

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

UNIWERSYTET KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY

ul. J.K. Chodkiewicza 30

85-064 Bydgoszcz

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Prawo w biznesie

1. Poziom/y studiów: I – studia licencjackie
2. Forma/y studiów: stacjonarne/niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Nauki prawne

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki prawne	153	85

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	13	7
2.	Nauki o zarządzaniu i jakości	14	8

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

nauczyciel przedmiotu²

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- nauczyciel prowadzący zajęcia²
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

**EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU
PRAWO W BIZNESIE STUDIA I STOPNIA**
(obowiązują dla programów studiów od cyklu rozpoczynającego się w roku 2018)
określone Uchwałą Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 112/2016/2017 z dnia 27 czerwca 2017 r.
w sprawie określenia zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów prawo w biznesie)

Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek studiów: Instytut Prawa i Ekonomii		
Nazwa kierunku studiów: <i>prawo w biznesie</i>		
Poziom kształcenia: <i>studia pierwszego stopnia</i>		
Profil kształcenia: <i>praktyczny</i>		
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się (kod składnika opisu)
Wiedza		
K_W01	zna i rozumie metodologię pracy umysłowej, w szczególności badań i pisanie prac naukowych w zakresie nauk prawnych i nauk o zarządzaniu	P6S_WG
K_W02	zna podstawowe zagadnienia teoretyczne z zakresu prawa, techniki wyszukiwania przepisów prawnych, orzecznictwa i piśmiennictwa prawniczego oraz metody i zasady wykładni przepisów prawnych	
K_W03	zna i rozumie miejsce nauk prawnych w systemie nauk oraz rolę prawa w prowadzeniu i obsłudze biznesu	
K_W04	zna i rozumie miejsce nauk o zarządzaniu w systemie nauk oraz ich rolę w prowadzeniu i obsłudze biznesu	
K_W05	zna i rozumie miejsce prawa w biznesie w systemie nauk	

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

	jako specjalistycznej wiedzy łączącej wiedzę o prawie oraz zarządzaniu	
K_W06	zna i rozumie istotę i cechy działalności człowieka polegającej na podejmowaniu, prowadzeniu i obsłudze biznesu zgodnie ze standardami prawnymi w ramach gospodarki wolnorynkowej, w tym zasady organizacji działalności gospodarczej, zarządzania strukturami i zespołami ludzkimi, współpracy biznesu z otoczeniem	
K_W07	zna rodzaje struktur społecznych, instytucji oraz norm i zasad, w oparciu, o które one funkcjonują w sferze gospodarki oraz rozumie ich wpływ na działania aktorów społecznych	
K_W08	zna i rozumie zależność gospodarki od jej otoczenia	
K_W09	zna i rozumie pojęcia i instytucje z zakresu poszczególnych gałęzi prawa publicznego i prywatnego z uwzględnieniem konkretnych rozwiązań normatywnych prawa polskiego i prawa Unii Europejskiej, w szczególności mających zastosowanie w prowadzeniu działalności gospodarczej	P6S_WK
K_W10	zna i rozumie wzajemne zależności pomiędzy kształtowaniem się systemu prawa a zmianami społeczno-gospodarczymi	
K_W11	zna i rozumie społeczne, filozoficzne i etyczne oraz psychologiczne uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej	
K_W12	zna oraz rozumie istotę i zasady ochrony własności intelektualnej, w tym własności przemysłowej i praw autorskich oraz rolę prawa, filozofii i etyki w tym zakresie	
Umiejętności		
K_U01	potrafi identyfikować zjawiska gospodarcze i instytucje społeczne, ich ugruntowanie w prawie oraz w związku ze zmianami w prawie, z wykorzystaniem metod właściwych dla nauk prawnych oraz nauk o zarządzaniu	P6S_UW
K_U02	potrafi identyfikować problemy, zjawiska i procesy gospodarcze oraz wykorzystywać wiedzę teoretyczną w praktycznym rozwiązywaniu problemów związanych z działalnością w biznesie	
K_U03	potrafi prognozować zmiany w gospodarce i następujące w związku z nimi zmiany prawa z wykorzystaniem metod właściwych naukom prawnym oraz ekonomicznym	
K_U04	potrafi posługiwać się systemem prawa polskiego ze szczególnym uwzględnieniem tych jego dziedzin, które dotyczą prowadzenia i obsługi biznesu	
K_U05	potrafi wyszukiwać przepisy prawne, ustalać zakres ich	

	obowiązki z uwzględnieniem dokonanych nowelizacji, interpretować je zgodnie z regułami wykładni	
K_U06	potrafi odnaleźć i przeanalizować orzecznictwo i piśmiennictwo prawnicze odnoszące się do określonych stanów faktycznych i prawnych	
K_U07	potrafi sporządzać typowe umowy i typowe pisma w postępowaniach sądowych i administracyjnych oraz podejmować podstawowe czynności w tych postępowaniach	
K_U08	potrafi komunikować się przy użyciu specjalistycznej terminologii z zakresu prawa i ekonomii	
K_U09	potrafi brać udział w debacie w oparciu o argumentację prawniczą oraz ekonomiczną, potrafi przedstawiać stanowiska oparte o obowiązujące przepisy prawne oraz przewidywane ich zmiany	P6S_UK
K_U10	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2	
K_U11	potrafi planować prowadzenie i obsługę biznesu w perspektywie prawnej i zarządczej	
K_U12	potrafi organizować pracę indywidualną oraz zespołową, pełnić różne role w grupie w zakresie obsługi prawnej biznesu	P6S_UO
K_U13	potrafi planować i realizować poznawanie przepisów prawa z uwzględnieniem ich zmian dotyczących prowadzenia i obsługi biznesu	P6S_UU
Kompetencje społeczne		
K_K01	jest gotów do oceny posiadanej wiedzy w zakresie prawa niezbędnej do prowadzenia i obsługi biznesu, zwłaszcza przez pryzmat jej obszerności, skomplikowania oraz zmian w prawie	P6S_KK
K_K02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu prawa dla sprawnego i bezpiecznego prowadzenia biznesu	
K_K03	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu	
K_K04	jest gotów do podejmowania działalności gospodarczej użytecznej z punktu widzenia interesu społecznego	P6S_KO
K_K05	jest przygotowany do przedsiębiorczego myślenia i działania w oparciu o wiedzę z zakresu prawa i zarządzania	
K_K06	jest gotów do odpowiedzialnego, zgodnego z prawem, pełnienia roli przedsiębiorcy oraz osoby obsługującej przedsiębiorców	P6S_KR
K_K07	jest przygotowany do przestrzegania zasad etyki	

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Dagmara Jaroszevska-Choraś	dr, adiunkt, przewodnicząca Rady Kierunku
Tomasz Kneпка	dr, adiunkt, członek Rady Kierunku
Radosław Krajewski	dr hab., prof. uczelni, dyrektor Instytutu
Anita Kubanek	dr, adiunkt, członek Rady Kierunku
Marek Mrówczyński	dr hab., prof. uczelni, członek Rady Kierunku
Katarzyna Rybarczyk	dr, adiunkt, członek Rady Kierunku
Agnieszka Wedeł-Domaradzka	dr, za-ca dyrektora IPiE ds. kształcenia

Spis treści

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Prawo w biznesie	2
Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	8
Prezentacja uczelni	9
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	20
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	33
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	42
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	49
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	58
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	66
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	71
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	91
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	95
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	108
Część III. Załączniki	110
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	110
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	117

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły, w części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy jest dynamicznie rozwijającą się uczelnią, największą w mieście i drugą w województwie kujawsko-pomorskim, zarówno pod względem liczby nauczycieli akademickich, liczby oferowanych kierunków studiów i form kształcenia, jak również pod względem liczby studentów i absolwentów.

Historia Uczelni sięga 1969 roku. W tym czasie została powołana w Bydgoszczy Wyższa Szkoła Nauczycielska (1969-1974), przekształcona następnie w Wyższą Szkołę Pedagogiczną (1974-2000). Kolejna transformacja zaowocowała powołaniem Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego (2000-2005). Ostatecznie ranga uniwersytecka Uczelni została usankcjonowana ustawą z 21.04.2005 r. powołującą w Bydgoszczy Uniwersytet Kazimierza Wielkiego (UKW). Obecnie jest on jednym z najmłodszych szerokoprofilowych uniwersytetów w kraju, największą uczelnią w mieście i drugą w województwie. UKW prowadzi kształcenie na blisko 100 kierunkach studiów, realizowanych na trzech poziomach kształcenia: studiach licencjackich i inżynierskich (I stopnia), studiach magisterskich uzupełniających (II stopnia) oraz studiach doktoranckich (III stopnia – ostatni rok) lub uczestniczy w Szkole Doktorskiej. Uniwersytet prowadzi również prawie 40 kierunków studiów podyplomowych, poszerzających kwalifikacje i nadających nowe uprawnienia. Obecnie na Uniwersytecie studiuje około 7,5 tysiąca studentów. Kadre badawczo-dydaktyczną Uniwersytetu stanowi ponad 660 nauczycieli akademickich. Wśród nich jest ponad 160 profesorów, w tym około 60 tytułarnych. Dużą uwagę poświęca się rozwojowi potencjału kadry, dlatego pracownicy uczestniczą w szkoleniach, projektach badawczych, współpracują z jednostkami polskimi i zagranicznymi. UKW posiada 13 uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego od roku 2019 są wydziały i instytuty. Na UKW funkcjonuje 9 wydziałów (Edukacji Muzycznej, Historyczny, Mechatroniki, Językoznawstwa, Literaturoznawstwa, Nauk Biologicznych, Nauk o Polityce i Administracji, Pedagogiki, Psychologii) i 10 instytutów (Filozofii, Fizyki, Geografii, Informatyki, Inżynierii Materiałowej, Komunikacji Społecznej i Mediów, Kultury Fizycznej, Matematyki, Nauk o Kulturze, Prawa i Ekonomii). Badania naukowe prowadzone są w 19 dyscyplinach tożsamych z podstawowymi jednostkami organizacyjnymi za które uważa się wydziały i instytuty (§ 74 Statutu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego <https://www.ukw.edu.pl/download/34386/statut-ukw-2019.pdf>).

Kształcenie na kierunku prawo w biznesie profil praktyczny związane jest działalnością badawczo-dydaktyczną oraz praktyczną pracowników Instytutu Prawa i Ekonomii (IPIE). Instytut ten jest następcą funkcjonującego w poprzedniej strukturze Wydziału Administracji i Nauk Społecznych. Obecnie (dane na dzień 1.10.2022 na podstawie danych z rekrutacji) na studiach I stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym studiuje łącznie 1531 studentów. Kierunek ten prowadzony jest od roku akademickiego 2018/2019 (Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 111/2016/2017 z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie utworzenia na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych kierunku studiów pierwszego stopnia prawo w biznesie o praktycznym profilu kształcenia, <https://www.ukw.edu.pl/akty->

[prawne/plik/8189/111_utworzenie_kierunku_studi%C3%B3w.pdf](#)). Obecnie w ramach Instytutu poza studiami z prawa w biznesie prowadzone są trzy kierunki studiów licencjackich administracja, ekonomia, kryminologia oraz dwa kierunki studiów magisterskich administracja oraz prawo jako studia magisterskie jednolite. Studia z zakresu administracji (I i II stopień) prowadzone są jako studia o profilu ogólnoakademickim.

Wszystkie szczegółowe informacje o Instytucie Prawa i Ekonomii oraz prowadzonym przez Instytut kierunku studiów można znaleźć na stronie jednostki: <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl//jednostka/instytut-prawa-ekonomii/>.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji,
2. związku kształcenia obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku,
3. zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczeni społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia,
4. sylwetki absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów,
5. cech wyróżniających koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych,
6. kluczowych kierunkowych efektów uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku,
7. efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,
8. spełnienia wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego stanowi wspólnotę akademicką dążącą do poszukiwania prawdy i szanującą godność człowieka. Celem Uniwersytetu jest prowadzenie badań naukowych o najwyższej jakości, upowszechnianie wiedzy oraz dziedzictwa kulturowego, a także wspieranie gospodarki innowacyjnymi projektami. Uczelnia wypełniając również swoją służbę wobec mieszkańców Bydgoszczy, regionu kujawsko-pomorskiego, Polski i Europy promuje działalność zgodną z zasadami etycznymi oraz tradycjami uniwersyteckimi. Badania prowadzone w UKW odbywają się z poszanowaniem autonomii oraz wolności. Kształcenie studentów odbywa się w duchu uczciwości, kreatywności oraz tolerancji. Dzięki temu absolwenci są gotowi na wyzwania zmieniającego się świata.

Młodzi ludzie wybierają studia na kierunkach, które dają dobre perspektywy zawodowe, a jednym z nich jest prawo w biznesie – kierunek łączący sobie elementy prawa oraz biznesu i zarządzania, w którym przekazywana wiedza teoretyczna podparta jest wiedzą i umiejętnościami praktycznymi. Kierunek ten jest istotny zarówno z perspektywy funkcjonowania państwa jak i jego obywateli. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy prowadząc studia na kierunku prawo w biznesie spełnia więc swoją misję na rzecz obywateli i państwa „dostarczając” specjalistów na rynek pracy. Uniwersytet dzięki współpracy w otoczeniu społeczno-gospodarczym przyczynia się do wzrostu konkurencyjności Bydgoszczy oraz całego województwa kujawsko-pomorskiego. Ważną wartością

uczelni jest dbałość o relacje międzyludzkie, które budowane są w oparciu o wzajemne zaufanie i współpracę. Szanowana jest podmiotowość każdego członka wspólnoty pracowników, studentów oraz absolwentów. Instytut Prawa i Ekonomii wpisuje się w założenia ww. strategii.

Kierunek ten podlega procedurze akredytacji po raz pierwszy.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku prawo w biznesie są spójne z misją i celami strategicznymi Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz strategią rozwoju Instytutu Prawa i Ekonomii. Zgodnie ze strategią rozwoju UKW przyjętą na lata 2021-2026 (uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 44/2020/2021 z dnia 29 czerwca 2021 r., dostępna pod adresem: <https://bip.ukw.edu.pl/jednostka/biuletyn-informacji-publicznej/uczelnia/56437/strategia-uczelni>).

Kształcenie na kierunku prawo w biznesie jest również zgodne z misją i strategią rozwoju Instytutu Prawa i Ekonomii, przyjętą przez Radę Naukową Instytutu Prawa i Ekonomii zaopiniowaną pozytywnie przez Radę Kierunku (uchwała Rady Kierunku nr 1/01/2020 z dnia 19 listopada 2020 w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii o strategii rozwoju IPIE) i przyjętą przez Radę Naukową (uchwała Rady Naukowej nr 1/11/2020 z dnia 26 listopada 2020 w sprawie przyjęcia strategii rozwoju IPIE). W czerwcu 2021 roku Uniwersytet przyjął nową strategię na lata 2021-2026 (Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 44/2020/2021 Senatu UKW z dnia 29 czerwca 2021 r. https://bip.ukw.edu.pl/download/60627/STRATEGIA_UKW_z%C5%82acznik_nr_1.pdf). W związku z tym przyjęto zmodyfikowaną i udoskonaloną wersję strategii IPIE. Rada kierunku Prawo w biznesie pozytywnie zaopiniowała (uchwała Rady Kierunku nr 1/02/2022 z 13 stycznia 2022 r. w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii o strategii rozwoju IPIE) przyjętą przez Radę Naukową Instytutu Prawa i Ekonomii Strategię Instytutu Prawa i Ekonomii UKW (uchwała Rady Naukowej nr 1/01/2022 z 17 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Instytutu Prawa i Ekonomii UKW) (ZAL_IPIE_01).

Misją Instytutu Prawa i Ekonomii jest prowadzenie działalności badawczej i dydaktycznej na najwyższym poziomie. W ramach aktywności badawczej w Instytucie Prawa i Ekonomii prowadzone są szerokoprofilowe badania naukowe w ramach dyscypliny nauki prawne oraz dyscypliny ekonomia i finanse. Z kolei przestrzeń dydaktyczna obejmuje ważne i chętnie wybierane kierunki studiów – prawo w biznesie, prawo, administracja, kryminologia oraz ekonomia.

Cele strategiczne Instytutu są spójne ze strategią rozwoju Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego i uwzględniają specyfikę realizowanych w Instytucie studiów na kierunku prawo w biznesie I stopnia oraz prowadzonych badań w obrębie nauk społecznych/prawnych. Cele strategiczne Instytutu Prawa i Ekonomii zostały podzielone na kilka obszarów, takie jak badania naukowe, jakość kształcenia i rozwój kierunków studiów, komunikacja i promocja, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz organizacja (zarządzanie).

Zgodnie ze strategią Instytutu kryterium „jakość kształcenia i rozwój kierunków studiów” tworzy kilkanaście celów szczegółowych, m.in.:

- Utrzymanie dotychczasowej oferty dydaktycznej na kierunkach administracja, ekonomia, kryminologia, prawo oraz prawo w biznesie z zachowaniem najwyższych standardów kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów i modułów.
- Utrzymanie na najwyższym poziomie oferty kształcenia realizowanego w ramach studiów podyplomowych.

- Doskonalenie metod kształcenia, w tym z zakresu innowacyjnych technik dydaktycznych oraz kształcenia zdalnego, w szczególności cyfrowych platform dydaktycznych.
- Weryfikacja programów kształcenia z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy oraz w dialogu z interesariuszami.
- Wypracowywanie dobrych standardów udziału studentów w badaniach naukowych na kierunku administracja oraz odbywania praktyk i udziału w innych formach adekwatnych do praktycznego profilu kierunków ekonomia, kryminologia, prawo i prawo w biznesie.
- Wdrażanie działań mających na celu osiągnięcie jak najwyższej jakości prac dyplomowych na prowadzonych kierunkach studiów.
- Aktywizowanie studentów w ramach kół naukowych, spotkań z praktykami, wykładów otwartych i innych dodatkowych form.
- Doskonalenie systemu nagród i wyróżnień dla najlepszych studentów, absolwentów i autorów prac dyplomowych.

Kierunek prawo w biznesie wpisuje się w strategię IPIE, szczególności w zakresie oferowania kierunków studiów, których absolwenci znajdą swoje miejsce na rynku pracy. Warto podkreślić, iż prawo w biznesie jest jednym z kilku atrakcyjnych kierunków prowadzonych od roku akademickiego 2018/2019 przez Instytut Prawa i Ekonomii – obok prawa (studia jednolite), administracji (studia I i II stopnia), kryminologii oraz ekonomii (studia I i II stopnia). Prawo w biznesie współtworzy przestrzeń umacniania pozycji naukowej i dydaktycznej Uniwersytetu.

Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową

Profil naukowy Instytutu Prawa i Ekonomii UKW jest tożsamy z prowadzonymi kierunkami studiów. Zatrudnieni do prowadzenia zajęć na kierunku prawo w biznesie pracownicy naukowo-dydaktyczni w swojej działalności badawczej zajmują się zagadnieniami o rozległej problematyce. Wśród gałęzi i dziedzin prawa będących przedmiotem ich zainteresowań naukowych wyróżnić można w szczególności: prawo cywilne, prawo administracyjne, prawo ochrony środowiska, prawo gospodarcze, prawo podatkowe, prawo zamówień publicznych, prawo własności intelektualnej, prawo międzynarodowe publiczne, prawo karne i wiele innych. Należy zwrócić uwagę na fakt, że znaczna część kadry prowadzącej zajęcia na kierunku prawo w biznesie posiada doświadczenie praktyczne, które jest niezmiernie ważne w procesie kształcenia na kierunku praktycznym. Prowadzący zajęcia to czynni prawnicy - adwokaci, radcowie prawni, przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości czy też pracownicy instytucji publicznych.

Ważną rolę w koordynowaniu aktywności naukowej pracowników Instytutu Prawa i Ekonomii spełnia Rada Naukowa będąca organem doradczym Dyrektora Instytutu. Ważna w tym zakresie jest także struktura Instytutu, która obejmuje: Katedrę Prawa Administracyjnego, Katedrę Prawa Cywilnego, Katedrę Prawa Gospodarczego i Finansowego, Katedrę Prawa Karnego, Katedrę Prawa Międzynarodowego i Konstytucyjnego i Katedrę Ekonomii. Od nowego roku akademickiego 2022/2023 nastąpi podział na mniejsze katedry właściwe dla poszczególnych dziedzin prawa, co jeszcze bardziej przyczyni się poprawy jakości kształcenia oraz do prowadzenia badań naukowych i odpowiedniego doboru kadry praktyków w wyodrębnionych polach badawczo-dydaktycznych.

Program kształcenia dla kierunku prawo w biznesie prowadzonego w Instytucie był przedmiotem ewaluacji w latach 2020, 2021 i 2022 roku. Podczas prac nad udoskonalaniem programu studiów

Rada kierunku prawo w biznesie dokonała analizy aktualności i przydatności poszczególnych przedmiotów, liczby godzin praktyk oraz efektów kształcenia. Koncepcje te zostały zweryfikowane w toku dyskusji z kierownictwem Instytutu, członkami rad programowych, Rady kierunku oraz interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. W programie kształcenia Rada uwzględnia wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu, a także ewentualne wnioski koordynatorów przedmiotów (np. dotyczące zmiany efektów uczenia się, liczby godzin, czy też punktów ECTS).

Podejmowane we wskazanym okresie zmiany dotyczyły przede wszystkim wymiaru godzin praktyk oraz rozkładu punktów ECTS. Modyfikacje w programie od początku powstania kierunku – poza zwiększeniem liczby godzin praktyk – nie miały istotnego charakteru. Liczba godzin praktyk w planie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2018/2019 wynosiła 300 godzin na studiach stacjonarnych i 240 godzin na studiach niestacjonarnych. W planie studiów od roku akademickiego 2019/2020 wynosiła 480 godzin (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych). Z kolei w planie studiów godzin praktyk jest od roku akademickiego 2020/2021 na studiach stacjonarnych 720, a na studiach niestacjonarnych – 540. Liczba godzin praktyk była przedmiotem dyskusji w ramach Rady Kierunku oraz konsultacji ze studentami oraz z interesariuszami zewnętrznymi współpracującymi z IPIE. W chwili obecnej liczba godzin praktyk jest najbardziej optymalna i pozwala osiągnąć oczekiwane efekty. Ponadto spełnia również potrzeby i oczekiwania studentów.

Należy podkreślić, że w ramach swojej działalności Rada Kierunku Prawo w Biznesie w roku 2022 zaproponowała również modyfikację liczby punktów ECTS w odniesieniu do niektórych przedmiotów. Obecnie zmodyfikowane wartości punktów ECTS lepiej odpowiadają rzeczywistości stanowi rzeczy w zakresie nakładu pracy studenta. Zaproponowano też (w związku z raportem koordynatora jednego z przedmiotów) zmiany w macyry efektów uczenia się w odniesieniu do tego przedmiotu. Zostały one zatwierdzone przez Senat i obowiązują od cyklu kształcenia 2022/2023.

Obowiązujące w chwili obecnej cykle kształcenia uwzględniające przeprowadzone na kierunku prawo w biznesie zmiany, objęte są Uchwałą Senatu Nr 64/2019/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2020/2021 zmian w programie studiów w zakresie modyfikacji planu studiów na kierunku prawo w biznesie – stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym oraz Uchwałą Senatu Nr 74/2021/2022 z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2022/2023 zmian w programie studiów na kierunku prawo w biznesie – stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12928/74_ustalenie_zmian_w_programie_studiow.pdf).

Podczas prac nad programem studiów Rada kierunku prawo w biznesie dokonała analizy aktualności i przydatności poszczególnych przedmiotów, liczby godzin oraz efektów kształcenia. Koncepcje te zostały zweryfikowane w toku dyskusji z kierownictwem Instytutu, członkami rad programowych, Rady kierunku oraz interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Efektem tych prac jest program studiów dla kierunku prawo w biznesie, który cechuje się dużym powiązaniem z warunkami funkcjonowania rynku pracy oraz sektora prywatnego współdziałającego z publicznym np. jako usługodawcy, podwykonawcy i dostawcy. Jest to program kompleksowy ujmujący prawo w biznesie jako przestrzeń interdyscyplinarną, nowoczesny oraz w pełni oryginalny.

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy

Koncepcje i cele kształcenia na kierunku prawo w biznesie są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Województwo

kujawsko-pomorskie, ale przede wszystkim miasto Bydgoszcz i gminny ościenne, charakteryzuje rozwój gospodarczy i społeczny, dla którego obsługa prawna, ochrona prawa i wymiar sprawiedliwości - co oczywiste - mają istotne znaczenie. W samej Bydgoszczy istnieją: sąd okręgowy, sąd rejonowy, prokuratura okręgowa, dwie prokuratury rejonowe, siedziby licznych wojewódzkich jednostek instytucji ochrony prawa, inspekcji i straży, kilkaset kancelarii adwokackich, radcowskich, notarialnych i komorniczych, liczne urzędy i przedsiębiorstwa potrzebujące nowych kadr dla prawidłowego swojego funkcjonowania w przyszłości. Studia na kierunku prawo w biznesie wpisują się w promowaną ostatnio formułę współpracy nauki z gospodarką, co w ramach nauk społecznych nie jest zadaniem łatwym. W tym przypadku rolą Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego jest dostarczanie wysoko wykwalifikowanej kadry do prawnej obsługi biznesu, jak też uzupełnianie rynku pracy specjalistami przygotowanymi w zakresie prawa i nie tylko, do podejmowania działalności gospodarczej na własny rachunek w różnych jej formach organizacyjnych oraz różnych obszarach. Jest to bardzo ważne z perspektywy funkcjonowania państwa, gdyż rozwój gospodarczy jest niezbędnym elementem jego bytu, a do tego potrzeba starannie wykształconych profesjonalistów, którzy będą umieli odnaleźć się w rynkowych realiach, w tym w oparciu o wiedzę z zakresu prawa.

Instytut Prawa i Ekonomii tworząc kierunek prawo w biznesie o profilu kształcenia praktycznym wychodzi naprzeciw oczekiwaniu lokalnego środowiska przedsiębiorców i kadry zarządzającej oraz władz lokalnych miasta Bydgoszczy i regionu. W ten sposób Uniwersytet Kazimierza Wielkiego odpowiada na potrzeby rozwijającej się gospodarki miasta Bydgoszczy i regionu i rosnących potrzeb rynku pracy na wykwalifikowane kadry. Absolwent, który kończy kierunek prawo w biznesie o profilu praktycznym, szybciej dostosuje się do potrzeb stale zmieniającego się rynku pracy. Ponadto profil praktyczny opisywanego kierunku umożliwi studentom nie tylko zdobycie szerokiej wiedzy pozwalającej na rozumienie, diagnozowanie i wyjaśnianie współczesnych procesów i zjawisk odnoszących się do prawa i biznesu, ale również nabycie doświadczenia praktycznego w tym zakresie. Celem kierunku prawo w biznesie jest dostarczanie rynkowi pracy specjalistów obsługi prawnej biznesu oraz osób przygotowanych do prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie ze standardami prawnymi. Warto zaznaczyć, że informacji odnośnie do tego, na ile zakładane efekty uczenia się są zgodne z potrzebami rynku pracy dostarczać mogą interesariusze zewnętrzni, jak też studenci odbywający praktyki oraz absolwenci.

Kształcenie na kierunku prawo w biznesie ma charakter interdyscyplinarny. Łączy w sobie wiedzę z zakresu nauk prawnych oraz przedmiotów związanych z szeroko pojętym biznesem. Są to studia pierwszego stopnia, które oprócz przedmiotów teoretycznych oferują kształcenie praktyczne. Dzięki temu student zostaje „wyposażony” w wiedzę i umiejętności oraz kompetencje społeczne poszukiwane na rynku pracy. W ramach prowadzonego kształcenia już od II semestru studenci mają prawo wyboru określony moduł zajęć A i B. Bloki te oferują bardziej szczegółowe przedmioty z zakresu prawa w biznesie.

Program studiów charakteryzuje się dwiema podstawowymi i kilkoma dodatkowymi cechami. Pierwsza to kompleksowy, jak na studia pierwszego stopnia, zakres obejmujący wiele przedmiotów zaliczanych do przedmiotów związanych z prawem oraz przedmiotów je uzupełniających, dzięki czemu absolwent tych studiów zyskuje gruntowną wiedzę, kompetencje i umiejętności i będzie przygotowany do podjęcia zatrudnienia w przedsiębiorstwach prywatnych, w administracji publicznej, wymiarze sprawiedliwości lub prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Po ukończeniu studiów I stopnia studenci są również przygotowani do kontynuowania edukacji na studiach drugiego stopnia. Drugą cechą jest praktyczny ich wymiar, o czym przesądza staranny dobór

tak przedmiotów, jak i form ich realizowania, w szczególności jako ćwiczeń, konwersatoriów i laboratoriów oraz praktyki zawodowe, będące integralną częścią programu studiów. Należy podkreślić, iż konwersatoria poszerzają wiedzę przez zajęcia praktyczne. Często stanowią one uzupełnienie wykładu. Dzięki temu wykładowca może prowadzić rozmowy ze studentami na tematy poruszane podczas wykładów. Udział w konwersatoriach jest dla studentów obowiązkowy. Student biorący udział w wyżej wskazanym rodzaju zajęć, samodzielnie bądź w grupach analizuje i rozwiązuje problemy prawne, rozwija swoje umiejętności i co istotne - uczy się praktyki. W programie studiów przewidziano również laboratorium projektowe. Są to również zajęcia o charakterze praktycznym, podczas których student przeprowadza badania z wykorzystaniem odpowiedniego sprzętu laboratoryjnego (np. komputery) oraz odpowiednich materiałów dydaktycznych (np. zajęcia informatyczne, zagadnienia e-biznesu, biznes planu itp.). Oprócz tego prowadzone są zajęcia w formie ćwiczeń, dzięki którym studenci poszerzają wiedzę o zajęcia praktyczne (np. zajęcia z języków obcych).

Zachowując dużą staranność poszczególnym przedmiotom przypisano stosowną liczbę godzin, jak też zadbano o właściwą merytorycznie kolejność ich realizacji w poszczególnych semestrach. Program studiów jest nowoczesny i odpowiada potrzebom rynku pracy oraz szczegółowym oczekiwaniom pracodawców zgodnym z wymaganiami współczesnych realiów gospodarczych i społecznych, dzięki czemu absolwenci kierunku prawo w biznesie na UKW w Bydgoszczy są dobrze przygotowani do sprostania tym wymaganiom i podjęcia pracy oraz założenia własnej działalności gospodarczej.

Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsce zatrudnienia absolwentów

Absolwent studiów pierwszego stopnia posiada wiedzę z zakresu różnych dziedzin prawa i innych obszarów niezbędną do obsługi i prowadzenia biznesu. Potrafi wyszukiwać i interpretować obowiązujące przepisy prawne oraz stosować je w praktyce związanej z biznesem w jej interdyscyplinarnym charakterze z ukierunkowaniem na perspektywę prawną. Umie sporządzać umowy i pisma procesowe związane z prawną obsługą biznesu i jego prowadzeniem. Potrafi reprezentować przedsiębiorców przed urzędami i sądami. Posiada umiejętności rozpoznawania zmian w gospodarce oraz ma kompetencje dostosowywania się do nich w zakresie prowadzenia biznesu i jego obsługi prawnej. Jest przygotowany do pracy w przedsiębiorstwach i instytucjach ich otoczenia, w szczególności w ich działach prawnych, administracyjnych i ekonomicznych. Jest przygotowany do podejmowania własnej działalności gospodarczej i jej prowadzenia zgodnie z obowiązującymi standardami prawnymi.

Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Studia przygotowują do kontynuacji edukacji na różnych kierunkach, w tym przede wszystkim na studiach drugiego stopnia na kierunkach: prawo w biznesie, administracja, ekonomia czy też zarządzanie.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia

Cechami wyróżniającymi koncepcję kształcenia są:

- dopasowanie oferty edukacyjnej do współczesnych wymogów rynku pracy;
- wprowadzenie modułów kształcenia zgodnych z oczekiwaniami studentów oraz zwiększających ich perspektywę na rynku pracy (wprowadzane od II semestru);
- budowanie potencjału kadrowego;

- współpraca z podmiotami biznesu oraz jego otoczenia oraz z jednostkami administracji publicznej;
- stałe kontakty z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w tym w zakresie dostosowywania oferty kształcenia i programów studiów do ich potrzeb i sugestii;
- organizowanie studentom możliwości osobistego rozwoju i twórczego działania w różnych dziedzinach aktywności społecznej poprzez sprawne i efektywne funkcjonowanie Uczelni;
- kształcenie specjalistów wyposażonych w jak najszerszą wiedzę, wysokie kompetencje i umiejętności, dzięki którym odnajdą lub umocnią oni swoje miejsce w konkurencyjnej perspektywie zawodowej i społecznej.

Zespół, który tworzył koncepcję kształcenia na kierunku prawo w biznesie w szczególności brał pod uwagę konieczność zapewnienia studentom przygotowania do praktycznego rozwiązywania problemów prawnych. Prowadzący zajęcia w wielu przypadkach łączą wiedzę teoretyczną i doświadczeniem praktycznym, co przekłada się na jakość prowadzonych zajęć jak i późniejszą wiedzę studentów. Warto dodać, że realizacji przyjętej koncepcji kształcenia służy w równym stopniu dobór przedmiotów w planie studiów oraz nacisk na formy zajęć i metody dydaktyczne aktywizujące studentów.

Kluczowe kierunkowe efekty kształcenia

Kierunkowe efekty kształcenia (obecnie uczenia się) na kierunku prawo w biznesie, studia I stopnia, zostały przyjęte Uchwałą Senatu Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 112/2016/2017z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie określenia zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów prawo w biznesie –studia pierwszego stopnia, praktyczny profil kształcenia (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/8190/112_efekty_kształcenia.pdf), zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji w zakresie nauk społecznych oraz opisem efektów kształcenia dla profilu ogólnokształcącego w obszarze nauk społecznych. Określono je z uwzględnieniem koncepcji i celów kształcenia oraz charakter kierunku jako profilu praktycznego.

Na studiach prawo w biznesie zostało określonych 32 efektów kształcenia, z czego: 12 efekty kształcenia w obszarze wiedzy, 13 efektów w obszarze umiejętności i 7 w obszarze kompetencji społecznych.

Efekty kształcenia są dostosowane do specyfiki kierunku, zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie wiodącej dyscypliny nauki prawne oraz dyscyplin dodatkowych: dyscypliny ekonomia i finanse oraz dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, do których kierunek jest przyporządkowany. Są one zgodne także ze stanem praktyki w obszarach działalności gospodarczej oraz adekwatne do potrzeb rynku pracy właściwych dla kierunku prawo w biznesie.

Opracowując je przyjęto założenie, że są możliwe do osiągnięcia dla przeciętnie zdolnego studenta. Sformułowano je w sposób zrozumiały w celu stworzenia odpowiedniego systemu ich weryfikacji.

Spśród wszystkich kierunkowych efektów kształcenia, można wyróżnić efekty kluczowe z punktu widzenia strategii kształcenia na kierunku prawo w biznesie. Do najważniejszych efektów kształcenia w kategorii wiedzy należy zaliczyć te, które prowadzą do uzyskania w stopniu podstawowym wiedzy o: zagadnieniach teoretycznych z zakresu prawa, technik wyszukiwania przepisów prawnych, orzecznictwa i piśmiennictwa prawniczego oraz metod i zasad wykładni przepisów prawnych, miejscu

nauk prawnych w systemie nauk oraz roli prawa w prowadzeniu i obsłudze biznesu. Studenci uzyskują także wiedzę z zakresu podejmowania, prowadzenia i obsługi biznesu zgodnie ze standardami prawnymi w ramach gospodarki wolnorynkowej, w tym zasady organizacji działalności gospodarczej, zarządzania strukturami i zespołami ludzkimi, współpracy biznesu z otoczeniem. Istotnym efektem kształcenia z kategorii wiedzy jest również ten, który wskazuje, iż student rozumie pojęcia i instytucje z zakresu poszczególnych gałęzi prawa publicznego i prywatnego z uwzględnieniem konkretnych rozwiązań normatywnych prawa polskiego i prawa Unii Europejskiej, w szczególności mających zastosowanie w prowadzeniu działalności gospodarczej. W kategorii umiejętności za kluczowe efekty kształcenia należy uznać: umiejętność analizowania i rozwiązywania problemów prawnych, społecznych, z zakresu prawa i zarządzania (biznesu). W ostatniej z kategorii efektów kształcenia – kompetencjach społecznych – do najistotniejszych kompetencji należy zaliczyć: świadomość znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny oraz zgodny w prawem, wypełniania zobowiązań społecznych w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu, uznawanie znaczenia wiedzy z zakresu prawa dla sprawnego i bezpiecznego prowadzenia biznesu oraz przestrzegania zasad etyki.

Ważną częścią procesu kształcenia są efekty w zakresie znajomości języków obcych. Dzięki temu studenci mają możliwość posługiwania się profesjonalnym językiem branżowym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego na poziomie B2.

Weryfikacji uzyskania zakładanych efektów kształcenia dokonują nauczyciele akademicy danego przedmiotu w sposób adekwatny do założonych efektów kształcenia oraz formy zajęć.

Program studiów i propozycje jego zmian uchwała Rada Kierunku prawo w biznesie. W programie uwzględnia się wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu, jak również ewentualne wnioski koordynatorów zajęć (zmiany efektów, liczby godzin, punktów ECTS itp.). Rada Kierunku Prawo w Biznesie sprawuje również nadzór nad prawidłowością konstruowania sylabusów pod względem opisu efektów uczenia się, adekwatności metod ich osiągania i weryfikacji. W celu poprawy jakości kształcenia Rada przyjęła odpowiednie rekomendacje. Rada funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie Nr 19/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Rady Kierunku w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Obecny skład Rady kierunku Prawo w biznesie jest następujący:

- dr Dagmara Jaroszewska-Choraś (przewodnicząca),
- dr hab. Marek Mrówczyński, prof. uczelni,
- dr Tomasz Knepka,
- dr Anita Kubanek,
- dr Katarzyna Rybarczyk,
- -2 interesariuszy wewnętrznych:
 - Kacper Szerbart – student kierunku Prawo w Biznesie I stopnia
 - Anna Pawłowska – studentka kierunku Prawo w Biznesie I stopnia
- -2 interesariuszy zewnętrznych:

- Dawid Kulbaka (AGNAT Sp. z o.o. Bydgoszcz)
- Marcin Zaporą (Prezes Stowarzyszenia Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza)

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

.....

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

- 1. doboru kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia,*
- 2. doboru metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwanie się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,*
- 3. zakresu korzystania z metod i technik kształcenia na odległość,*
- 4. dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia,*
- 5. harmonogramu realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru,*
- 6. doboru form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (w przypadku gdy na studiach prowadzone jest takie kształcenie), harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych),*
- 7. programu i organizacji praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk,*
- 8. doboru treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące o uzyskania kompetencji inżynierskich, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,*
- 9. spełnienia reguły i wymagań zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

Treści programowe i harmonogram realizacji programu studiów

Treści programowe wynikają z fundamentalnych założeń określonych treścią efektów kształcenia. Uwzględniają one wiedzę i jej zastosowania w zakresie wiodącej dyscypliny nauki prawne oraz dyscyplin dodatkowych: dyscypliny ekonomia i finanse oraz dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, do których kierunek jest przyporządkowany. Zgodnie z konstrukcją programu studiów w matrycy efektów kształcenia można wyodrębnić efekty, które w procesie nauczania i uczenia się studenta prawa w biznesie pełnią rolę kluczową. Efekty te wyróżniają się tym, że realizowane są w ramach znaczącej liczby (co najmniej kilkunastu) przedmiotów (modułów). Spośród efektów dotyczących wiedzy należą do nich następujące:

- K_W02: zna podstawowe zagadnienia teoretyczne z zakresu prawa, techniki wyszukiwania przepisów prawnych, orzecznictwa i piśmiennictwa prawniczego oraz metody i zasady wykładni przepisów prawnych,
- K_W03: zna i rozumie miejsce nauk prawnych w systemie nauk oraz rolę prawa w prowadzeniu i obsłudze biznesu,
- K_W06: zna i rozumie istotę i cechy działalności człowieka polegającej na podejmowaniu, prowadzeniu i obsłudze biznesu zgodnie ze standardami prawnymi w ramach gospodarki wolnorynkowej, w tym zasady organizacji działalności gospodarczej, zarządzania strukturami i zespołami ludzkimi, współpracy biznesu z otoczeniem,
- K_W09: zna i rozumie pojęcia i instytucje z zakresu poszczególnych gałęzi prawa publicznego i prywatnego z uwzględnieniem konkretnych rozwiązań normatywnych prawa polskiego i prawa Unii Europejskiej, w szczególności mających zastosowanie w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Ze względu na praktyczny profil kierunku zakłada się, że szczególna rola przypada efektom uczenia się z zakresu umiejętności. Z tego zakresu w ramach znaczącej liczby przedmiotów (modułów) realizowane są następujące efekty:

- K_U04: potrafi posługiwać się systemem prawa polskiego ze szczególnym uwzględnieniem tych jego dziedzin, które dotyczą prowadzenia i obsługi biznesu,
- K_U05: potrafi wyszukiwać przepisy prawne, ustalać zakres ich obowiązywania z uwzględnieniem dokonanych nowelizacji, interpretować zgodnie z regułami wykładni,
- K_U06: potrafi odnaleźć i przeanalizować orzecznictwo i piśmiennictwo prawnicze odnoszące się do określonych stanów faktycznych i prawnych.

W ramach zakładanych umiejętności istotne jest, by student potrafił komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii i to nie tylko prawniczej, ale też ekonomicznej, gdyż program przewiduje, że student ma uzyskać również umiejętności identyfikowania problemów zjawisk i procesów gospodarczych (tego dotyczą efekty K_U02 i K_U08).

W zasadzie każdy przedmiot (moduł) ma przypisane też efekty uczenia się z zakresu kompetencji społecznych, gdyż dla kierunku prawo w biznesie szczególnie istotne jest kształtowanie u studenta z jednej strony postawy odpowiedzialności i współdziałania na forum społecznym, z drugiej – zdolności do kierowania sobą i swoim rozwojem. Efektami z tego zakresu realizowanymi w ramach stosunkowo dużej liczby przedmiotów (modułów) są następujące:

- K_K02: jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu prawa dla sprawnego i bezpiecznego prowadzenia biznesu,
- K_K05: jest przygotowany do przedsiębiorczego myślenia i działania w oparciu o wiedzę z zakresu prawa i zarządzania,
- K_U06: jest gotów do odpowiedzialnego, zgodnego z prawem, pełnienia roli przedsiębiorcy oraz osoby obsługującej przedsiębiorców.

Założenia przyjęte w matrycy efektów uczenia się przekładają się na efekty uczenia się przedmiotowe i treści programowe konkretnych przedmiotów. Świadectwem tego są karty przedmiotu (sylabusy), sporządzane dla każdego modułu określonego planem studiów (ZAL_01_PS). W sylabusie, formułując konkretny efekt przedmiotowy, wskazuje się jednocześnie na jego powiązanie z efektem lub efektami kierunkowymi. Stosuje się regułę, że w ramach każdego modułu powinny być realizowane równoległe efekty zarówno z zakresu wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych. Sylabusy konstruowane są zgodnie z Zarządzeniem Nr 57/2017/2018 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzania opisu modułu/przedmiotu do systemu USOS i USOSweb (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9878/57_Sylabus.pdf). Koordynatorzy przedmiotów przygotowują sylabusy kierując się matrycą efektów uczenia się, przy czym w celu ułatwienia pracy na sylabusami Rada Kierunku przygotowała dokument „Rozkład punktów ECTS dla kierunku prawo w biznesie”, zawierający bilans tych punktów odrębnie dla każdego przedmiotu.

W planie studiów – bez zmian od początku uruchomienia kierunku - figuruje (z uwzględnieniem praktyk) – 71 przedmiotów (modułów). Lista przedmiotów odzwierciedla założenia programu studiów w zakresie procentowego rozkładu efektów kształcenia między dziedziny wiedzy.

Generalnie dobór treści programowych należy do koordynatora przedmiotu, który ma doświadczenie dydaktyczne z zakresu tematyki objętej przedmiotem lub prowadzi działalność naukową związaną z tą tematyką. Treści programowe są kompleksowe i odpowiednie do zajęć tworzących program studiów, a także zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Koordynatorzy okresowo wskazują na potrzeby zmian w programie studiów. Początkowo odbywało się to w miarę potrzeb, a od roku akademickiego 2020/2021 wprowadzono system raportowania o ewentualnych potrzebach zmian w koordynowanych przedmiotach. Zasady raportowania określa Zarządzenie Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego nr 1/01/2021 z dnia 7 stycznia 2021 w sprawie monitorowania treści uczenia się. Sylabusy udostępnione są studentom w systemie USOSweb oraz omawiane ze studentami na pierwszych zajęciach z przedmiotu. Od roku akademickiego 2019/2020 wprowadzono również system weryfikowania poprawności przygotowania sylabusów. Polega on na przydzieleniu sylabusów do semestralnego przeglądu poszczególnym pracownikom oraz wypełnieniu przez nich formularza. Następnie arkusze te rozsyłane są do pracowników celem dokonania przez nich poprawek lub uzupełnień. O ich dokonaniu nauczyciel akademicki ma obowiązek poinformować sekretariat, co zostaje odnotowane w formularzu weryfikacji (Zarządzenie Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia nr 1/10/2019 z dnia 10 października 2019 r. w sprawie poprawności przygotowania programów nauczania w roku akademickim 2019/2020 oraz Zarządzenie Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii nr 1/10/2020 z dnia 8 października 2020 w sprawie poprawności przygotowania programów nauczania w roku akademickim 2020/2021 i kolejnych – (ZAL_IPIE_02).

W zakresie nauk prawnych wiedza i umiejętności z poszczególnych gałęzi prawa związanych z biznesem w zasadzie są przedmiotem zajęć od drugiego semestru. Student poznaje przede wszystkim pojęcia, instytucje i zasady prawa cywilnego, prawa handlowego, prawa administracyjnego, prawa podatkowego, prawa karnego gospodarczego, postępowania administracyjnego, postępowania podatkowego, prawa karnego skarbowego, prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, postępowania cywilnego. W treściach programowych co do zasady wyeksponowane są te aspekty gałęzi prawa i dyscyplin prawnych, które wiążą się z prowadzeniem działalności gospodarczej. Nacisk położony jest na to, by student poznał prawo obowiązujące, a tym samym praca studenta oparta jest na aktualnie obowiązujących źródłach prawa. Jednocześnie student uzyskuje umiejętności praktycznego stosowania, w tym interpretacji tychże aktów normatywnych. Treści programowe wymienionych przedmiotów obejmują bowiem również np. analizę orzecznictwa sądowego, analizę informacji z rejestrów dotyczących przedsiębiorców, analizę treści statutów, sporządzanie projektów umów, projektów pism w postępowaniach administracyjnych i sądowych, projektów aktów wewnętrznych. Pewna grupa przedmiotów skoncentrowana jest na wiedzy i umiejętnościach w znacznym stopniu szczegółowych i ściśle praktycznych. Występują tu w szczególności treści programowe z zakresu: prowadzenia negocjacji, w tym strategii i taktyk negocjacyjnych (laboratorium), udziału w postępowaniach dotyczących zamówień publicznych, zarządzania nieruchomościami, uregulowań dotyczących zatrudniania osób niepełnosprawnych, wypadków przy pracy, korzystania z samochodu w działalności gospodarczej, podejmowania działań (w tym przygotowywania dokumentacji) w celu pozyskania środków na rozwój biznesu. W ramach treści programowych przedmiotów z dyscyplin ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości znajdują się wiedza i umiejętności w zakresie podstawowych pojęć i zjawisk ekonomicznych, jak również wiedza, a przede wszystkim umiejętności bardziej szczegółowe, jak np. tworzenie biznesplanu czy prowadzenie działalności gospodarczej w sieci internetowej; w takich wypadkach zadaniem studentów jest przygotowanie projektu. Ponadto mieści się tu problematyka marketingu (decyzje, formy komunikacji, badania, kwestie etyczne) czy aktywności przedsiębiorcy związanej z reklamą, promocją, zarządzaniem zasobami ludzkimi (w tym rekrutacją, podnoszeniem kwalifikacji, motywowaniem i ocenianiem pracowników). Dopełnieniem tych treści jest określony zakres wiedzy z zakresu socjologii biznesu, psychologii biznesu, etyki biznesu i filozofii w biznesie.

Kolejność wprowadzania przedmiotów jest oparta na idei, że pewne spośród nich zawierają wiedzę i umiejętności o charakterze bardziej podstawowym; w ten sposób jeden przedmiot stanowi swego rodzaju wprowadzenie do innego. Tym samym jeden i ten sam efekt uczenia się jest realizowany na jednym przedmiocie w stopniu podstawowym, a na kolejnych przedmiotach w stopniu bardziej zaawansowanym i pogłębionym. Uwidacznia się to zwłaszcza w wypadku przedmiotów z zakresu nauk prawnych. Przykładowo semestr pierwszy jest przeznaczony na zajęcia z takich przedmiotów, jak prawoznawstwo i prawo konstytucyjne. Ujmując rzecz od strony treści programowych, można powiedzieć, że w kolejnych semestrach realizowana jest problematyka charakteryzująca się coraz to większym stopniem trudności. Jednocześnie stopniowo pojawiają się przedmioty pod względem treści programowych bardziej szczegółowe, w każdym takim wypadku student koncentruje się na wiedzy i umiejętnościach w zakresie pewnego wycinka wcześniej poznanej problematyki o charakterze ogólnym. Już od III semestru pojawiają się przedmioty obejmujące szczegółowe dyscypliny prawne, jak prawo rynku kapitałowego, prawo ochrony konkurencji, a w semestrze V i VI następuje to już w szerokim zakresie, czego przykładami są: prawo celne, gospodarcze prawo ochrony środowiska, ubezpieczenia w biznesie, prawo upadłościowe, prawo restrukturyzacyjne, prawo rodzinne i spadkowe w biznesie. Są wśród nich też przedmioty obejmujące dziedziny prawa

kompleksowe, jak np. prawo mieszkaniowe, prawo energetyczne, prawo telekomunikacyjne. W semestrze V pojawia się też moduł w postaci prawa europejskiego. Szczególna jest rola modułu internet i nowe technologie w biznesie, który realizowany już od samego początku studiów i to w wymiarze aż 60 godzin. Z kolei na trzecim roku student według założeń powinien w pewnym zakresie rozwinąć umiejętności pracy naukowej. Służy temu seminarium dyplomowe.

W zakresie języków obcych treści kształcenia zapewniają osiągnięcie znajomości języka obcego na studiach I stopnia co najmniej na poziomie B2. Jednostką koordynującą i prowadzącą kształcenie językowe jest Studium Języków Obcych i Tłumaczeń. Student na zasadzie dobrowolności może pogłębiać znajomość języka obcego przez uczęszczanie na przedmioty w wersji anglojęzycznej prowadzonych dla studentów Erasmus+ (ZAL_IPIE_03) oraz uczestnicząc w zajęciach osób odwiedzających instytut w ramach programu Erasmus+ jak też programów uczelnianych wskazanych w opisie kryterium 7.

Praktyki zawodowe w obecnym planie studiów, jak również planie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2021/2022 realizowane są w semestrach II, III, IV i V. Praktyki – tak, jak inne przedmioty - mają przypisane efekty uczenia się (w tym wypadku z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych). Student ma nabyć przede wszystkim umiejętność praktycznego stosowania wiedzy teoretycznej i komunikowania się z otoczeniem. Program praktyk zawodowych określa koncepcję praktyk i formułuje szereg szczegółowych zadań i celów. Szerzej o praktykach jest mowa w dalszej części opisu kryterium 2.

Formy i organizacja zajęć

Formy zajęć w planie studiów są następujące: wykład, ćwiczenia (przewidziane dla języków obcych i wychowania fizycznego), konwersatorium, laboratorium i seminarium. Formy te zdefiniowano w uchwale Senatu Nr 44/2016/2017 z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych, pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania, zasad ustalania godzin obliczeniowych oraz liczebności grup zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, zmienionej uchwałą Senatu Nr 41/2017/2018 z dnia 30 stycznia 2018 r. (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9355>). W planie studiów przestrzegana jest reguła, by wykłady stanowiły co najmniej 40% ogólnej liczby godzin; reguła ta wynika z uchwały Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 6/2018/2019 z dnia 27 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia Wytycznych Senatu dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań Uczelni od roku akademickiego 2019/2020 (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/10309>). Tak więc w kolejnych planach studiów od roku akademickiego 2020/2021 na studiach stacjonarnych – łącznie w ramach modułów zajęć podstawowych i modułów zajęć do wyboru - wykładów jest 780 godzin, ćwiczeń – 180 godzin, konwersatoriów – 480 godzin, laboratorium – 120 godzin, seminarium – 60 godzin, a na studiach niestacjonarnych wykładów – 515 godzin, ćwiczeń – 70 godzin, konwersatoriów - 320 godzin, laboratorium – 80 godzin, seminarium – 40 godzin.

Przedmioty, które mają fundamentalne znaczenie dla kierunku studiów i którym przypisano większą liczbę efektów uczenia się i większą liczbę punktów ECTS, tworzą moduł złożony z wykładu i konwersatorium. W takim wypadku w ramach wykładu realizowane są głównie efekty uczenia się z zakresu wiedzy, natomiast w ramach konwersatorium ma miejsce koncentracja na efektach z zakresu umiejętności. Wymiar godzinowy formy zajęć wynosi 15 godzin lub 30 godzin.

Liczebność grup zajęciowych określa Zarządzenie Nr 61/2018/2019 Rektora UKW z dnia 20 września 2019 r. w sprawie określenia liczebności grup oraz zasad uruchamiania zajęć do wyboru - zajęć specjalnościowych/bloków zajęć do wyboru (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11262/61_liczebno%C5%9Bci_grup.pdf). Wykłady prowadzone są dla wszystkich studentów kierunku na danym roku, konwersatoria w grupach 25-35 osób, laboratoria 12-20 osób, seminaria do 16 osób. W przypadku Instytutu zdecydowano się zmniejszyć maksymalną liczbę studentów na seminariach. W trosce o jakość prac dyplomowych na poziomie instytut zdecydowano o tym, by co do zasady, na danym kierunku nie przypisywać prowadzącym więcej niż 6 seminarzystów.

Metody kształcenia

Metody kształcenia są dobierane przez koordynatorów przedmiotów w zależności od formy zajęć przewidzianej w planie studiów. W odniesieniu do konkretnego modułu określone zostają w sylabusach. Metody te charakteryzują się zróżnicowaniem. W wypadku formy wykładowej zajęć podstawowe znaczenie ma metoda wykładu, z tym, że – ze względu na praktyczny profil studiów – często jest to wykład konwersatoryjny, a więc zawierający ujęcie problemowe danej tematyki i aktywizujący studentów, a przy tym wspierany pracą ze źródłami. W ramach zajęć konwersatoryjnych i laboratoryjnych jest to cały szereg metod uzależnionych od tego, czy w danym wypadku student ma nabyć wiedzę, umiejętności czy kompetencje społeczne oraz jakiego rodzaju. Przykładowo, jeżeli student ma nabyć umiejętność wypowiedzi ustnych stosuje się prezentacje studenckie i dyskusję. Dla modułów z zakresu nauk prawnych charakterystyczna jest metoda pracy ze źródłami czy też metoda dyskusji nad rozwiązaniem przypadku. Szeroko stosowane są ćwiczenia konwersatoryjne i ćwiczenia laboratoryjne, a w ramach zajęć laboratoryjnych również warsztaty czy metody kooperatywne. Pozwala to studentowi nauczyć się nie tylko posługiwać wiedzą w sposób prosty, ale też podejmować próby pogłębionej analizy i samodzielnego formułowania problemów. W ramach przedmiotów z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości pojawiają się metody o charakterze innowacyjnym, jak gry symulacyjne z wykorzystaniem metody design thinking i sketchnoting.

W zakresie kompetencji językowych swoistymi metodami są: analiza i interpretacja tekstów źródłowych, tłumaczenie tekstu z języka obcego, praca z książką.

Proces dydaktyczny wspierany jest nowoczesnymi środkami dydaktycznymi, takimi jak prezentacje multimedialne, aplikacje (np. Microsoft 365, Google Analytics oraz Google Trends), monitor dotykowy (AVTEK Touchscreen Connect +65 z mobilnym statywem).

Metody i techniki kształcenia na odległość

W każdym programie studiów wskazane są przedmioty o łącznej czasochłonności 5 ECTS, które w części realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia zdalnego. Prowadzący zajęcia na kierunku prawo w biznesie korzystać mogą z nowej platformy Moodle (<https://nowemoodle.ukw.edu.pl>) oraz z Microsoft Teams. W planie studiów kierunku prawa w biznesie jest to jeden przedmiot z zakresu modułów zajęć podstawowych i po jednym przedmiocie z modułów zajęć do wyboru. Dopuszczono również (za zgodą zastępcy dyrektora do spraw kształcenia) w wyjątkowych przypadkach możliwość odrabiania pojedynczych zajęć, które z różnych powodów się nie odbyły, co szczególne znaczenie miało w przypadku studiów niestacjonarnych i trudności w ustaleniu terminów ich odrobienia.

Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość miał obowiązek przeszkolić w tym zakresie studentów na pierwszych zajęciach, które – podobnie jak zaliczenie - odbywały się stacjonarnie. Podstawowym narzędziem w tym zakresie była platforma Moodle (<https://nowemoodle.ukw.edu.pl>). W ramach funkcjonowania platformy przewidziano moduł wspierający metodycznie: e-UKW oraz wsparcie informatyczne (kontakt do osoby wspierającej podany na stronie platformy).

Wyjątkowa sytuacja panowała w semestrze letnim 2019/20, gdyż – na podstawie Zarządzenia Nr 48/2019/2020 Rektora UKW z dnia 9 marca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i Zarządzenia Nr 58/2019/2020 Rektora UKW z dnia 7 maja 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji roku akademickiego 2019/2020 w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11576/58_dostosowanie_dydaktyka.pdf) – wszystkie zajęcia prowadzone były z użyciem technik kształcenia zdalnego wybranych indywidualnie przez pracowników (e-pocztą uczelniana, Zoom, Google Meet, itp.). Nadzór nad realizacją zajęć sprawowany był zgodnie z Zarządzeniem Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia nr 2/03/2020 z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie nadzoru nad poprawnością realizacji zajęć zdalnych. W roku akademickim 2020/2021 – na podstawie kolejnych zarządzeń rektora – zajęcia były prowadzone w technice kształcenia zdalnego na platformach Microsoft Teams i Moodle. Nauczyciele zostali przeszkoleni z metod pracy podczas zebrania pracowników. Opracowane zostały tutoriale do obu wykorzystywanych aplikacji. (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/tutorial-z-aplikacji-ms-teams>), które rozesłano również studentom pocztą elektroniczną. Osobne tutoriale opracowano i rozesłano do pracowników. Część pracowników ukończyła ponadto szkolenie z metodyki kształcenia zdalnego. Pozostali nauczyciele akademicy otrzymali krótkie wytyczne dotyczące metodyki kształcenia zdalnego, jak również zostali poinformowani o możliwości korzystania z bieżących konsultacji z zastępcą dyrektora ds. kształcenia, która posiada wieloletnie doświadczenie w zakresie metodyki kształcenia zdalnego. Wpierająco korzystać mogą również treści zawartych na dedykowanej stronie <https://zdalnenauczanie.ukw.edu.pl/jednostka/zdalne-nauczanie>.

Również rok akademicki 2021/2022 objęty był regułą prowadzenia zajęć z użyciem technik kształcenia na odległość, z tym, że przez większą część tego roku ten sposób prowadzenia zajęć dotyczył tylko wykładów i zajęć z języka obcego.

Dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych

Instytut stara się zapewnić w miarę możliwości dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych. Planowanie zajęć jest tak zorganizowane, aby studenci mogli samodzielnie wybierać grupy zajęciowe z danego przedmiotu, na które chcą uczęszczać, jeśli jest większa liczba grup. Zapisy do grup odbywają się poprzez USOSweb przed każdym semestrem. Osobom wykonującym pracę zawodową zgodną z kierunkiem i osobom studiującym dwa kierunki umożliwia się indywidualną organizację studiów (IOS) stosownie do Regulaminu Studiów (uchwała Senatu nr 24/2020/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r., <https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12344/24>) oraz procedury Kolegium IV (https://www.ukw.edu.pl/download/54046/IV_Procedura_IOS.pdf).

Na kierunku studiują również osoby z niepełnosprawnościami (w roku akademickim 2021/2022 - 4 osoby). Szczególne potrzeby w tym zakresie są realizowane poprzez możliwość wykorzystywania w procesie kształcenia mobilnego monitora dotykowego przystosowanego do potrzeb osób słabowidzących, możliwość realizacji zajęć w budynku dostosowanym w zakresie likwidacji barier architektonicznych, możliwość odbywania studiów w systemie IOS.

Zadania te są realizowane przy współpracy z Działem ds. Osób z Niepełnosprawnościami. W ramach tejże współpracy studenci mają możliwość skorzystania z programu (lata 01.06 2020 do 30.09.2023 r.) dotyczącego m.in. prowadzenia zajęć indywidualnych ze studentami z niepełnosprawnością metodą tutoring. Jego celem jest poprawa dostępności uczelni dla osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie zmian organizacyjnych, podniesienie świadomości i kompetencji kadry UKW z zakresu niepełnosprawności oraz poprawa dostępności uczelni dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Nauczyciele akademicy przygotowani do pracy metodą tutoring rozwojowego realizują indywidualne, semestralne (30 godzin) programy tutoringowe.

Praktyki zawodowe

Podstawowym celem praktyk zawodowych jest stworzenie warunków do osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Priorytetem jest sprawdzenie w praktyce wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych w trakcie studiów oraz pomoc przy sprecyzowaniu zainteresowań zawodowych na przyszłość. Są to założenia przyświecające programowi praktyk. W programie praktyk dla kierunku prawo w biznesie określono w szczególności: szczegółowe cele i zadania praktyki zawodowej, jej organizację, przebieg i warunki zaliczenia. Program praktyk, opracowują osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach podlegają systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji. Praktyki na kierunku prawo w biznesie mogą być odbywane w instytucjach publicznych lub u podmiotów prywatnych. W planie studiów godzin praktyk jest od roku akademickiego 2020/2021 na studiach stacjonarnych 720, a na studiach niestacjonarnych – 540. Liczba godzin praktyk w planie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2018/2019 wynosiła 300 godzin na studiach stacjonarnych i 240 godzin na studiach niestacjonarnych. W planie studiów od roku akademickiego 2019/2020 wynosiła 480 godzin (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych). Liczba godzin praktyk była przedmiotem dyskusji w ramach Rady Kierunku jak i konsultacji ze studentami oraz gronem podmiotów współpracujących z IPIE. Wnioski z przedmiotowej dyskusji doprowadziły do konkluzji, iż liczba godzin praktyk jest optymalna i pozwala osiągnąć zakładane efekty. Zwiększenie jej byłoby sprzeczne z ogólną tendencją skracania tygodnia pracy i skupiania się na wykonywaniu zadań (bez przeliczeń godzinowych, co z resztą rozumie również ustawodawca, gdyż wskazał na czas a nie na liczbę godzin praktyk). Zdaniem studentów zwiększenie liczby godzin praktyk uniemożliwiłoby im uczestnictwo w licznych aktywnościach w ramach instytutu (koła naukowe, wykłady otwarte, projekty zewnętrzne), których inicjatywy również wpisują się w koncepcję kształcenia praktycznego.

Nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad praktykami sprawuje kierunkowy opiekun praktyk, wyznaczany przez Zastępcę Dyrektora ds. Kształcenia, a zatwierdzany przez Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. Nadzór organizacyjny nad praktykami sprawuje Kierownik Studium Praktyk. Na poziomie ogólnouczelnianym organizację praktyk i zadania kierunkowego opiekuna praktyk, jak również obowiązki studenta związane z praktykami i warunki ich zaliczenia określone zostały Regulaminem Praktyk (obecnie obowiązuje Zarządzenie nr 101/2020/2021 Rektora

Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 27 września 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Praktyk Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, <https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12493/101>).

Z § 5 Regulaminu wynika, że praktyki są realizowane w formie praktyk ciągłych i odbywają się zgodnie z programem praktyk w semestrze lub po jego zakończeniu. Praktyki realizowane są dla poszczególnych kierunków i modułów przedmiotów do wyboru oraz rodzajów studiów w kolejno po sobie następujących tygodniach kalendarzowych lub w wyznaczonych terminach zatwierdzonych przez Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. Student może uzyskać zaliczenie praktyki bez obowiązku jej odbywania na zasadach określonych w § 9 ust. 7 Regulaminu.

Zgodnie z ww. Regulaminem, w celu odbycia praktyk studenci mogą skorzystać z oferty praktyk proponowanej przez Uczelnię (głównie przez kierunkowego opiekuna praktyki z ramienia Uniwersytetu) lub samodzielnie poszukiwać miejsca realizacji praktyki. Rodzaj placówki, w której student winien odbyć praktykę określa program praktyki. Student odbywa praktyki w wybranym przez siebie miejscu. Wybierając miejsce praktyki studenci wspierani są przez kierunkowego opiekuna praktyk w trakcie grupowych lub indywidualnych konsultacji. Studenci na tym etapie informowani są przez kierunkowego opiekuna praktyki o rekomendowanych instytucjach i przedsiębiorstwach, w których odbycie praktyki jest zgodne z programem praktyk. W razie problemów ze znalezieniem miejsca praktyk Instytut Prawa i Ekonomii kieruje studenta na praktykę do podmiotów, które wyraziły taką wolę i chęć na etapie przygotowywania wniosku o pozwolenia na uruchomienie tego oraz innych kierunków studiów, pod warunkiem weryfikacji, czy zapewniona jest realizacja efektów uczenia się. Z uwagi na potrzebę rozwoju kompetencji społecznych zachęca się studentów do podejmowania samodzielnych inicjatyw, co do miejsc odbywania praktyk. Uczelnia jest jednak przygotowana na zapewnienie wystarczającej ilości miejsc ich odbywania. Dotychczas nie zdiagnozowano w tym zakresie problemów. W związku ze stanem pandemii SARS-Cov-2 zaistniała również możliwość odbywania wyznaczonych kursów, szkoleń i udziału w projektach. Na podstawie instytutowych i uczelnianych umów o współpracy studenci prawa w biznesie mogą odbywać praktyki np. u przedsiębiorców, w Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy i placówkach podległych, Prokuraturze Okręgowej w Bydgoszczy, Urzędzie Wojewódzkim oraz innych podmiotach, jak również instytucjach otoczenia gospodarczego.

Student odbywa praktyki w wybranym przez siebie miejscu. Wybierając miejsce praktyki studenci wspierani są przez kierunkowego opiekuna praktyk w trakcie grupowych lub indywidualnych konsultacji. Studenci na tym etapie informowani są przez kierunkowego opiekuna praktyki o rekomendowanych instytucjach i przedsiębiorstwach, w których odbycie praktyki jest zgodne z programem praktyk. W razie problemów ze znalezieniem miejsca praktyk Instytut Prawa i Ekonomii kieruje studenta na praktykę do podmiotów współpracujących. W związku ze stanem pandemii SARS-Cov-2 zaistniała również możliwość odbywania wyznaczonych kursów, szkoleń i udziału w projektach. Na podstawie instytutowych i uczelnianych umów o współpracy studenci prawa w biznesie mogą odbywać praktyki np. u przedsiębiorców, w Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy i placówkach podległych, Prokuraturze Okręgowej w Bydgoszczy, Urzędzie Wojewódzkim oraz innych podmiotach, jak również instytucjach otoczenia gospodarczego.

Zwraca się uwagę, by zapewnić możliwość odbywania praktyk w zróżnicowanych typach podmiotów. Tak więc miejscami odbywania praktyk są zarówno instytucje, których zadaniem jest stosowanie prawa, jak i podmioty, które z racji działalności biznesowej korzystają z obsługi prawnej, i to często w szerokim i zróżnicowanym zakresie; przy tym zakłada się, że wartością jest również możliwość

dokonania wyboru takiej praktyki w zróżnicowanych branżach biznesu. Wreszcie też takim miejscem może być sama kancelaria prawnicza zajmująca się obsługą prawną biznesu. Dla studenta mającego miejsce zamieszkania poza Bydgoszczą istotne może być to, że ma możliwość odbywania praktyki w miejscu swojego zamieszkania. W tych wypadkach, w których realizowana jest praktyka, którą student zorganizował własnymi staraniami, ma to dodatkowe znaczenie takie, że przy okazji rozwija u studenta umiejętności odnalezienia się na rynku pracy. Przy doborze miejsca odbywania praktyki zwraca się na uwagę na to, by kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiały prawidłową realizację praktyk, a także aby infrastruktura i wyposażenie miejsc ich odbywania były zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz umożliwiały osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i prawidłową realizację praktyk.

Stosownie do Regulaminu Praktyk miejsce realizacji praktyki student wskazuje dokonując wpisu na listę praktyk swojego kierunku. Listę imienną studentów pracownicy Studium Praktyk przekazują kierownikowi praktyk. Na podstawie przekazanej przez kierownika praktyk imiennej listy miejsc praktyk kierownik Studium Praktyk, z upoważnienia Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia, zawiera z dyrektorem instytucji lub placówki, w której student zamierza odbyć praktykę „Porozumienie o prowadzeniu praktyk studenckich”. Dyrektor instytucji lub placówki, dla każdego studenta skierowanego na praktykę, otrzymuje osobiście dostarczone przez studenta lub drogą pocztową dokumenty praktyki: „pismo przewodnie do dyrektora”, „porozumienie o prowadzeniu praktyk studenckich”, program praktyki i druk „opinii dla studenta”.

Porozumienie o prowadzeniu praktyk studenckich zawiera wskazanie minimalnego okresu praktyki w danym etapie oraz liczbę godzin praktyki do zrealizowania.

Opinia dla studenta zawiera określenie etapu praktyki w cyklu, liczbę wymaganych godzin praktyki w danym etapie w cyklu, konieczne do zrealizowania efekty uczenia zgodne z planem studiów oraz możliwość wpisania dodatkowych uwag z realizacji praktyki przez instytucję przyjmującą na praktykę.

Po zakończonej praktyce student dostarcza dziennik praktyk oraz opinię z praktyki do weryfikacji kierownikowi praktyk. Opiekun praktyki na podstawie przedstawionych dokumentów dokonuje zaliczenia praktyki zawodowej studenta. Przyjęty sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Po zakończonej praktyce każdorazowo kierownik praktyk przekazuje do Studium Praktyk do archiwizacji opinię dla studenta, wystawioną przez instytucję przyjmującą na praktykę. Mając na uwadze rolę praktyk w realizacji efektów uczenia się, w 2021 r. powołano Pełnomocnika Dyrektora IPiE ds. Praktyk Studenckich.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się

W planie studiów godzin zajęć – łącznie z praktykami - jest na studiach stacjonarnych 2340, a na studiach niestacjonarnych 1565 (łączny wymiar dla każdej z form zajęć podano wyżej). W pierwszym planie studiów, tj. obowiązującym od roku akademickiego 2018/2019 było 1860 godzin na studiach stacjonarnych (w tym 615 godzin wykładów, 120 godzin ćwiczeń, 705 godzin konwersatorium, 60 godzin laboratorium, 60 godzin seminarium, 300 godzin praktyk) i 1265 godzin na studiach niestacjonarnych (w tym 400 godzin wykładów, 60 godzin ćwiczeń, 485 godzin konwersatorium, 40 godzin laboratorium, 40 godzin seminarium, 240 godzin praktyk). W planie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2019/2020 było 2100 godzin na studiach stacjonarnych (w tym 780 godzin

wykładów, 180 godzin ćwiczeń, 480 godzin konwersatorium, 120 godzin laboratorium, 60 godzin seminarium, 480 godzin praktyk) i 1505 godzin na studiach niestacjonarnych (w tym 515 godzin wykładów, 70 godzin ćwiczeń, 320 godzin konwersatorium, 80 godzin laboratorium, 40 godzin seminarium, 480 godzin praktyk). Moduły – oprócz praktyk – dzielą się na: moduły zajęć podstawowych, moduły zajęć do wyboru i moduły zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych w postaci zajęć z języka obcego. W ramach modułów zajęć podstawowych mieści się 37 przedmiotów o łącznej liczbie 1245 godzin na studiach stacjonarnych i 855 na studiach niestacjonarnych. Co do bloków do wyboru, to student od drugiego semestru wybiera blok A lub blok B. W każdym z bloków jest 16 modułów o łącznej liczbie godzin 255 na studiach stacjonarnych i 170 na studiach niestacjonarnych. Przy wyborze bloków student kieruje się swoimi zainteresowaniami; jeżeli chodzi o rozkład modułów, to bloki te nie mają charakteru specjalizującego. Wymiar godzinowy języka obcego wynosi 120 godzin na studiach stacjonarnych 70 na studiach niestacjonarnych.

Od roku akademickiego 2021/2022 studenci pierwszego roku mają obowiązkowe zajęcia wprowadzające. Obowiązek i zakres zajęć wprowadzających określają Zarządzenie Rektora nr 96/2020/2021 z dnia 21 września 2021 r. Jest to w sumie 15 godzin z zakresu: szkolenia bhp, szkolenia bibliotecznego, planowania kariery zawodowej, praw studenta, organizacji uczelni i etykiety akademickiej oraz z zakresu szkolenia antydyskryminacyjnego. Ponadto w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 studenci pierwszego roku objęci byli zajęciami wyrównawczymi.

W całym cyklu kształcenia student uzyskuje 180 punktów ECTS. Z tego więcej niż połowa uzyskiwana jest w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli i studentów (dotyczy studiów stacjonarnych). W pozostałym czasie objętym punktacją ECTS studenci zobligowani są uczyć się samodzielnie z ewentualnym wykorzystaniem konsultacji indywidualnych. Liczba punktów ECTS jest taka sama na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Ze względu na praktyczny profil kierunku wśród modułów szczególne miejsce zajmują te, które wiążą się z praktycznym przygotowaniem zawodowym. W ramach planu studiów dokonano osobnego zestawienia takich zajęć, z którego wynika, że pozwalają one uzyskać 125 punktów ECTS. Plan studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Wymiar godzinowy formy zajęć wynosi 15 godzin lub 30 godzin. Zajęcia w ciągu każdego z dwóch semestrów w roku akademickim trwają przez 15 tygodni. Tak więc jeżeli forma zajęć ma wymiar 30-godzinny, odbywają się po dwie godziny zajęć w tygodniu. Natomiast jeżeli forma zajęć ma wymiar 15-godzinny, zajęcia w planie semestralnym są blokowane w ten sposób, że odbywają się dwie godziny zajęć co dwa tygodnie. Harmonogram odnoszący się do blokowania zajęć jest załącznikiem do Zarządzenia Nr 54/2021/2022 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 9 marca 2021 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2021/2022 (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12047/54>) i do Zarządzenia nr 36/2021/2022 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 1 marca 2022 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2022/2023 (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12730/36>). Przewidziana jest możliwość skrócenia czasu przewidzianego na zajęcia do 10 tygodni w semestrze. Warunkowana jest ona potrzebą zapewnienia sprawniejszego przebiegu praktyk i w danym semestrze rozwiązanie to może być wprowadzone do planu po uzyskaniu zgody Rektora.

W systemie internetowym USOS znajdują się karty przedmiotu (sylabusy). Sylabusy konstruowane są zgodnie z Zarządzeniem Nr 57/2017/2018 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzania opisu modułu/przedmiotu do systemu USOS i USOSweb (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9878/57_Sylabus.pdf). W sylabusie określa się efekty uczenia się wraz ze wskazaniem ich powiązania z efektami kierunkowymi, przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne oraz bilans pracy studenta. Następnie w odniesieniu do każdej formy zajęć osobno określa się te efekty uczenia się, które są przypisane do danej formy, literaturę, metody i kryteria oceniania, zakres tematów zajęć, metody dydaktyczne oraz rygor zaliczenia zajęć. Przed rozpoczęciem każdego nowego roku akademickiego nauczyciel akademicki zobowiązany jest do aktualizacji i sprawdzenia karty przedmiotu.

Szczegółowa organizacja roku akademickiego ogłaszana jest przez Rektora UKW w semestrze poprzedzającym rozpoczęcie roku akademickiego. Obecnie obowiązuje Zarządzenie nr 36/2021/2022 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 1 marca 2022 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2022/2023 (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12730/36>).

Przydziału zajęć poszczególnym nauczycielom akademickim dokonuje się w taki sposób, aby prowadzone przez nich zajęcia związane były z ich działalnością naukową. Zasady przydziału zajęć określa Zarządzenie Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia nr 1/04/2020 z dnia 15 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad przydziału zajęć dydaktycznych (ZAL_IPIE_04) Zgodnie z jego treścią zajęcia przydzielane są w oparciu o osiągnięcia naukowe pracowników, ich doświadczenie dydaktyczne, jak również doświadczenie praktyczne. Przydziału zajęć dokonuje zastępca dyrektora do spraw kształcenia w porozumieniu z kierownikami katedr.

Planowanie zajęć odbywa się na jeden semestr. Dla studentów stacjonarnych nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem semestru plany zajęć publikowane są w USOSweb plany dla studiów niestacjonarnych znajdują się na stronie instytutu; plan zamieszczany jest na początku danego semestru.

Zajęcia planowane są zgodnie z Zarządzeniem Nr 39/2019/2020 Rektora UKW z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie organizacji procesu kształcenia (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11437>). Dla studiów stacjonarnych zajęcia odbywać się mogą od poniedziałku do piątku w godzinach 7:30 do 21:00, przerwy pomiędzy zajęciami planowane są w wymiarze 15 min. Ze względu na fakt, że wielu studentów IPIE to osoby z okolic Bydgoszczy, planiści powinni kierować się zasadą, by zajęcia nie kończyły się później niż o 18.30, a w piątki nie później niż o 13.30 i nie rozpoczynały wcześniej niż o 9.15, szczególnie w poniedziałki. W okresie realizacji zajęć z użyciem technik kształcenia na odległość miały miejsce drobne modyfikacje w tym zakresie.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i niedziele zgodnie z terminarzem zjazdów (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/plany_zajec), który jest podawany do wiadomości co najmniej miesiąc przed rozpoczęciem roku akademickiego. Zajęcia na studiach niestacjonarnych planowane są w soboty i niedziele z 15-minutowymi przerwami oraz jeśli studenci wyrażą takie życzenie jedną przerwą wynoszącą 30 minut („obiadową”).

Tym samym rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.

Obsługę procesu dydaktycznego dla kierunku prawo w biznesie zapewnia Kolegium IV. Bardziej szczegółowo o zadaniach pełnionych przez Dyrektora Kolegium i Radę Kolegium jest mowa w opisie kryterium nr 10.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Pełnomocnik ds. kierunku prawo w biznesie

Od roku akademickiego 2021/2022 Dyrektor Instytutu ustanowił pełnomocnika ds. kierunku prawo w biznesie. U podstaw tej decyzji był zamiar, aby jakość kształcenia na kierunku podlegała stałej, bieżącej ocenie i by możliwe było szybkie i elastyczne reagowanie na powstające w tym zakresie potrzeby. Pełnomocnikowi wyznaczony został w związku z tym szczegółowy zakres zadań.

Tok procesu dydaktycznego pełnomocnik wspiera w ten sposób, że dokonuje przeglądów sylabusów z punktu widzenia ewentualnych usterek merytorycznych oraz ustala potrzeby w zakresie zakupu książek do biblioteki. Istotnym jego zadaniem jest troska o właściwy poziom prac dyplomowych. Pełnomocnik - zgodnie z założeniami – podejmuje w tym celu nie tylko formalne działania wraz z całą Radą Kierunku, ale prowadzi z promotorami rozmowy pozwalające zorientować się w problemach napotykanym przez studentów rozpoczynających udział w seminariach. Promotorzy są do tej współpracy nastawieni przychylnie, a dyskusje pozwalają na formułowanie tematów i planów prac stojących merytorycznie na wyższym poziomie. Przy tej okazji pełnomocnik weryfikuje realizację Rekomendacji Rady Kierunku skierowanych do promotorów, jak również uzyskuje informacje pozwalające następnie wspierać Zastępcę Dyrektora ds. kształcenia w doborze recenzentów prac. Pełnomocnik ma również udział w przeglądzie obsady zajęć i wypracowywaniu kierunków zatrudnienia.

Jednocześnie rolą pełnomocnika jest bieżąca współpraca z innymi pełnomocnikami, jak pełnomocnik ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym czy pełnomocnik ds., promocji i wizerunku, a szczególne znaczenie ma współpraca z pełnomocnikiem ds. praktyk z względu na potrzebę zapewnienia studentom dostępności zróżnicowanych miejsc ich odbywania.

Pełnomocnik ds. praktyk

Wspomniana powyżej funkcja Pełnomocnika Dyrektora IPiE ds. Praktyk Studenckich jest rozwiązaniem innowacyjnym na poziomie uniwersytetu, a ma swoje źródło w większej niż standardowa ilości kierunków praktycznych prowadzonych przez Instytut oraz ilości studentów studiujących na tych kierunkach. Zadaniem Pełnomocnika jest współorganizowanie sprawnego systemu praktyk, a w szczególności udział w opracowaniu ich koncepcji, współpraca ze Studium Praktyk, współdziałanie z opiekunami praktyk, pozyskiwanie miejsc odbywania praktyk, współpraca w zakresie podpisywania porozumień z podmiotami deklarującymi przyjmowanie studentów na praktyki. Koordynacja praktyk na poziomie Instytutu pozwala jeszcze bardziej rozszerzyć ofertę miejsc odbywania praktyk. Rozwiązanie to sprzyja również lepszemu przepływowi informacji oraz bardziej profesjonalnej obsłudze studentów i podmiotów zewnętrznych. Koordynator corocznie organizuje szkolenie dla opiekunów praktyk, tak by wiedzieli jakie zadania na nich ciążą, jaką dokumentację muszą przekazać oraz jakie informacje muszą otrzymać studenci by prawidłowo zrealizować i rozliczyć praktyki.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. wymagań stawianych kandydatom, warunków rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów,
2. zasad, warunków i trybu uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej,
3. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów,
4. zasad, warunków i trybu dyplomowania na każdym z poziomów studiów,
5. sposobów oraz narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów,
6. ogólnych zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się,
7. doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiąganych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, efektami dotyczącymi stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,
8. doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, ze wskazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,
9. spełnienia reguł i wymagań zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Ponadto warto dla każdego z ocenianych poziomów studiów zwięźle:

1. opisać rodzaje, tematykę i metodykę prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów,
2. scharakteryzować rodzaje, tematykę i metodykę prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera),
3. opisać sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych),
4. przedstawić wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku.

Rekrutacja

Proces rekrutacji na studia na kierunek Prawo w biznesie odbywa się zgodnie z Uchwałą Nr 30/2020/2021 Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2022/2023 (https://bip.ukw.edu.pl/zdj/ftps/900/30_uchwa%C5%82a_rekrutacyjna.pdf). W przypadku laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów zastosowanie mają zasady przedstawione w Uchwale Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 31/2020/2021 z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów w latach 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026 (https://bip.ukw.edu.pl/zdj/ftps/898/31_uchwała_laureaci.pdf). Zasady rekrutacji publikowane są na stronie internetowej <https://rekrutacja.ukw.edu.pl/oferta/studia-pierwszego-stopnia/prawo-w-biznesie>. Opis kierunku, sylwetka absolwenta i wykaz przedmiotów znajdują się na stronie www Instytutu (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_w_biznesie).

Osoby, które nie zostały przyjęte mogą skorzystać z trybu postępowania odwoławczego, którego podstawą może być jedynie naruszenie warunków i trybu rekrutacji. Za prowadzenie procesu rekrutacji odpowiada Dział rekrutacji i spraw studenckich.

Przyjęcie kandydatów na kierunek Prawo w biznesie na I rok studiów pierwszego stopnia trybu stacjonarnego odbywa na podstawie rankingu średniej ocen (punktów) uzyskanej z części pisemnej na egzaminie maturalnym („nowa matura”, matura międzynarodowa) lub na egzaminie dojrzałości („stara matura”). Ocenom ze świadectwa dojrzałości uwzględnianym w procesie kwalifikacji przyznaje się liczbę punktów wg § 3 Uchwały Nr 30/2020/2021 Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2022/2023 (https://bip.ukw.edu.pl/zdj/ftps/900/30_uchwa%C5%82a_rekrutacyjna.pdf). Jeżeli kandydat na egzaminie maturalnym lub na egzaminie dojrzałości zdawał historię lub wiedzę o społeczeństwie, to liczbę przyznanych punktów za wymienione przedmioty podwyższa się o 20%.

Wynik końcowy uzyskany przez kandydata w postępowaniu kwalifikacyjnym jest wyrażany w punktach i podawany z dokładnością do trzeciego miejsca po przecinku.

Przyjęcie kandydatów na I rok studiów na kierunek Prawo w biznesie pierwszego stopnia trybu niestacjonarnego odbywa się na tych samych zasadach.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia

Student może realizować część programu kształcenia w innej polskiej lub zagranicznej uczelni (np. w ramach programu MOST i ERASMUS+) na podstawie porozumień międzyuczelnianych. Szczegółowe informacje dotyczące tych programów dostępne są na stronach Działu Jakości i Organizacji Kształcenia (www.most.ukw.edu.pl/jednostka/most_ukw) oraz Biura Współpracy Międzynarodowej (<http://www.bwm.ukw.edu.pl>). Warunkiem przeniesienia i uznania zajęć zaliczonych przez studenta w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. Na wniosek studenta, po zapoznaniu się z przedstawioną przez niego dokumentacją, Dyrektor Kolegium podejmuje decyzję o przeniesieniu i uznaniu zajęć. Szczegółowe zasady reguluje Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 24/2020/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. w

sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Regulamin Studiów UKW (https://www.ukw.edu.pl/download/59801/Regulamin_studi%C3%B3w.pdf).

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym określa Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 246/2018/2019 z dnia 24 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11339>). W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia. Wszelkie procedury zamieszczone są na stronie internetowej Kolegium IV https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/procedury.

Koncepcja i zasady dyplomowania

Dyplomowanie podporządkowane jest przede wszystkim regułom wynikającym z regulaminu studiów (będącego załącznikiem do Uchwały Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 24/2020/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Regulamin Studiów UKW (https://www.ukw.edu.pl/download/59801/Regulamin_studi%C3%B3w.pdf)). Stosownie do tego regulaminu warunkiem ukończenia studiów i otrzymania dyplomu jest m. in. uzyskanie pozytywnej oceny przygotowanej pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego. Z kolei warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie ostatniego semestru studiów i uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej.

Zgodnie z programem studiów przygotowanie pracy następuje w ramach seminarium dyplomowego. Udział studenta w seminarium ma doprowadzić do osiągnięcia szczególnych efektów uczenia się (określonych w sylabusie przedmiotu). Nacisk położony jest na to, by student potrafił nie tylko samodzielnie zdobywać wiedzę, ale też nabył elementarne umiejętności badawcze, w tym w zakresie pisania prac naukowych.

Do określenia szczegółowych zasad dyplomowania, w tym przygotowania i oceny prac dyplomowych oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego regulamin studiów upoważnił radę kierunku, przy czym zasady te podlegają zatwierdzeniu przez radę kolegium. Zgodnie z tymi założeniami dla kierunku obowiązuje regulamin dyplomowania (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/59805/PWB_Regulamin_dyplomowania_1.10.2021_ujednolicony.pdf), z którym studenci mogą zapoznać się na stronie internetowej Instytutu. Jednocześnie szczegółowy podział czynności między radę kolegium IV, dyrektora kolegium IV, zastępcę dyrektora instytutu, promotora, recenzenta i administrację kolegium IV z uwzględnieniem obowiązków studenta i wraz z określeniem terminów dokonywania czynności wynika z „Procedury dyplomowania Kolegium IV” (https://www.ukw.edu.pl/download/59756/IV_Procedura_dyplomowania.docx). Niektóre terminy, takie jak termin ustalenia tematów prac czy obowiązujące studentów terminy złożenia pracy, określa już sam regulamin studiów.

Kandydatów na recenzentów i promotorów proponuje zastępca dyrektora, a akceptuje rada kierunku (do 1 czerwca). Student wybiera promotora, zapisując się na seminarium. Na stronie Instytutu znajduje się zakładka z opisem obszarów naukowych poszczególnych prowadzących seminaria https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/61843/Wyk%C5%82adowcy_obszary_tematyczne_prac_dyplomowych.pdf. Rada kierunku zatwierdza ustalone przez promotorów ze studentami tematy prac. Odbywa się to według procedury określonej przez radę kierunku (na podstawie delegacji

zawartej w regulaminie studiów) (https://www.ukw.edu.pl/download/59757/IV_Procedura_zatwierdzania_temat%C3%B3w_prac_dyplomowych.docx). Zatwierdzenie tematów prac ma miejsce w formie uchwały. Poza tym rada kierunku otrzymuje od koordynatorów poszczególnych przedmiotów propozycje pytań na egzamin dyplomowy. Obowiązujące na egzaminie dyplomowym na pierwszym stopniu studiów i na egzaminie dyplomowym na drugim stopniu studiów zbiory pytań znajdują się w załączniku do regulaminu dyplomowania.

Praca pisana jest pod kierunkiem promotora. W załączniku do regulaminu dyplomowania znajdują się wskazówki dla studentów dotyczące pisania pracy. Obejmują one zarówno wymagania dotyczące koncepcji pracy, jak i wymagania techniczne i redakcyjne, i nie tylko stanowią pomoc dla studentów, ale też zapewniają pewne minimum jednolitości w odniesieniu do powstających w Instytucie prac.

Z bezpośrednim przygotowaniem do egzaminu dyplomowego wiążą się określone obowiązki promotora i studenta, wynikające z Zarządzenie Nr 28/2018/2019 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) (https://www.ukw.edu.pl/download/61262/zarzadzenie_28-2019-2020.pdf). Zarządzenie to nakazuje zarejestrowanie pracy przez studenta i jej wprowadzenie do uczelnianego Archiwum Prac Dyplomowych. Poza tym konieczne jest złożenie przed egzaminem dyplomowym jednego egzemplarza pracy w postaci papierowej, który jest przeznaczony do zarchiwizowania w aktach osobowych studenta; student składa też oświadczenie o samodzielnym napisaniu pracy. Obowiązkiem promotora jest przesłanie pracy do Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Jeżeli promotor uzna, że praca może być skierowana do dalszego etapu, następuje sporządzenie recenzji. Według regulaminu studiów recenzje są jawne i podlegają opublikowaniu w Archiwum Prac Dyplomowych. Sposób oceniania pracy określony jest w regulaminie studiów. W sumie więc promotor i recenzent decydują o dopuszczeniu pracy do obrony. Przed obroną konieczne jest złożenie przez promotora podpisanego raportu z badania pracy systemem antyplagiatowym, jak również złożenie obu recenzji w postaci papierowej.

W każdym roku akademickim do 10 kwietnia sporządzany jest przez dyrektora kolegium i ogłaszany przez zastępcę dyrektora Instytutu harmonogram egzaminów dyplomowych. Regulamin studiów wymaga, aby egzamin dyplomowy odbył się nie później niż w terminie trzech miesięcy od złożenia pracy. Skład komisji do przeprowadzenia egzaminu formowany jest zgodnie z regułą określoną w regulaminie studiów. Komisję powołuje dyrektor kolegium.

Zgodnie z regulaminem dyplomowania w toku egzaminu student omawia pracę, a następnie odpowiada na pytania dotyczące zagadnień z programu studiów. Egzamin ma na celu sprawdzenie czy student posiada ogólną wiedzę z modułów kierunkowych, czy potrafi przekonująco i wyczerpująco odpowiedzieć na pytania z obszaru tematycznego pracy dyplomowej, posługując się wiadomościami z literatury modułu, jak również sądami własnymi i czy problemy postawione w pytaniach samodzielnie identyfikuje. Sposób obliczania końcowej oceny egzaminu dyplomowego określa regulamin studiów. Z przeprowadzonego egzaminu dyplomowego sporządza się protokół.

Rada kierunku dba o to, by w razie potrzeby wdrażać działania mające podnieść jakość i znaczenie wykształcenia. Do rady mogą być w każdym czasie zgłaszane propozycje działań naprawczych w tym zakresie.

Z uwagi na fakt, że kierunek Prawo w biznesie jest stosunkowo nowym kierunkiem studiów podjęto decyzję o weryfikacji pierwszych prac dyplomowych przez Radę Kierunku. Weryfikacja ta zakończyła się przygotowaniem rekomendacji (ZAL_IPIE_05). Ponadto zdecydowano o obowiązkowej konsultacji planów prac, w przypadku prac promowanych przez osoby nowozatrudnione lub takie, które jeszcze nie pełniły roli promotora. Wsparcia takiego udzielał pełnomocnik ds. kierunku. Dużą wagę przywiązano również do doboru recenzentów do tematów prac. Recenzentów przydzielał Dyrektor IPIE wraz z za-cą ds. kształcenia a zatwierdzała rada Kierunku. Po drugiej turze obron zebrano również uwagi, od recenzentów które były przedmiotem spotkania Rady Kierunku i staną się podstawą dla dalszych rekomendacji.

W ramach Kolegium IV odbywają się konkursy na najlepszą pracę dyplomową (na każdym z kierunków), a sami studenci do konkursu na najlepszego studenta i absolwenta. Zgłoszenia pracy dyplomowej do wyróżnienia dokonuje promotor pracy. Zgłoszenia student lub absolwenta do konkursy dokonuje Osoba zgłaszająca – opiekun roku/promotor pracy dyplomowej. Wyróżnienia przyznawane są na poziomie Kolegium przez Radę Kolegium IV. Procedura przyznawania wyróżnień. Regulaminy, procedury i informacje o przedstawionych konkursach i wyróżnieniach znajdują się na stronie Kolegium IV https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/konkursy-dla-studentow.

Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów

Analizy sprawności kształcenia oraz terminowości ukończenia studiów dokonuje się na podstawie informacji otrzymanych z dziekanatu dotyczących wyników kształcenia (zawierają one np. liczbę studentów powtarzających rok, liczbę studentów, którzy zaliczyli rok, liczbę studentów, którzy uzyskali dyplom w terminie do 30 września). Liczba studentów monitorowana jest również na bieżąco na podstawie informacji otrzymywanych od Pełnomocnika Rektora ds. Organizacji Procesu Kształcenia na temat dopuszczalnej liczby grup konwersatoryjnych, ćwiczeniowych i laboratoryjnych. Za dwa ostatnie lata odsetek studentów, którzy ukończyli studia w terminie wynosił odpowiednio: na studiach stacjonarnych I stopnia 59% i 32%, a na studiach niestacjonarnych I stopnia 11% i 0. W przypadku roku akademickiego na dzień sporządzania raportu studenci mają jeszcze prawo do realizacji obron (stacjonarne do 30.09, niestacjonarne do 31.12)

Na skutek wprowadzenia harmonogramu egzaminów dyplomowych dało się zauważyć poprawę terminowości przeprowadzanych egzaminów dyplomowych. Wcześniejsza elastyczność w tym zakresie nie sprzyjała należytemu mobilizowaniu studentów do terminowego przygotowania pracy dyplomowej oraz przystępowania do tych egzaminów.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się opisane są w dokumencie Procedura dokumentowania efektów uczenia się (https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/procedury). Efekty kształcenia modułu zajęć są ujęte w sylabusie przedmiotu w USOSweb przez koordynatora modułu. Po zakończeniu cyklu zajęć nauczyciel akademicki zobowiązany jest do przekazania do sekretariatu dokumentacji związanej z efektami uczenia się. Koordynator danego modułu, na podstawie konsultacji z wszystkimi osobami prowadzącymi zajęcia w ramach modułu, sporządza raport koordynatora modułu oraz dokumentację weryfikacji efektów uczenia się modułu. Raport koordynatora modułu zawiera informację o realizacji założonych efektów uczenia się modułu oraz opis ewentualnych trudności wraz z propozycjami modyfikacji opisu przedmiotu (Zarządzenie Zastępcy Dyrektora (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego nr 1/01/2021 z dnia 7 stycznia 2021 w sprawie monitorowania treści uczenia się ZAL_IPIE_06).

Dokumentacja weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do modułów kształcenia jest przechowywana w Instytucie przez dwa lata. Zawiera ona (w miarę możliwości) wszystkie testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, zadania dodatkowe wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów.

Sylabus przedmiotu zawiera metody i kryteria oceniania efektów uczenia się oraz opis czynności studenta związanych z daną formą zaliczenia oraz kryteria oceny danej formy, nauczyciel przedstawia w dokumentacji składanej do sekretariatu ocenione pisemne prace studentów. Ponadto dla egzaminów i zaliczeń ustnych: nauczyciel przygotowuje protokół z egzaminu ustnego.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się

Metody sprawdzenia i oceniania efektów uczenia się są dostosowane do programu i przedstawione w sylabusach przedmiotów:

- w zakresie wiedzy prowadzący najczęściej stosują egzaminy pisemne lub ustne, przy czym student ma możliwość przedyskutowania popełnionych błędów; na niektórych konwersatoriach, laboratoriach czy ćwiczeniach w trakcie semestru studenci piszą krótkie sprawdziany z wiedzy potrzebnej na danym etapie zdobywania umiejętności;
- w zakresie umiejętności sprawdzenie efektów ma najczęściej postać kolokwium pisemnych z zadaniami otwartymi lub sporadycznie w formie testu; niejednokrotnie obowiązkowe jest wykonanie projektu, *case-study*, wygłoszenie referatu lub napisanie eseju; aktywność na zajęciach ma znaczący wpływ na końcową ocenę uzyskania efektów w zakresie wiedzy i umiejętności, co jest wyraźnie zaznaczane w sylabusach;
- w zakresie kompetencji społecznych praktykuje się metody oceniania udziału w dyskusjach, referowania zagadnień przedmiotowych, pracę zespołową przy projektach i prezentacjach, ogólne zaangażowanie w samorozwój;
- kompetencje językowe sprawdzane są poprzez: kolokwia, dyskusje, analizę i interpretację tekstów źródłowych, indywidualne projekty studenckie (np. tłumaczenie tekstu z języka obcego - w tym prawnego, prezentacje).

Metody oceniania odnoszące się do aktywności praktycznych, ale i powiązanych z nauką, np.:

- seminarium licencjackie: dyskusja na temat opracowywanych zagadnień w ramach pracy dyplomowej, identyfikacja problemów praktycznych, referowanie tematu na podstawie prac naukowych.

W okresie od rozpoczęcia prowadzenia kierunku Prawo w biznesie obrony prac licencjackich kształtowały się następująco:

Rok akademicki	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
2020/2021	46	2
2021/2022 (do 15.09)	21	0

W swoich pracach studenci podejmowali tematykę zaproponowaną w ramach zagadnień przypisanych do danego promotora, zgodnych z jego doświadczeniem dydaktycznym, doświadczeniem praktycznym i dorobkiem naukowym. Tematyka prac dotyczyła zarówno prawnych aspektów prowadzenia działalności gospodarczej jak i praktycznych problemów z jakimi mogą zetknąć się przedsiębiorcy. Wiele prac prezentowało studia z problemów analizowane na przykładzie konkretnych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. W pracach studenci starali się wykorzystywać wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte podczas studiów oraz kierowali się wyborem tematu pod kątem własnych zainteresowań praktycznych oraz wizji przyszłego miejsca zatrudnienia czy samozatrudnienia.

Współpraca z promotorami w roku akademickim 2021-2022 polegała na przekazywaniu przez studentów konspektów oraz fragmentów prac za pomocą poczty elektronicznej lub na platformie Microsoft Teams, które podlegały weryfikacji i dyskusji, w tym uzasadnianiu autorskich pomysłów podczas wideorozmów. W semestrze letnim część seminariów odbywała się stacjonarnie. Ponadto, promotorzy ukierunkowywali studentów na nowe koncepcje, trendy występujące w praktyce lub metodę poprawy błędnych rozumowań.

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów

Prowadzący zajęcia dokumentują osiąganie efektów uczenia się poprzez gromadzenie i przechowywanie prac egzaminacyjnych i etapowych (testy, analizy przypadków, projekty). Wszystkie prace etapowe i końcowe przechowywane są przez dwa kolejne semestry od zakończenia zajęć. Po zakończeniu sesji poprawkowej prowadzący mają obowiązek dostarczyć prace etapowe i końcowe do sekretariatu. Prace muszą być opisane w sposób umożliwiający ich identyfikację (kierunek, przedmiot, rok, tryb). Od semestru letniego 2020/2021 wprowadzono procedurę dostępu do prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych (Zarządzenie Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii nr 1/10/2020 z dnia 1 października 2020 w sprawie zasad wglądu studentów do prac zaliczeniowych oraz egzaminów https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/58593/01_10.2020_z_dnia_01.10.2020_ZD_prace_etapowe.pdf). W wcześniejszych latach prawo dostępu do prac dla studenta realizowane było poprzez indywidualne prośby. Nie zdiagnozowano jakichkolwiek trudności w dostępie do prac, uznano jednak, że formalizacja takiego dostępu może zwiększyć brak obaw studentów w wnioskowaniu o dostęp do tejże dokumentacji.

W systemie USOSweb przechowywane są prace dyplomowe oraz ich recenzje. Protokoły przebiegu egzaminów dyplomowych przechowywane są w formie papierowej w dokumentacji studenta prowadzonej przez Biuro Obsługi Studentów (BOS). Zasady przeprowadzania i dokumentowania egzaminów zdalnych określają dokumenty przyjęte na poziomie Kolegium IV.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się na podstawie procedur uczelnianych oraz procedur szczegółowych zatwierdzonych Uchwałą Rady Kolegium IV nr 3/2020/2021 z 15 września 2021 r. w sprawie zasad i procedury dokumentowania efektów uczenia się (https://www.ukw.edu.pl/download/59731/Uchwa%C5%82a_nr_3-2020-2021_Efekt%C5%99.pdf sama procedura: https://www.ukw.edu.pl/download/59732/IV_Procedura_dokumentowania_efekt%C3%B3w_uczenia_si%C4%99.docx, zasady:

https://www.ukw.edu.pl/download/59733/IV_Zasady_dokumentowania_efekt%C3%B3w_uczenia_si%C4%99.docx).

Zajęcia w roku akademickim 2021/2022 prowadzone były hybrydowo. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem Microsoft Teams lub platformy do zdalnego nauczania Moodle pozwalają na elektroniczną archiwizację osiągniętych przez studentów efektów uczenia się. Zgodnie z opracowanymi rekomendacjami pełna archiwizacja dotyczy 2 ostatnich lat prowadzenia zajęć dydaktycznych i obejmuje wszystkie formy aktywności, które miały miejsce podczas zajęć zdalnych (w zależności od platformy: logowania, prace etapowe, prace końcowe, dyskusje na forum, zapis chat). Z uwagi na zbyt dużą objętość plików video, problematyczne aspekty dotyczące przetwarzania danych wrażliwych, jaki i postulaty samych studentów wykłady, ćwiczenia, konwersatoria i laboratoria prowadzone w czasie rzeczywistym nie są nagrywane. Niezależnie od archiwizacji prowadzonej przez Uczelnię w ramach systemów elektronicznych dla zajęć zdalnych oraz tradycyjnych prowadzący mają obowiązek dostarczyć prace etapowe i końcowe w formie tradycyjnej lub na odpowiednich nośnikach do sekretariatów, jak również wykonać samodzielnie kopię zapasową swoich treści w ramach kursu (dotyczy platformy Moodle).

Monitoring losu absolwentów

Badania karier absolwentów dokonuje co roku Biuro Karier UKW (<http://www.biurokarier.ukw.edu.pl/>), kierując do absolwentów anonimową ankietę. Wnioski z badania referowane są na spotkaniu Rady Kierunku oraz zebraniu pracowników i stanowią przyczynek do sformułowania zaleceń dla doskonalenia programu studiów. Badaniem obejmuje się absolwentów po 1 i po 3 latach od ukończenia studiów.

Z uwagi na bardzo krótki okres prowadzenia studiów monitorowanie losu absolwentów kierunku Prawo z biznesie jest na stosunkowo niewielkim poziomie. Zgodnie z informacjami otrzymanymi z Biura Karier pierwsi absolwenci z lat 2019-2021 nie wypełnili żadnej ankiety dotyczącej losu absolwentów, gdyż monitoring ten przeprowadzany jest po roku od ukończenia studiów w miesiącach październik/listopad. Poddani zostaną, wobec tego oni monitoringowi w najbliższym czasie.

Dane pochodzące z systemu elektronicznego USOS pozwalają jednak na ustalenie losu niektórych absolwentów. Wedle otrzymanych danych część studentów zdecydowała się na kontynuowanie nauki na UKW. Większość z nich wybrała oferowany przez Instytut Prawa i Ekonomii kierunek „administracja” z dedykowanym osobom zainteresowanym działalnością gospodarczą modułem gospodarczo-organizacyjnym. Niektóre osoby zdecydowały się na kontynuowanie nauki na innych kierunkach oferowanych przez Instytut lub przez inne jednostki organizacyjne UKW. Fakt, że wielu studentów decyduje się na dalsze kształcenie w ramach IPIE dobrze świadczy o ich oceni tak oferty programowej jak i kadry oraz działań podejmowanych wobec studentów w Instytucie.

Pewne wnioski Rada Kierunku Prawo w biznesie ma również z monitoringu losu najdłużej prowadzonego w Instytucie Prawa i Ekonomii kierunku administracja. Badania te wskazały, że absolwenci dobrze odnajdują się na rynku pracy. W oparciu o dane z ostatnich raportów dotyczących losów absolwentów należy stwierdzić, że obecnie już wielu studentów rozpoczyna pracę zawodową podczas studiów. Studenci, którzy podejmowali pracę po ukończeniu I stopnia studiów podejmowali ją w większości na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy (wskaźnik wzrastał wraz z upływem czasu po ukończeniu studiów). Studenci podejmowali pracę w przewadze w Bydgoszczy lub na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, co zgodne jest z dostrzegalną przez IPIE grupą

kandydatów na studia, którzy rekrutują się z tego samego obszaru. Jak wynika z ankiet jest to też zatrudnienie stabilne z krótkimi okresami zmian (do 3 miesięcy). Studenci bardzo wysoko ocenianą przydatność na rynku pracy zdobytych podczas studiów kwalifikacji a także wskazują, że studia spełniły ich oczekiwania oraz że dokonaliby takiego samego wyboru Uczelni i kierunku studiów.

Absolwenci wysoko i bardzo wysoko ocenili swoje przygotowanie akademickie w zakresie wiedzy kierunkowej, umiejętność rozwiązywania problemów, pracy grupowej oraz umiejętności wyszukiwania i selekcjonowania informacji. Wskazali też na pewne elementy wymagające zmian m.in. w zakresie lepszej organizacji nauki języka obcego oraz współpracy z praktykami z branży związanej z kierunkiem, zwiększenia możliwości wyboru przedmiotów, zwiększenia okazji do samodzielnej pracy oraz wykorzystania technik informatycznych. Kilka z tych elementów sugerowanych przez studentów zostało już zmodyfikowanych, dzięki zmianie siedziby znacznie poprawiła się dostępność do urządzeń informatycznych używanych podczas zajęć. Znacznie zwiększono również współpracę z praktykami – szczególnie właśnie na kierunkach praktycznych poprzez wprowadzenie zajęć dodatkowych i uzupełniających przez praktyków związanych z kierunkiem. Podjęto też działania mające na celu podniesienie kształcenia językowego, w tym rozpoczęto procedurę powołania koła naukowego dedykowanego temu zakresowi. Studenci studiów stacjonarnych uczestniczą również w projekcie „Nowoczesny Uniwersytet” UKW pozwalającym im na współpracę z pracodawcami oraz zdobywanie kompetencji pożądaných na rynku pracy. Osiągane w tym projekcie efekty uczenia się są uzupełnieniem efektów wynikających z programu studiów. Respondenci deklarowali dalsze podnoszenie swoich kwalifikacji po studiach, m.in. poprzez studia podyplomowe, inny kierunek studiów, kursy, szkolenia, warsztaty, praktyki i wolontariat.

Respondenci deklarowali dalsze podnoszenie swoich kwalifikacji po studiach, m.in. poprzez studia podyplomowe, inny kierunek studiów, kursy, szkolenia, warsztaty, praktyki i wolontariat. Sposoby realizacji współpracy z praktykami oraz otoczeniem zewnętrznym określa Strategia współpracy IPIE z otoczeniem społecznym i gospodarczym (ZAL_IPIE_07).

Dodatkowym źródłem informacji o losach absolwentów są ich wpisy na FB, dzięki którym z przyjemnością dowiadujemy się o pełnionych przez nich funkcjach (pracownicy firm, w których odbywano praktyki czy staże, samozatrudnieni oraz z bieżących kontaktów z uczelnią – zaproszenia kierowane do absolwentów wykonujących ciekawe zawody).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

W odpowiedzi na potrzeby wynikające z sytuacji na Ukrainie przyjęto również rozwiązania pozwalające na studiowanie osobom z Ukrainy. Kwestię tę reguluje Zarządzenie nr 49/2021/2022 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 21 kwietnia 2022 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego studentów ubiegających się o przeniesienie z ukraińskiej uczelni na podstawie weryfikacji efektów uczenia się (https://bip.ukw.edu.pl/download/61280/49_przyjmowanie_obywateli_z_Ukrainy.pdf).

W odpowiedzi na to zapotrzebowanie rada Kierunku ustaliła z osobami, które odbyły przeszkolenie tutorskie, by w razie potrzeby włączyły się w proces wsparcia studentów w ramach instytutu. W tym zakresie osoby te mają już stosowne doświadczenie.

Osobne działania o charakterze szczególnego wsparcia zobowiązani są również podjąć opiekunowie poszczególnych roczników oraz opiekunowie praktyk (w zakresie realizacji praktyk przez studentów)

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. liczby, struktury kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja),
2. obsady zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera),
3. łączenia przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową,
4. założeń, celów i skuteczności prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.
5. systemu wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych,
6. spełnienia reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Charakterystyka kadry dydaktycznej

Na kierunku prawo w biznesie zajęcia prowadzi łącznie 41 wykładowców, z czego 36 osób to etatowi pracownicy Katedr (w nowej konfiguracji: Prawa Administracyjnego, Prawa Cywilnego, Prawa Karnego, Prawa Gospodarczego i Finansowego, Prawa Międzynarodowego i Konstytucyjnego, oraz Katedry Ekonomii) Instytutu Prawa i Ekonomii (IPIE), dla których UKW jest podstawowym miejscem pracy. Ponadto 3 osoby wywodzą się z innych jednostek naukowych UKW, zaś 2 osoby prowadzą zajęcia na podstawie nawiązanej z Uczelnią umowy cywilnoprawnej. Wśród wykładowców ocenianego kierunku jest: 25 prawników, 4 ekonomistów, pozostali reprezentują dziedziny nauk ważne dla kierunku prawo w biznesie. W stosunku do roku akademickiego 2018/2019 w którym uruchomiono oceniany kierunek nastąpił wzrost etatowej kadry badawczo-dydaktycznej o przeszło 100%. W szczególności znacząco rozszerzono krąg wykładowców o badaczy z zakresu prawa finansowego, prawa cywilnego, prawa pracy oraz prawa gospodarczego.

Z początkiem roku akademickiego 2022/2023 kadra badawczo-dydaktyczna w IPIE wzrosła do 62 etatów. Wśród etatowych pracowników IPIE jest 8 samodzielnych pracowników naukowych z zakresu nauk prawnych, z których 3 uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego w latach 2018-2020 oraz 2 samodzielnych pracowników naukowy w Katedrze Ekonomii. Ich dorobek naukowy jest

znaczący i koresponduje z tematyką wykładanych przedmiotów. Opracowania obejmują publikacje i monografie w szczególności z zakresu prawa ochrony środowiska, prawa gospodarczego, prawa pracy oraz rynku pracy, prawa i postępowania cywilnego oraz prawa handlowego. prawa i postępowania administracyjnego, postępowania egzekucyjnego w administracji. Ponadto zajęcia na kierunku prawo w biznesie prowadzą pracownicy z innych jednostek UKW, którzy reprezentują takie dziedziny jak: filozofia biznesu, bezpieczeństwo i higiena pracy. Są to osoby reprezentujące dziedziny nauk przydatnych w pracy specjalisty prawa w biznesie, posiadają zróżnicowane doświadczenie oraz dorobek naukowy potrzebny i ceniony w procesie kształcenia na owym kierunku.

Koszty awansów naukowych zarówno doktorskich jak i habilitacyjnych ponosi Uczelnia. Aktywność naukowa pracowników była wielokrotnie doceniana otrzymywanymi nagrodami Rektora UKW.

Najliczniejszą grupę wykładowców, dla których IPIE jest podstawowym miejscem pracy, stanowią doktorzy nauk prawnych w liczbie 30. Godnym podkreślenia jest fakt, że, większość pracowników w tej grupie to osoby młode, które uzyskały stopień naukowy doktora w latach 2015-2021. Zatrudnieni są na stanowiskach adiunktów, czyli pracowników badawczo-dydaktycznych. Dorobek naukowy tej grupy pracowników jest bogaty i cechuje go różnorodność. Publikacje badań naukowych tej grupy pracowników obejmują zagadnienia z szeroko pojętego prawa administracyjnego, prawa ochrony środowiska, prawa finansowego i podatkowego, prawa gospodarczego oraz prawa i postępowania cywilnego. Nie brakuje wśród nich badaczy publikujących efekty swojej działalności naukowej z obszaru prawa międzynarodowego, porządku prawnego Unii Europejskiej, polskiego prawa konstytucyjnego. Wśród znaczących opracowań monograficznych ważnych z perspektywy ocenianego kierunku, które ukazały się w latach 2019-2022 należy wskazać następujące pozycje: „Prawo publiczne wobec aktualnych problemów społecznych i gospodarczych”, „Uczestnicy postępowania upadłościowego”, „Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez zwierzęta wolno żyjące”, „Podatkowe bariery w swobodnym przepływie towarów. W związku z przekroczeniem granicy przez produkt w świetle prawa Unii Europejskiej”, „Granice negatywnej harmonizacji podatków bezpośrednich w prawie Unii Europejskiej” oraz monografia w druku "Aktualne problemy prawne działalności gospodarczej". W dorobku pracowników pojawiają się również opracowania dla studentów m. in „Wykład prawa rynku finansowego”, „Administracyjne postępowanie egzekucyjne”.

Dla ocenianego kierunku wskazać należy również artykuły naukowe oraz teksty w opracowaniach zbiorowych w tej kategorii wyróżniamy m. in.: “Limitations of the Freedom of Hyperlinking in the Fields of Copyright Law, Trademark Law and Unfair Competition Law: Is Case-by-case Approach Sufficient?”, Computer Law and Security Review 2022, “Considerations on the Construction of Future Financial Regulations in the Field of Initial Coin Offering”, European Business Organization Law Review 2021, “The Role of the National Bank of Poland in the Financial Stability Committee”, Torun Business Review 2020, “Legal aspects of geothermal energy use in Poland”, Comparative Law Review 2021, “Zasady ogólne prawa przedsiębiorców” oraz “Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej”, Prawo przedsiębiorców 2020. “Verification of an income, age and education as determinants of household's alternative investments in Poland,” Journal of International Scientific Publications - Economy & Business 2021.

Ponadto wykładowcy są autorami haseł encyklopedycznych oraz redaktorami lub współredaktorami opracowań zbiorowych oraz komentarzy do aktów prawnych. Łączna liczba opracowań naukowych poczynionych przez pracowników kształtuje się na poziomie ponad 1000.

Wszystkie efekty badań naukowych wykładowców Instytutu są na bieżąco aktualizowane w bazie dorobku naukowego UKW znajdującego się pod adresem internetowym - domeną <http://bibliografia.ukw.edu.pl>.

W kontekście oceny potencjału kadry naukowej na kierunku prawo w biznesie należy również podnieść, iż są w gronie pracowników osoby, które ukończyły studia podyplomowe. Tytułem przykładu są to studia z zakresu zarządzania nieruchomościami, MBA, prawa podatkowego oraz prawa podatkowego Unii Europejskiej, prawa ubezpieczeń, doradztwa personalnego czy zarządzania zasobami ludzkimi, integracji europejskiej, jak również z zakresu stosowania Ogólnego Rozporządzenia o Ochronie Danych (RODO). Nie brakuje w Instytucie osób, które występowały w roli recenzentów, promotorów oraz promotorów pomocniczych w przewodach doktorskich. Na szczególną uwagę zasługuje promotorstwo pomocnicze doktoratu pt. „Prawo międzynarodowe i krajowe wobec komercjalizacji *ex mortuo* komórek, tkanek i narządów ludzkich”.

Obsada zajęć

Większość osób zatrudnionych w IPIE posiada również doświadczenie praktyczne poza szkolnictwem wyższym. Pracują lub pracowali jako radcowie prawni, adwokaci obsługujący podmioty gospodarcze, sędziowie, prokuratorzy, komornicy, pracownicy spółek, osoby zajmujące się marketingiem, pracownicy administracji publicznej współpracujący z otoczeniem gospodarczym, w szczególności w administracji jednostek samorządu terytorialnego. Liczna grupa spośród osób zatrudnionych w Instytucie prowadzi działalność gospodarczą oraz posiada bogate doświadczenie praktyczne w środowisku biznesowym.

Przygotowaną przez za-cę dyrektora do spraw kształcenia i skonsultowaną przez kierowników katedr obsadę zajęć opiniuje Rada Kierunku opiniuje obsadę zajęć zgodnie z wymogami ustawowymi dla profilu praktycznego. Przy obsadzie zajęć bierze się pod uwagę: dorobek badawczo-dydaktyczny - zgodnie z bieżącą aktualizacją danych, doświadczenie praktyczne, wyniki ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez studentów. Procedurę przydziału zajęć określa Zarządzenie Zastępcy Dyrektora (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 1/04/202 z dnia 15 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad przydziału zajęć dydaktycznych (ZAL_IPIE_04).

Na obsadę zajęć wpływa również monitoring jakości pracy i rozwoju kadry. Realizowany on jest poprzez ocenę okresową, hospitacje prowadzonych zajęć oraz system ankietowania zajęć dydaktycznych. Podczas oceny okresowej oceniany jest dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny pracownika. Do końcowej oceny wlicza się również opinię bezpośredniego przełożonego oraz ocenę przedstawioną przez studentów w postaci ankiet po zakończeniu każdego cyklu dydaktycznego. Ankiety studenckie są anonimowe, realizowane w formie elektronicznej zgodnie z Zarządzeniem Nr 46/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ogólnounuczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11522/46_zarządzenie_ankietyzacja.pdf).

Zbiorcze wyniki ankiet są omawiane podczas zebrań pracowników IPIE oraz na posiedzeniach Rady Kierunku. Zbiorcze roczne wyniki ankietyzacji Dyrekcja Instytutu przedstawia również studentom za pośrednictwem opiekunów roczników podczas organizowanych przez nich spotkań. Inną formą kontroli jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych jest hospitacja zajęć, prowadzona w sposób planowy i zgodny z przyjętym w IPIE regulaminem hospitacji. Procedura ta zostanie docelowo dostosowana do Zarządzenia Nr 33/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie wytycznych Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia dotyczących hospitacji

zajęć dydaktycznych realizowanych w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11904/33_wytyczne.pdf), w szczególności w zakresie wzoru protokołu z hospitacji, co dokonane musi zostać na poziomie Kolegium.

Polityka kadrowa

Kadra ustawicznie rozwija się i doskonali swoje kompetencje poprzez udział w licznych konferencjach o zasięgu krajowym oraz międzynarodowym jak również poprzez realizowania inicjatyw związanych z praktyką. W tym kontekście, oprócz uczestnictwa biernego, będącego istotnym elementem samodoskonalenia i wymiany doświadczeń, pracownicy naukowcy Instytutu występowali często jako prelegenci czy organizatorzy najróżniejszych przedsięwzięć naukowych. Pracownicy współpracują również z przedsiębiorstwami, instytucjami otoczenia biznesu czy prowadzą kancelarie. Tytułem przykładu, wskazać można, iż część z nich uczestniczy w międzynarodowych stażach i programach badawczych np. w Hiszpanii.

Nie bez znaczenia jest też zaangażowanie pracowników IPIE w prowadzenie zajęć dydaktycznych w języku obcym za granicą w ramach programu „Erasmus” i „Erasmus +”, między innymi na uniwersytetach w Granadzie, Lizbonie, czy na Teneryfie. Wymienić także warto uczestnictwo pracowników w licznych międzynarodowych konferencjach, tytułem przykładu z zakresu prawa podatkowego w Mumbaju w Indiach.

Wykładowcy biorą udział również w realizacji grantów badawczych z Narodowego Centrum Nauki mających za przedmiot kwerendy i badania wstępne/pilotażowe np. w ramach konkursu MINIATURA 3 czy MINIATURA 6. Badacze realizują także projekty np. projekt Human Smart City w ramach którego przeprowadzono badania wśród lokalnych przedsiębiorców skupionych w organizacji BNI Prestige (Business Network International) Ponadto rozwój i doskonalenie kadry następują poprzez udział w licznych seminariach oraz szkoleniach, których efektem są zdobywane kwalifikacje. Tytułem przykładu wskazać można kwalifikacje inspektora ochrony danych osobowych, szkolenia z zakresu tutoring, metodyki kształcenia zdalnego czy uczestnictwo w kursach na członków rad nadzorczych oraz prowadzą zajęcia na studia podyplomowych dla kandydatów na członków rad nadzorczych. Pracownicy Instytutu są również członkami międzynarodowych zespołów eksperckich np. Europejskiego paktu na rzecz klimatu.

Wśród wydarzeń naukowych (konferencji), które odbyły się w ostatnich 4 latach i które organizowali lub/i uczestniczyli pracownicy IPIE, a które to wydarzenia są ważne z perspektywy kształcenia oraz oceny kierunku prawo w biznesie wskazać wypada: „Rozwój morskiej energetyki wiatrowej jako szansa na wzrost poziomu bezpieczeństwa energetycznego Polski” 2022, „Prawo spadkowe a egzekucja sądowa. Integracyjne problemy postępowania i prawa cywilnego” 2022, „Mieszkanie i Prawo” 2022, „The European Green Deal and development of Polish offshore energy. Remarks on the economic, environmental and energetical law” 2022, „Economy & Business” w Burgas – Bułgaria 2021, „Ekonomiczne i prawne aspekty pandemii COVID-19” 2021, „Prawo - sprzymierzeniec czy wróg przedsiębiorcy” 2021, „Rozkoduj Markę Online” 2021, „Przedsiębiorstwo i jego otoczenie. Wyzwania współczesnej ekonomii, finansów i prawa” 2020, „W poszukiwaniu racjonalnego systemu podatkowego” 2019.

Kadra dydaktyczna poddawana jest systematycznej ocenie z jednej strony za pośrednictwem ankiet wypełnianych przez studentów, z drugiej zaś w ramach cyklicznych ocen pracowniczych przeprowadzanych przez władze Instytutu. Wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni i dydaktyczni zatrudniani są w drodze otwartego konkursu. Informacje o konkursach oraz ich wynikach ogłaszane

są na stronie internetowej IPIE oraz stronie Uniwersytetu jak również w wymaganych prawem bazach MNiSW (obecnie MEN) i Euress.

Motywacją do podnoszenia kompetencji dydaktycznych i rozwoju naukowego są przyznawane corocznie nagrody Rektora UKW za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. W latach 2016-2021 nagrody Rektora otrzymało ponad 30 pracowników Instytutu Prawa i Ekonomii. Wartym zaznaczenia jest, że Instytut wpiera również swoich najlepszych absolwentów, kilkoro z nich po zakończeniu studiów II stopnia rozpoczęło prace w Instytucie, a przeważająca część uzyskała już stopnia doktora. Z uwagi na stosunkowo krótki czas prowadzenia kierunku prawo w biznesie taka praktyka nie została jeszcze odnotowana, jednakże wybory studentów związane z pozostaniem na studiach II stopnia w IPIE dają pozytywną prognozę w tym zakresie.

Wspieranie rozwoju kadry

Na szczególną uwagę zasługuje znaczący wzrost zatrudnienia pracowników w Instytucie zaangażowanych w dydaktykę na kierunku prawo w biznesie. Pracowników naukowo-dydaktycznych charakteryzuje przy tym ambicja i stały rozwój, czego efektem są uzyskiwane stopnie naukowe doktorów czy doktorów habilitowanych, publikowane rezultaty badań naukowych w prawniczych periodykach czy monografiach lub ich rozdziałach, jak też aktywność w postaci grantów badawczych i współpracy międzynarodowej. Właśnie w przeważającej mierze młoda i ambitna kadra pracowników, zorientowana na stały i systematyczny rozwój naukowo-badawczy i dydaktyczny oraz zdolność etatowych samodzielnych pracowników badawczych do kształcenia kadry naukowej wywodzącej się z absolwentów Instytutu jest dużym atutem Instytutu Prawa i Ekonomii UKW, co jest gwarantem wysokiego poziomu nauczania i prawidłowego kształtowania sylwetki absolwenta kierunku prawo w biznesie.

Kadra akademicka prowadząca zajęcia na kierunku prawo w biznesie brała udział w szkoleniach podnoszących kompetencje dydaktyczne w ramach projektu „Innowacyjny Dydaktyk UKW” (POWER 2014-2020; Działanie 3.4. Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego; Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany był w dwóch edycjach (rok akademicki 2017/2018, 2018/2019). Celem projektu był wzrost kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej i co za tym idzie podniesienie jakości kształcenia. https://innowacyjnydydaktyk.ukw.edu.pl/jednostka/innowacyjny_dydaktyk.

Oferowane szkolenia obejmowały cztery grupy tematyczne: szkolenia z zakresu innowacyjnych umiejętności dydaktycznych, szkolenia z zakresu umiejętności informatycznych, szkolenia z zakresu prowadzenia dydaktyki w języku obcym oraz szkolenia z zakresu zarządzania informacją.

Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia na kierunku prawo z biznesie wzięli udział w następujących szkoleniach doskonalących kompetencje dydaktyczne:

Zakres szkoleń obejmował obszary:

- Design Thinking: 4 osoby,
- Tutoring akademicki: 3 osoby,
- Coaching w edukacji: 3 osoby,
- Zwinne zarządzanie zespołem projektowym (metoda Agile): 3 osoby,

- Analiza danych ilościowych z wykorzystaniem pakietu Statistica – wykorzystanie w dydaktyce: 1 osoba,
- Szkolenie z zakresu wykorzystania arkusza kalkulacyjnego Excel w dydaktyce – poziom podstawowy i zaawansowany: 2 osoby,
- Prowadzenie dydaktyki w języku obcym: 2 osoby,
- Facylitacja i dynamiki grupowe: 4 osoby,
- Sztuka dydaktyki akademickiej: 3 osoby,
- Technologie informacyjno-komunikacyjne

Wspieraniu studentów w procesie uczenia się służy również aktywność W okresie 1 października 2018 r. do 28 lutego 2022 roku od nauczyciele akademicy brali udział w projekcie "Nowoczesny Uniwersytet" (POWER.03.05.00-IP.08-00-PZ2/17), którego celem było m.in. podniesienie kompetencji w zakresie metodyki kształcenia zdalnego - 11 osób; skutecznej komunikacji i autoprezentacji - 6 osób (<https://nowoczesnyuniwersytet.ukw.edu.pl/jednostka/nawoczesny-uniwersytet>).

Podniesienie kompetencji dydaktycznych kadr uczelni poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach oraz zagranicznych stażach dydaktycznych to cele realizowanego od kwietnia 2019 do marca 2023 projektu "Stawiamy na rozwój UKW" (<https://stawiamynarozwoj.ukw.edu.pl/jednostka/stawiamy-na-rozwoj-ukw>). W ramach tego projektu nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku prawo w biznesie w dwutygodniowych zagranicznych stażach dydaktycznych wzięła udział 1 osoba, w specjalistycznych szkoleniach dotyczących wykorzystania w pracy nauczyciela akademickiego języka obcego (zajęcia indywidualne z tutorem); udział wzięło 3 pracowników realizujących zajęcia kierunku prawo w biznesie. Zorganizowano również 1 pobyt profesora wizytującego z Hiszpanii.

Wpływ na rozwój kadry dydaktycznej ma niewątpliwie zwiększenie infrastruktury dydaktycznej Instytutu. Począwszy od roku akademickiego 2019/2020 siedzibą Instytutu Prawa i Ekonomii jest budynek przy Placu J. Weyssenhoffa 11 w Bydgoszczy. Mieści się w nim ponad 20 różnej wielkości pomieszczeń dydaktycznych, w tym wyremontowana aula na 130 miejsc, sala 64 osobowa, dwie sale 50 osobowe, cztery sale 40 osobowe, dziewięć pomieszczeń 30 osobowych, pięć 20 osobowych. Ponadto do dyspozycji pracowników i studentów pozostają sale seminaryjne. Dodatkowo w budynku Instytutu znajdują się dwie 20 stanowiskowe sale komputerowe wyposażone w sprzęt wraz z oprogramowaniem. Oprócz tego wydzielono także salę seminaryjną, wykorzystywaną także przez koła naukowe. Łączna liczba miejsc, które oferują wszystkie sale to ponad 800. Sale wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykorzystanie nowoczesnych metod dydaktycznych: rzutniki, projektory multimedialne, multimedialne ekrany dotykowe.

Oprócz tego w budynku tym usytuowano gabinety wykładowców – łącznie 12 pomieszczeń z wyraźnym podziałem na pracowników poszczególnych katedr. Są one wyposażone w przyzwoite meble biurowe oraz sprzęt komputerowy, co ma także istotne znaczenie dla kontaktów ze studentami podczas dyżurów i konsultacji, jak również daje możliwość prowadzenia pracy naukowej pracownikom bezpośrednio w miejscu pracy na Uczelni. Przy drzwiach gabinetów wykładowców są kody QR z linkiem do dyżurów wykładowców na stronie www Instytutu.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Dzielność popularyzatorska

Poza działalnością dydaktyczną, organizacyjną i badawczą w ramach IPIE pracownicy włączają się również czynnie w popularyzację nauki w tym szczególnie z inicjatywy mające związek z praktycznym wymiarem badań. Działania te podejmowana się na wielu płaszczyznach i wobec zróżnicowanych odbiorców. Pracownicy instytutu aktywnie włączają się w Bydgoski Festiwal Nauki samodzielnie lub w współpracy ze studentami czy kołami naukowymi przygotowujące wystąpienia czy debaty. Są oni również aktywni w przygotowywaniu wydarzeń na potrzeby Instytutu takich jak chociażby spotkania z praktykami czy specjalistami w danej dziedzinie.

Wielokrotnie wypowiadali się dla mediów (gazety, radio, telewizja) komentując aktualnie obowiązujące przepisy prawne lub praktyczne konsekwencje ich obowiązywania. Czynili to za równo w kontekście organizowanych przez IPIE wydarzeń jak i w odpowiedzi na potrzeby społeczne. Wystąpienia popularyzatorskiej towarzyszyły również wydarzeniom w IPIE takim jak Światowy Dzień Własności Intelektualnej. Nauczyciele akademicy z IPIE zapraszani są również na prelekcje w ramach Uniwersytetów Trzeciego Wieku, Tygodnia Konstytucyjnego, Wieczorów dla Dorosłych (organizatora Młyn Nowoczesności), Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej czy też prelekcjach dla uczniów bydgoskich techników i liceów. Uczestniczą również w konferencjach dla samorządów, izb gospodarczych, czy prelekcjach dla Aresztu Śledczego.

Część pracowników włącza się również w współpracę z samorządami prawniczymi prowadząc dla nich szkolenia, które są częścią szerszego projektu podnoszenia praktycznych umiejętności pracowników jednostek samorządu terytorialnego, z którymi instytut na co dzień współpracuje.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

.....

Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. stanu, nowoczesności, rozmiarów i kompleksowości bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatności do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy,
2. infrastruktury i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe,
3. dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych,
4. udogodnień w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością,
5. dostępności infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej,
6. systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach,
7. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów,
8. spełnienia reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Baza dydaktyczna, infrastruktura i wyposażenie

Instytut Prawa i Ekonomii mieści się przy placu Józefa Weyssenhoffa 11 w budynku danej placówki naukowo-badawczej powstałej na początku XX wieku w Bydgoszczy. Wzniesiony w stylu malowniczego historyzmu i w stylu Landhaus, zamyka oś widokową alei Adama Mickiewicza wpisując się w historyczny wymiar Dzielnicy Muzycznej. W 1992 roku został wpisany do Rejestru Zabytków. Jest to budynek przestronny, łączący klimat zabytku oraz naukowe tradycje z wymaganiami współczesności. Posiada wszelkie walory dla właściwego realizowania dydaktyki na prowadzonych w Instytucie kierunkach. Budynek znajduje się w bliskim sąsiedztwie głównego budynku Uniwersytetu oraz Biblioteki Głównej, z którymi współtworzy kampus akademicki. Jego otrzymanie przez Instytut było zdecydowanym krokiem ku poprawie warunków infrastrukturalnych Instytutu wpisując się w zaangażowanie władz Uniwersytetu na rzecz Instytutu z jednoczesnym dostrzeżeniem jego potrzeb dydaktycznych i potencjału rozwojowego.

Instytut Prawa i Ekonomii dysponuje:

- wyremontowaną w 2020 roku aulą na 130 miejsc,

- salą wykładową na 64 miejsca,
- dwiema salami dydaktycznymi na 50 miejsc,
- czterema salami dydaktycznymi na 40 miejsc,
- dziewięcioma salami dydaktycznymi na 30 miejsc,
- pięcioma salami dydaktycznymi na 20 miejsc,
- salą seminaryjną wykorzystywaną także przez koła naukowe,
- dwiema salami komputerowymi na 20 miejsc,
- punktem gastronomicznym.

Szczegółowa charakterystyka wyposażenia sal i pracowni znajduje się w załączniku (ZAL_05). Łączna liczba miejsc, które one oferują to ponad 800.

W 2019 r. budynek ten, gdy został przekazany przez Władze Uniwersytetu na rzecz Instytutu Prawa i Ekonomii w związku z jego intensywnym rozwojem wyrażającym się w utworzeniu kierunków prawo w biznesie, kryminologia, prawo, jak też troską o kierunki administracja i ekonomia, przeszedł gruntowny remont. Budynek został wówczas dostosowany do potrzeb dydaktycznych prowadzonych kierunków w zakresie, na jaki pozwał jego zabytkowy status. W 2020 r. gruntowny remont przeszła aula im. Mariana Rejewskiego, dzięki czemu stała się ona tyleż miejscem reprezentatywnym, co istotnemu polepszeniu uległy warunki realizowania zajęć dydaktycznych. Budynek ten służy także na potrzeby kierunku prawo.

Sale wyposażone są w rzutniki, projektory, tablice. Mając na względzie komfort studentów zadbano także o rolety przeciwsłoneczne.

W trosce o jak najlepsze warunki bytowe studentów wydzielono dwa odrębne pomieszczenia wyposażone w stoliki i krzesła, z których mogą oni korzystać w przerwach między zajęciami. Na korytarzach ustawiono liczne ławki i krzesła także służące studentom. W budynku działa sieć internetowa dostępna dla studentów. Nadto funkcjonuje punkt gastronomiczny oferujący ciepłe napoje, przekąski i inne produkty. Jest też automat z napojami. Na poziomie zerowym usytuowana została szatnia, korzystanie z której jest całkowicie bezkolizyjne w relacji do innych części budynku. Budynek spełnia standardy dostępu dla osób z niepełnosprawnościami w tym ograniczeniami ruchowymi. Jest tak dzięki zewnętrznej windzie (obsługa do poziomu 1) oraz usytuowanej w budynku platformie przychodowej służącej osobom niepełnosprawnym ruchowo (obsługa poziomu 2). W budynku jest również przystosowana dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami toaleta oraz dedykowane miejsce parkingowe.

Prócz tego w budynku tym usytuowano gabinety nauczycieli akademickich - dwanaście pomieszczeń z wyraźnym podziałem na pracowników poszczególnych katedr. Są one wyposażone w przyzwoite meble biurowe oraz sprzęt komputerowy, co ma także istotne znaczenie dla kontaktów ze studentami podczas dyżurów i konsultacji. W budynku przy placu Józefa Weyssenhoffa 11 w Bydgoszczy mieści się także sekretariat dostępny dla studentów, jak też usytuowane są gabinety władz Instytutu. Wszystko to sprawia, że studenci mają zapełniony kompleksowy standard realizowania zajęć dydaktycznych.

Budynek ten miał i ma duży potencjał dla dalszego adoptowania pomieszczeń ważnych dla jak najlepszego realizowania dydaktyki, a szerzej przebywania studentów i nauczycieli akademickich.

Mianowicie na poziomie zerowym - który spełnia wszelkie standardy budowlane, sanitarne i estetyczne - ostatnio zagospodarowano kolejne sale służące dydaktyce. Najnowszym ulepszeniem w tym zakresie jest zaadoptowanie pomieszczenia na drugim piętrze na kolejną łazienkę. Do rozważenia pozostaje zwiększenie estetyki korytarzy poprzez ich odświeżenie oraz zaadaptowanie na kolejne pomieszczenia dydaktyczne ogromnych poddaszy. Nadto - w ramach możliwości finansowych Uniwersytetu oraz przychylności władz Bydgoszczy co do niezbędnych zgód w związku z ochroną drzewostanu - kolejnym krokiem ku zapewnianiu komfortu studentów będzie podjęcie działań w zakresie urządzenia ławek na zewnątrz budynku wkomponowanych w nowo urządzoną przestrzeń zieleni wraz z parkingami.

Instytut ma zapewniony pełen dostęp do ogólnodostępnych auli Uniwersytetu, w szczególności usytuowanych w głównym jego budynku przy ulicy Chodkiewicza 30. Są to dwie aule mieszące każda po ponad 150 studentów. Możliwe jest także korzystanie przez studentów Instytutu z innych licznych pomieszczeń w tym budynku, jak też w innych budynkach Uniwersytetu, w tym w budynku znajdującym się w bezpośrednim sąsiedztwie.

Do dyspozycji studentów pozostaje Biuro Obsługi Studenta mieszczące się w budynku przy ulicy Ogińskiego 16. Tam też mieści się siedziba władz Kolegium IV, które zajmuje się obsługą dydaktyczną studentów kierunków prowadzonych w Instytucie Prawa i Ekonomii.

Ważnym elementem zapewniania jakości dydaktyki na poziomie budynków i wyposażania jest także Biblioteka Uniwersytecka. Mieści się ona w nowoczesnym budynku, który zapewnia wolny dostęp do zbiorów i zasobów internetowych, jak też dysponuje licznymi komfortowymi miejscami odpoczynku dla studentów.

Wszystkie te budynki tworzą campus uniwersytecki usytuowany w centrum Bydgoszczy, w tym w okolicach jednego z bydgoskich centrów handlowych, dworców oraz linii komunikacyjnych. Daje to perspektywę studiowania w jednym miejscu, pełnego korzystania z infrastruktury miejskiej w centrum dużego miasta, jakim jest Bydgoszcz.

Studenci kierunku prawo w biznesie mają zapewniony dostęp do szybkiego Internetu w budynku Instytutu. W budynkach UKW dostępna jest uczelniana sieć bezprzewodowa z wydzielonym SSID dla studentów, którzy mogą korzystać z jej zasobów po wcześniejszej autoryzacji. Infrastruktura sieci bezprzewodowej włączona jest w ogólnopolski projekt EDUROAM.

Baza dydaktyczna Instytutu Prawa i Ekonomii jest ustawicznie modernizowana. W sali nr 120 znajdują się mobilny monitor interaktywny przystosowany do potrzeb osób słabowidzących (opis monitora ZAL_05). We wszystkich salach wykładowych i pracowni komputerowej znajdują się projektory z możliwością podłączenia komputera przenośnego. Dodatkowo pracownicy IPIE mogą korzystać z rzutników mobilnych i przenośnego komputera.

Pracownie komputerowe wyposażone są w komputery PC z systemami Windows 10. W każdej pracowni znajduje się 20 stanowisk komputerowych (jednostka centralna i monitor) wyposażonych w procesory Intel Core i3 i i5 oraz 8GB pamięci RAM. Wszystkie stanowiska wpięte są do uczelnianej sieci komputerowej mającej dostęp do sieci Internet (via wysokiej klasy i o dużej przepustowości lokalne przełączniki sieciowe). Istnieje możliwość podłączenia dodatkowych jednostek (wolne miejsca w przełącznikach). Planowana jest rozbudowa pomieszczenia pomiędzy pracowniami z przeznaczeniem na komputery o wolnym dostępie przez studentów Instytutu.

Na komputerach zainstalowane jest dedykowane oprogramowanie wykorzystywane w praktycznym procesie kształcenia (min. System Informacji Prawnej LEGALIS online, Office 365). Pracownie wyposażone są w ekrany i rzutniki multimedialne. Oprogramowanie systemowe zainstalowane w pracowni komputerowej wyposażone jest w narzędzia wspierające osoby słabowidzące.

Ponadto na czas realizacji zajęć zdalnych utworzono dwa dedykowane stanowiska do prowadzenia zajęć przez nauczycieli akademickich oraz doposażono je w kamery internetowe.

Dostępność infrastruktury i systemu bibliotecznego

Biblioteka UKW jest jednostką wspomagającą działalność naukowo-dydaktyczną Instytutu Prawa i Ekonomii. To największa biblioteka naukowa w Bydgoszczy, druga pod względem zasobów w województwie kujawsko-pomorskim. Nowy gmach Biblioteki został oddany do użytku 1 października 2013 r. w wyniku realizacji projektu pn. *Biblioteka Główna Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego*, sfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Powierzchnia całkowita budynku przy ul. Szymanowskiego 3 wynosi 18 000 m² i mieści scalone zbiory w liczbie blisko 800 000 jednostek. Do zasobów włączono również zbiory pięciu bibliotek filialnych.

W nowym budynku zlokalizowanym w bliskiej odległości od Instytutu Prawa i Ekonomii znajdują się nowoczesne magazyny, sale dydaktyczne, pracownie i czytelnie, jak również duży obszar z wolnym dostępem do zasobów, przestrzenie społeczne, pomieszczenia do pracy indywidualnej i grupowej, pracownie internetowe i multimedialne, a także przestrzenie wystawowe i dobrze wyposażona sala konferencyjna na 200 osób.

Budynek jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, które mogą korzystać z licznych udogodnień, m.in. ze specjalistycznego sprzętu i oprogramowania. Na wyposażeniu biblioteki znajdują się urządzenia ułatwiające studentom funkcjonowanie w społeczności akademickiej. Są to: przenośne powiększalniki, urządzenie lektorskie, powiększalnik stacjonarny, skaner ułatwiający adaptowanie materiałów do formy cyfrowej oraz trzy zestawy komputerowe specjalnie przystosowane do obsługi przez osoby z niepełnosprawnościami. Biblioteka korzysta również z usługi tłumacza migowego w formie aplikacji wideo online.

W ramach projektu Uniwersytetu Równych Szans w Bibliotece funkcjonuje usługa asystenta bibliotecznego, którego głównym zadaniem jest pomoc studentom i pracownikom z niepełnosprawnościami w korzystaniu ze zbiorów bibliotecznego. Asystenci pełnią dyżury, w czasie których pomagają w digitalizacji i obróbce materiałów dla słabowidzących i niewidomych studentów i pracowników UKW, wyszukiwaniu literatury specjalistycznej (w ramach specjalnie stworzonego księgozbioru) oraz w korzystaniu z księgozbioru znajdującego się w Wolnym Dostępie i obsłudze sprzętu specjalistycznego.

W związku z pojawieniem się we wrześniu 2019 r. nowych wymagań Narodowego Centrum Nauki przy składaniu wniosków grantowych, przy Bibliotece UKW w 2020 r. utworzono trzyosobowy zespół, który ma na celu wsparcie naukowców w tym zadaniu i pomaga w odpowiednim przygotowaniu Planu Zarządzania Danymi. Plany te są konsultowane i weryfikowane wg wytycznych NCNu. Na stronie internetowej Biblioteki, w zakładce Plan Zarządzania Danymi <https://biblioteka.ukw.edu.pl/plan-zarzadzania-danymi/>, zamieszczono wytyczne NCN, formularz PZD oraz inne pomocne narzędzia. Konsultacje prowadzone są zarówno stacjonarnie, jak i telefonicznie oraz poprzez pocztę elektroniczną. Pierwszy plan został skonsultowany w maju 2020 r. - do chwili

obecnej zrecenzowano ich 66. Pośrednim celem działań zespołu jest również promowanie idei otwartej nauki wśród kadry naukowej.

Zgodnie z opublikowanym rozporządzeniem Rady Ministrów od 16 maja 2022 roku na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej został odwołany stan epidemii, który zastąpił stan zagrożenia epidemicznego. Nowy akt prawny nie wprowadza ograniczeń w funkcjonowaniu bibliotek. Nasza jednostka nadal czynna jest dla użytkowników przez sześć dni tygodnia, w sumie 60 godzin tygodniowo.

Zasoby

GUS: Zasoby biblioteczne UKW w Bydgoszczy na dzień 31 grudnia 2021 r.

Rodzaj zbiorów/ Jednostka Biblioteki	Książki	Zbiory specjalne (nieelektroniczne)	Roczniki czasopism	Zbiory elektroniczne
Biblioteka Główna (BG)	703311	37 597	61301	1944
Biblioteka Psychologiczna	9 439	8	Inwentarz BG	58
Ogółem:	712750	37 605	61301	2002

Zasoby Biblioteki UKW na dzień 31.12.2021 obejmowały łącznie **813 658** jednostek bibliotecznych. Księgozbiór każdej z dziedzin jest systematycznie powiększany poprzez zakupy, dary i wymianę.

W strefie Wolnego Dostępu użytkownicy mają możliwość bezpośredniego dostępu do najnowszych i najbardziej poczytnych książek. Do 31 grudnia 2021 roku zgromadzono łącznie w tym obszarze **146 316** woluminów. Zasoby pogrupowane są wg kolekcji oznaczonych kolorami, które ułatwiają czytelnikom odnajdywanie właściwych obszarów wiedzy.

Zasoby Biblioteki zawierają 44 595 woluminów z zakresu nauk prawnych, z tego około 8 841 dostępnych jest w Strefie Wolnego Dostępu.

W zbiorach Biblioteki Głównej UKW znajduje się wiele aktualnych i wartościowych pozycji, w szczególności podręczników, monografii i komentarzy, ważnych dla wspomaganie procesu kształcenia na kierunku prawo w biznesie, w tym dla przygotowywania prac dyplomowych. Są one ciągle uzupełniane o nowe wydania oraz nowe tytuły, w tym w perspektywie zmieniającego się stanu prawnego. Obejmują one różne subdyscypliny prawa i innych obszarów ważne dla kształcenia na kierunku prawo w biznesie, szczególności z zakresu prawa gospodarczego, cywilnego oraz finansowego, ale też z prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa. Proces ten wspiera procedura polegająca na tym, że nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku prawo w biznesie i innych kierunkach prowadzonych w Instytucie Prawa i Ekonomii cyklicznie przedkładają propozycje nabycia konkretnych tytułów, które zbiorczo są przekazywane do Biblioteki, która dokonuje ich nabycia.

Z czasopism w wersji drukowanej, zarówno polskich jak i zagranicznych, można korzystać w Czytelni Oddziału Czasopism. Z zakresu prawa, ekonomii oraz organizacji i zarządzania przedsiębiorstwem Biblioteka posiada w swoich zbiorach 135 tytułów czasopism i serii wydawniczych.

Źródła elektroniczne

Dzięki Wirtualnej Bibliotece Nauki użytkownicy mają możliwość korzystania ze źródeł elektronicznych. W 2022 roku UKW posiada dostęp do pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych: Ebsco, Science Direct, Springer, Wiley Online Library, PsycARTICLES, Web of Science, Scopus, oraz co niezwykle ważne z punktu widzenia kierunku prawo w biznesie systemu Legalis.

System Informacji Prawnej Legalis jest najobszerniejszą i kompleksową bazą prawa polskiego. Wszystkie typy danych w wersji Legalis on-line aktualizowane są codziennie (dni robocze). Baza zawiera m.in.: akty prawne – System Legalis oferuje najobszerniejszą bazę aktów prawnych oraz gwarantuje dostęp do kompletu ujednoliconych aktów z Dziennika Ustaw. Pełne teksty z zachowaniem wszystkich wersji czasowych umożliwiają ich porównywanie w prosty i intuicyjny sposób. W bazie Legalis znajduje się komplet aktów źródłowych od 1918 r. Akty prawne w bazie Systemu Legalis to: Dzienniki Ustaw i Monitory Polskie, Dzienniki urzędowe UE L i C, Prawo miejscowe, Dzienniki urzędowe ministerstw i urzędów, Prawo korporacyjne, Projekty ustaw.

Ponadto w ramach Systemu Informacji Prawnej Legalis pracownicy i studenci UKW posiadają dostęp do pełnych tekstów 25 tytułów czasopism prawniczych oraz 1863 monografii i 2500 wyselekcjonowanych komentarzy wydawnictwa C.H. Beck, a także pełnej Bibliografii Prawniczej PAN.

Dostęp do tych zasobów możliwy jest z jednego z 62 komputerów podłączonych do Internetu dostępnych w budynku Biblioteki, jak również z osobistych urządzeń użytkowników, zarówno na terenie uczelni jak i zdalnie, poza siecią UKW. W Bibliotece Oddział Informacji Naukowej prowadzi szkolenia z wyszukiwania informacji (zarówno online, jak i stacjonarnie), co znacznie ułatwia użytkownikom zgromadzenie potrzebnych danych.

Liczba tytułów czasopism i książek tematycznych dostępnych elektronicznie.

Kategoria: Prawo

Baza	Czasopisma	Książki
Ebsco	1555	-
Wiley Online Library	70	19 (do których mamy dostęp)
Springer Link	32	2,863
Science Direct	43	18
Razem	1700	2900

Public Administration (Administracja publiczna)

Baza	Czasopisma	Książki
Ebsco	607	-
Wiley Online	4	-
Science Direct	brak kategorii	-
Springer Link	3	296
Razem	614	296

Academica

Poprzez Cyfrową Wypożyczalnię Publikacji Naukowych Academica (stanowisko w Czytelni Czasopism) Biblioteka UKW umożliwia również dostęp do czasopism i książek tematycznych z zasobów Repozytorium Cyfrowego Biblioteki Narodowej.

Oddział Informacji Naukowej Biblioteki UKW prowadzi i uzupełnia Bazę Dorobku Naukowego Pracowników UKW. Do końca sierpnia 2022 roku do bazy wprowadzono 37 145 rekordów. Pracownicy UKW mają możliwość umieszczania swoich prac w Repozytorium, które liczy obecnie Do **8051** publikacji.

Biblioteka UKW, poza podstawową działalnością związaną z gromadzeniem i opracowaniem zasobów, obsługą użytkowników, pracą naukową i dydaktyczną, włącza się aktywnie w życie Uczelni, Miasta i Regionu poprzez udział w Dniach Otwartych, Festiwalach Nauki, Tygodniach Bibliotek. Bardzo dużą wagę przywiązuje się do działalności kulturalnej. W ciągu roku akademickiego odbywają się w bibliotece wernisaże, wystawy oraz spotkania autorskie. W ciągu roku akademickiego odbywają się wernisaże, wystawy oraz spotkania autorskie. Niestety, z powodu stanu epidemii w 2021 roku Biblioteka zorganizowała samodzielnie lub przy współpracy partnerów łącznie osiem wystaw: w tym dwie historyczno –naukowe, trzy malarstwa, dwie fotografii oraz jedną plakatu.

Literatura dostępna w Bibliotece UKW jest uzupełniania dla wszystkich programów studiów realizowanych w Instytucie. Biorąc pod uwagę zróżnicowany zakres treści programowych kierunku PwB, zakupy publikacji zarówno z obszaru ekonomicznego, jak i prawniczego wzbogacają bazę bibliograficzną także dla tego kierunku studentów.

Uzupełnianie literatury (także starszych, aczkolwiek wartościowych pozycji), a także zakup nowości odbywają się sukcesywnie, zgodnie ze zgłaszanymi zapotrzebowaniami Instytutu. Od 2021 roku zasoby w tym obszarze zwiększyły się o ok. 721 pozycji. Są to książki zarówno ekonomiczne, jak i prawnicze.

Zasoby biblioteczne dostępne dla studentów zwiększyły się w ostatnim czasie również zdalny dostęp do książek elektronicznych w platformie e-bookowej IBUK LIBRA. Obecnie Instytut podjął wstępne rozmowy dotyczące dostępu do bazy ekonomiczno-prawnej bazy EMIS. W miesiącu październiku odbędą się trzytygodniowe testy jej zasobów, po których to zostanie podjęta decyzja, co do jej zakupu.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

Wsparcie studentów z niepełnosprawnością

Jednostką odpowiedzialną za realizację wsparcia kształcenia studentów i doktorantów niepełnosprawnych jest Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami (https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/strona/niepelnosprawni/kontakt_osoby_niepelnosprawne).

Studentom z niepełnosprawnością uczelnia oferuje:

- wsparcie psychologiczne,
- asystentów dla osób niepełnosprawnych (dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim oraz dla osób niewidomych zgodnie ze wskazaniem w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności),
- alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego (goalball, szachy),

- digitalizację materiałów dydaktycznych dla osób niewidomych,
- indywidualne zajęcia dla osób niewidomych (np. orientacja przestrzenna, informatyka),
- możliwość korzystania ze zbiorów Akademickiej Biblioteki Cyfrowej UW,
- wsparcie logopedyczne dla osób z wadą wymowy,
- język angielski dla osób słabosłyszących,
- sekcje sportowe dla osób niepełnosprawnych (goalball, tenis stołowy),
- uczelniany transport osób niepełnosprawnych (projekt URS),
- wypożyczalnię sprzętu wraz z pomocą tyfloinformatyka (projekt URS),
- pomoc asystentów bibliotecznych (projekt URS),
- wsparcie konsultanta ds. praktyk i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych (projekt URS),
- audiodeskrypcję do materiałów edukacyjnych w formie audiowizualnej.

Uczelnia udziela pomocy finansowej studentom z niepełnosprawnością poprzez stypendia dla osób niepełnosprawnych oraz pomocy organizacyjnej przez opiniowanie wniosków o indywidualną organizację studiów, przyjmowanie wniosków o urlop zdrowotny, a także pomoc w wypełnianiu wniosków do programu PFRON "Aktywny samorząd" – Moduł II.

W Bibliotece Uniwersyteckiej zapewnione są lupy dla osób słabowidzących, urządzenie lektorskie dla osób niewidomych. W Oddziale Wypożyczeń dostępna jest usługa tłumacza języka migowego online dla osób niesłyszących i słabosłyszących. Dodatkowo w aulach znajduje się pętla indukcyjna. W bibliotece studenci mają możliwość korzystania z pomieszczeń komputerowych (które są dostosowane do osób niewidomych, słabowidzących oraz poruszających się na wózkach). Co więcej, do ich dyspozycji jest tablica interaktywna oraz program DisplayNote dostosowany dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz wzroku (z dodatkowym nagłośnieniem dla osób słabosłyszących) oraz monitor interaktywny.

Dom Studencki nr 1 dysponuje 2 pokojami dwuosobowymi oraz 4 pokojami jednoosobowymi z dostępnymi sanitariatami. W budynku zamontowana jest winda. Ponadto w akademiku mieści się gabinet psychologa, logopedy oraz konsultanta ds. praktyk i aktywizacji zawodowej.

W Centrum Edukacji Kultury Fizycznej i Sportu Uniwersytet dysponuje dostosowanym basenem oraz salą gimnastyczną z szatniami i sanitariatami.

Jednostką odpowiedzialną za realizację wsparcia kształcenia studentów i doktorantów niepełnosprawnych jest Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej

Dotychczas nie były prowadzone rozbudowane i systemowe badania dotyczące oceny przez studentów infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej. Studenci mają możliwość wyrażania swoich opinii podczas spotkań z władzami lub opiekunami roczników w Instytucie w trybie bezpośrednim lub poprzez Samorząd Studencki. Należy podkreślić, że z informacji przekazywanych przez studentów bardzo pozytywnie ocenili oni przeniesienie do nowej siedziby instytutu, w szczególności fakt, że niemal wszystkie ich zajęcia odbywają się w jednym dobrze skomunikowanym

miejscu. Należy podkreślić, że z uwagi na rozwój Instytutu (także kadrowy) rozpoczęto remont poziomu zero (wysokie, dobrze oświetlone pomieszczenia), które przeznaczone zostaną na nauczycieli akademickich oraz pokoje dla kół naukowych. Studenci pozytywnie oceniają również nowoczesną bibliotekę, której zasoby w tym literatura potrzebna do prowadzenia zajęć są corocznie uzupełniane.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. zakresu i form współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych,
2. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego

Istotnym w aspekcie funkcjonowania i rozwoju ogólnouczelnianego kierunku studiów prawo w biznesie prowadzonego w ramach Instytutu Prawa i Ekonomii jest współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym. W tym zakresie Instytut upatruje duże znaczenie interesariuszy kierunku, którzy stanowią powiązanie między środowiskiem akademickim a środowiskiem społecznym i gospodarczym. Prowadzona współpraca jest regularna i kompleksowa, a uwagi interesariuszy uwzględniane w kształtowaniu programów studiów. Interesariusze obligatoryjnie wchodzi w skład Rady Kierunku. Optymalne dostosowanie programów studiów stanowić ma podwalinę spójności wiedzy studentów z wymogami generowanymi w przyszłości przez potencjalnych pracodawców. Program studiów zawiera zarówno przedmioty z zakresu prawa (m.in. cywilnego, gospodarczego, prawa ochrony konkurencji), przedmioty ekonomiczne (m.in. makroekonomia, mikroekonomia), przedmioty okołobiznesowe (m.in. instytucje otoczenia biznesu, etyka w biznesie, organizacja biznesu) oraz przedmioty bezpośrednio przygotowujące studenta do prowadzenia działalności gospodarczej (m.in. biznesplan, etykieta w biznesie, Internet i nowe technologie w biznesie, e-biznes, prezentacje publiczne). Taka kompilacja pozwala w znacznym stopniu przygotować studentów do pracy w firmach i instytucjach ich otoczenia oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej.

Przedstawicielami instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego są również Interesariusze wchodzący w skład Rady Kierunku oraz Interesariusze współpracujący z Instytutem. W skład Rady kierunku wchodzi: Dawid Kulbaka – Prezes Zarządu Domena.pl Sp. z o.o. (jeden z liderów na rynku domen, działający od ponad 20 lat) oraz Marcin Zapora – Prezes Stowarzyszenia Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza (Stowarzyszenia zrzeszającego blisko 45 przedsiębiorców z regionu). Dzięki temu do grona interesariuszy kierunku należą liczni specjaliści praktycy i przedsiębiorcy z różnych branż (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/rady-kierunkow>). Ich udział w działalności Instytutu, wsparcie i możliwość konsultacji umożliwiają upracticznienie kierunku prawo w biznesie. Jak dotąd dokonane zostały dwie zmiany w programie studiów kierunku prawo w biznesie, które były każdorazowo konsultowane z Interesariuszami. Ich rolę uznaje się więc za kluczową. Istotnym i wartym wspomnienia faktem jest członkostwo pracownika Instytutu dr Anity Kubanek (jako przedsiębiorca) w Stowarzyszeniu Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza. Dzięki cyklicznym spotkaniom i możliwości wsłuchania się w potrzeby przedsiębiorców, obserwacji sytuacji na rynku pracy oraz pozyskiwaniu informacji na temat bieżącej sytuacji i realów gospodarczych Instytut ma możliwość jeszcze lepszego dopasowania kierunku i wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy.

Wśród pozostałych Interesariuszy znajdują się m.in. Media System Sp. z o.o., Simple 7 Sp. z o.o., Kancelaria Patentowa Mikołaj Lech, Mirosław Ślachciak (Członek Rady Pracodawców RP, Prezes

Pracodawców Pomorza i Kujaw), Bank Spółdzielczy w Koronowie, Kancelaria Radcy Prawnego Dr Karol Smoter, Kulczyk-Wątroba Kancelaria radców Prawnych Spółka Partnerska. Interesariusze są na bieżąco informowani o wydarzeniach w Instytucie Prawa i Ekonomii drogą listowną. Zachęca się ich również do śledzenia mediów społecznościowych Instytutu oraz strony www, gdzie publikowanych jest wiele bieżących informacji. Zwyczajowo przesyłane są im również życzenia świąteczne od Dyrektora Instytutu, celem utrzymania i pielęgnowania relacji. Obecność pozostałych Interesariuszy stanowi wartość dodaną dla Instytutu, ponieważ otwiera możliwość indywidualnych spotkań przedstawicieli Instytutu z Interesariuszami, podczas których wymieniają się doświadczeniami, konsultują bieżące problemy i omawiają wątpliwości. Ma to bezpośrednie przełożenie na poziom uprzątnienia kierunku.

Bardzo ważną formą wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego na rozwój kierunku jest udział praktyków w spotkaniach ze studentami. Pandemia COVID-19 i konieczność adaptacji do zmieniających się uwarunkowań sprawiły, że spotkania z praktykami z wyłącznie formy stacjonarnej przekształciły się w formę zdalną, otwierając ogromne możliwości uczestniczenia większej liczby studentów oraz osób z zewnątrz. Potencjał formy zdalnej został przez Instytut wykorzystany w celu zwiększenia możliwości organizacyjnych i zasięgu wydarzeń. W Instytucie Prawa i Ekonomii w samym roku akademickim 2021/2022 przeprowadzono kilkadziesiąt spotkań z praktykami, z czego kilkanaście było adresowanych tematycznie do studentów kierunku prawo w biznesie. Przedstawiciele zawodów prawniczych, przedsiębiorcy i inni specjaliści prezentowali studentom kulisy swojej pracy zawodowej i praktyczne zagadnienia związane z zawodem danym obszarem. Spotkania skierowane były zarówno do studentów wszystkich kierunków Instytutu jak i do osób z zewnątrz. Otwartość tych wydarzeń stanowiła wsparcie lokalnej społeczności i podmiotów gospodarczych w dostępności do aktualnej wiedzy i trendów w danym obszarze. Ma to bez wątpienia charakter oddziaływania na otoczenie społeczno-gospodarcze poprzez propagowanie wiedzy i jej transfer. Przyjęta przez Instytut formuła jest rozwiązaniem oryginalnym. Spotkania cechowała bardzo duża różnorodność tematów prelekcji, prelegenci reprezentowali wiele instytucji, podmiotów gospodarczych czy samorządowych tworząc – jako całość – bardzo atrakcyjną wykładową ofertę dla studentów IPIE. Wyrazem atrakcyjności był w dużej mierze znaczący udział studentów, którzy byli aktywni i wchodzili w interakcję z praktykami. Dla celów sprawniejszej organizacji wydarzeń oraz koordynacji zagadnień poruszanych podczas prelekcji powołany został w Instytucie Pełnomocnik do spraw współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i spotkań z praktykami oraz opracowano Instrukcję organizacji wydarzeń w IPIE. Funkcję tę pełni dr Magdalena Szczepańska, która poprzez koordynację spotkań z praktykami umacnia zakres współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Poniżej znajduje się wykaz wybranych – dedykowanych dla kierunku prawo w biznesie - spotkań z praktykami w roku akademickim 2021/2022:

Imię i nazwisko prelegenta	Reprezentowana Instytucja	Temat wystąpienia
r.pr. Michał Langner	Wspólnik w kancelarii BCh Legal Belter Wspólnicy Sp.k.	Praca prawnika czy administratora kontraktu a realizacja inwestycji infrastrukturalnych na podstawie warunków kontraktowych FIDIC

Marcin Pęksyk	Dyrektor Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddział, Okręgowy w Gdańsku; Ekspert w zakresie wyceny instrumentów finansowych w Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego	Wycena przedsiębiorstw. Praca tylko dla osób o mocnych nerwach
Robert Damski	Komornik Sądowy przy SR w Lipnie	Po co nam komornik?
mgr Joanna Karsznia	ZUS o. Bydgoszcz, koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji; nieetatowy pracownik UKW	Zasady naliczania składki zdrowotnej według Polskiego Ładu
mgr Anna Drózd	Ekspert ds. kadr i płac, biegła rewident, miłośniczka kotów i Excela	Bardzo ładnie o kombinacjach Polskiego Ładu w podatku PIT
Dominika Trybuszewska	Wirtualna Asystentka - Kreatywne Wsparcie Twojego Biznesu	Dlaczego wybrałam e-biznes?
dr Jarosław Szyszka	Pracownik Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu i biegły rewident	Czego prawnicy i ekonomiści mogą się od siebie nauczyć?
Rafał Bargowski	Savoir.vivre; Rafał Bagrowski	Savoir-vivre w uczelni i w biznesie
dr Michał Dubiel	Asesor komorniczy, Izba Komornicza w Gdańsku	Praca komornika sądowego oraz kontrola sądów, które takową nad komornikami sprawują
Magdalena Skręt	Radca prawny w Wojewódzkim Szpitalu Zespólnym im. L. Rydygiera w Toruniu	Zamówienia publiczne w podmiotach wykonujących działalność leczniczą
Adwokat Piotr Pawłowski	Kancelaria Radcy Prawnego Ekspert – Piotr Pawłowski	Adwokat - przedsiębiorca czy zawód zaufania publicznego?
Maciej Szreder	Dyrektor w BENDURA Bank Liechtenstein zajmujący się współpracą z najbogatszymi rodzinami (HNWI) na terenie Europy Centralnej	Budowanie i podtrzymywanie relacji z klientem na przykładzie portfela bankiera HNWI, system bankowy w Liechtensteinie, jego historia oraz obecna charakterystyka

W poprzednich latach spotkania z praktykami odbywały się z nie mniejszą częstotliwością. Ich lista znajduje się na stronie www Instytutu:

- https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/66195/wykaz-wykladow-otwartych-w-instytucie-prawa-i-ekonomii---20212022,
- https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/67082/spotkanie-z-przedsiębiorczynią-malgorzata-bieniaszewska,
- https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/65249/wykaz-wykladow-otwartych-w-instytucie-prawa-i-ekonomii---semestr-zimowy-2122,

- https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/60324/wyklady-otwarte-online-dla-studentow-prawa-administracji-i-kryminologii.

Instytut brał również udział w inicjatywach ogólnoswiatowych i organizował w związku z tym prelekcje dotyczące życia gospodarczego oraz społecznej odpowiedzialności biznesu. Przykładem są:

- obchody Międzynarodowego Dnia Własności Intelektualnej organizowanego pod auspicjami Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (21 kwietnia) https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/66870/wyklad-z-zakresu-prawa-autorskiego-w-internecie-w-ramach-swiatowego-dnia-wlasnosci-intelektualnej, https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/63548/udzial-ipe-w-world-intellectual-property-day-2021,
- Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka (20 listopada) https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/65309/wyklad-otwarty-z-okazji-miedzynarodowego-dnia-praw-dziecka,
- Dzień z Programem Nowoczesne Zarządzanie Biznesem (01.06.2022.) https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/67260/-dzien-z-programem-nowoczesne-zarzadzanie-biznesem---1-czerwca-2022r,
- spotkanie z przedsiębiorczynią Małgorzatą Bieniaszewską (25.05.2022.) https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/67082/spotkanie-z-przedsiębiorczynia-malgorzata-bieniaszewska,
- wirtualna wizyta studyjna w firmie rodzinnej w Niemczech oraz dyskusję na temat energetyki jądrowej https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/63526/wirtualna-wizyta-studyjna-w-firmie-rodzinnej-w-niemczech-oraz-dyskusja-na-temat-energetyki-jadrowej,
- warsztaty z zakresu nowoczesnych usług realizowanym w ramach projektu Sektorowa Rada ds. Kompetencji Nowoczesnych Usług Biznesowych https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/62793/udzial-studentow-ipe-w-warsztatach-z-zakresu-nowoczesnych-uslug,
- debata studencka „Czy chcę prowadzić działalność gospodarczą?” (w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości),
- maraton pisania listów pod patronatem Amnesty International (10 grudnia) https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/65566/maraton-pisania-listow-ipe-ukw--slova-maja-moc-10-14122021, https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/62334/maraton-pisania-listow-ipe-ukw--slova-maja-moc-4-11122020.

Organizacja wykładów otwartych z praktykami wpisują się – poprzez ogólnodostępny charakter – w misję popularyzacji nauki i transferu wiedzy. Każdorazowo informacje o tych wydarzeniach publikowane były na wszystkich platformach społecznościowych prowadzonych przez Instytut (Facebook, Instagram) oraz na stronie www.

Ewaluacja współpracy

W 2019 r. z inicjatywy władz Instytutu powołana została Rada Interesariuszy Instytutu Prawa i Ekonomii. Celem jej działania jest szeroko pojęta integracja środowiska akademickiego z otoczeniem biznesu. Do głównych zadań Rady należy opiniowanie programów studiów prowadzonych w Instytucie, zapewnienie odbywania praktyk przez studentów, analiza potrzeb przyszłych pracodawców i wskazania obszarów dostosowania obszarów kształcenia do nabycia niezbędnych umiejętności studentów w odpowiedzi na potrzeby zatrudnienia rynku pracy. W skład Rady Interesariuszy Instytutu Prawa i Ekonomii wchodzi przedstawiciele następujących instytucji: Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego, Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział Bydgoszcz, przedstawiciele władz samorządowych, Samorządowe Kolegium Odwoławcze, Pracodawców Pomorza i Kujaw, Straż Miejska w Bydgoszczy. W tym aspekcie należy również nadmienić, że studenci kierunku prawo w biznesie mogą korzystać z odbywania praktyk studenckich lub staży (m.in. w ramach projektu „Nowoczesny Uniwersytet”). Organizacjami trwale współpracującymi z Instytutem są m.in. Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza, Związek Pracodawców Pomorza i Kujaw oraz wielu lokalnych przedsiębiorców.

Dzięki współpracy z wieloma praktykami z różnych branż w ostatnich latach odbywały się systematycznie wykłady, szkolenia, spotkania i wyjścia studyjne podczas których miały miejsce spotkania m.in. z audytorem UKW, przedstawicielem firmy Atos Polska S.A., przedstawicielem firmy Lafrentz, doradcą klienta i kierownikiem działu sprzedaży bydgoskiej firmy deweloperskiej Arkada Invest, kierownikiem Działu Profilaktyki i Edukacji Publicznej KBPN, przedstawicielem PKO Banku Polskiego, kierownikiem Działu Kadr i Płac w Browarze AMBER, pracownikiem Komisji Europejskiej, Dyrekcji Generalnej ds. Sieci, doradcą podatkowym i Associate Partner w warszawskim oddziale Rödl & Partner, Członkiem Międzynarodowego Komitetu Normalizacyjnego ISO/TC 207 oraz Polskiego Komitetu Normalizacyjnego Komunikacyjnych, członkiem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Toruniu, biegłym seksuologiem, pracownikiem Państwowej Inspekcji Pracy w Bydgoszczy, doradcą kredytowym czy przewodniczącą Rady Miasta Bydgoszczy. Szczególnie ważnym było również spotkanie z Rzecznikiem Praw Obywatelskich. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego często uczestniczą w realizacji przedmiotów i są zapraszani na wybrane zajęcia dydaktyczne. Działania te mają na celu zdobycie przez studentów – obok wiedzy teoretycznej również wiedzy praktycznej od doświadczonych ekspertów.

Zgodnie ze strategią Instytutu Prawa i Ekonomii, zwieńczeniem relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym są podpisywane listy intencyjne i porozumienia o współpracy. W ramach wspólnych działań Instytut oraz podmioty te deklarują podejmowanie działań popularyzatorskich oraz promujących dorobek naukowy IPIE, wsparcie przedsiębiorców w zakresie interpretacji aktualnych regulacji prawnych, inicjowanie i prowadzenie wspólnych inicjatyw, przedsięwzięć mających na celu rozwój przedsiębiorczości i działań badawczo-konsultacyjnych, zaspokajanie wspólnie uzgodnionych potrzeb informacyjnych, wzajemną promocję projektów, działań i inicjatyw podejmowanych przez

każdą ze stron, wsparcie w realizacji studenckich praktyk zawodowych przez studentów IPIE. Podpisanych zostało kilka listów intencyjnych z lokalnymi samorządami (m.in. z Gminą Miejską Człuchów, Gminą Sępólno Krajeńskie, Gminą Szubin, Gminą Żnin, Gminą Białe Błota Gminą Nakło nad Notecią) oraz z podmiotami społeczno-gospodarczymi (m.in. Stowarzyszeniem Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza, Kujawsko-Pomorskim Funduszem Rozwoju).

Dzięki ewaluacji współpracy i jej monitorowaniu studenci mieli możliwość wziąć udział w dwóch projektach finansowanych ze środków unijnych, których celem było wsparcie dla osób planujących założyć działalność gospodarczą. Współpraca z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym w Bydgoszczy usprawniła proces komunikacji i rekrutacji studentów do projektu (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/66963/dofinansowanie-dla-studentow-zainteresowanych-rozpozeciem-wlasnej-dzialalnosci-gospodarczej)

Studenci mają również możliwość udziału w ogólnopolskich konferencjach naukowych organizowanych przez pracowników Instytutu. Problematyka konferencji jest różna i często powiązana z aktualną problematyką prawną i gospodarczo-biznesową. W tym zakresie w ramach zajęć studenci kierunku prawo w biznesie mogli uczestniczyć m.in. w konferencjach dotyczących prawa gospodarczego, ekonomii czy prawa cywilnego (m.in. Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa pt. "Ekonomiczne i prawne aspekty pandemii COVID-19", Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Mieszkanie i prawo”, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Prawo - sprzymierzeniec czy wróg przedsiębiorcy”, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Przestępczość wobec dzieci w Polsce i na świecie”). W ostatnich dwóch latach w naszym Instytucie zorganizowanych zostało 12 konferencji ogólnopolskich, z czego 8 w roku akademickim 2021/2022. Część z nich była przeznaczona również dla czynnego udziału studentów. Więcej informacji zawartych jest w opisie kryterium 8.

Szczególnie ważnym jest aspekt istnienia studenckich kół naukowych (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/kola-naukowe-w-ipie>), których działalność dodatkowo pobudza potencjał badawczy i organizacyjny studentów. W ramach kół naukowych studenci mogą organizować liczne wydarzenia, które często dotyczą praktycznego ujęcia problemów prawnych i ich wpływu na procesy społeczno-gospodarcze. W Instytucie funkcjonuje czynnie dedykowane studentów prawa w biznesie (i nie tylko) Koło Naukowe „Prawo&Biznes”, które od 2018 roku rozwija przedsiębiorczość i aktywizuje studentów. Więcej informacji o aktywnościach kół naukowych zawiera kryterium 8. W ramach działalności kół naukowych zorganizowano liczne konferencje zwieńczone monografiami naukowymi z pracami studentów. Są to monografie pod redakcją naukową pracowników Instytutu: „Prawne aspekty cyberprzestrzeni” pod redakcją dr Dagmary Jaroszewskiej – Choraś, dr Agnieszki Kilińskiej; "Przedsiębiorstwo i jego otoczenie. Wyzwania współczesnej ekonomii, finansów i prawa" pod redakcją dr Aldony Uziębło oraz dr Anity Kubanek (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/aktywnosc-naukowa-studentow-ip>). Pracownicy Instytutu w latach 2018-2022 opublikowali łącznie 30 monografii, z czego blisko 10 jest związanych z kierunkiem prawo w biznesie.

W ramach swojej działalności ułatwiającej integrację studentów ze środowiskiem społeczno-gospodarczym Instytut Prawa i Ekonomii podjął również współpracę z bydgoskimi samorządami adwokatów i radców prawnych, Polskim Towarzystwem Ekonomicznym Oddział w Bydgoszczy,

Bydgoskim Towarzystwem Naukowym, Kujawsko-Pomorskim Funduszem Rozwoju, Stowarzyszeniem Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza oraz przedsiębiorcami z regionu. Do współpracy ze środowiskiem społeczno-gospodarczym Instytutu należy także zaliczyć zapraszanie ekspertów z różnych dziedzin, w tym w ramach projektu „Kino Studenckie Paragraf”. Innowacyjną i elastyczną formę współpracy organizowaną przez Instytut jest cykliczny Konkurs Wiedzy o Społeczeństwie dla Uczniów Szkół Średnich (https://www.ukw.edu.pl/jednostka/wiedza_o_spolecznstwie), w ramach którego Instytut współpracuje ze wszystkimi szkołami województwa kujawsko-pomorskiego. Ostatnia XI edycja konkursu dotyczyła zarządzania budżetem i inwestycjami - "Oszczędzać czy wydawać, a może inwestować? Dylematy Młodych Ludzi co do zarządzania pieniędzmi". W konkursie wzięli udział uczniowie szkół średnich z województwa kujawsko-pomorskiego. Obecnie – w związku z zainteresowaniem uczniów szkół średnich - planuje się organizację kolejnej XII edycji Konkursu Wiedzy o Społeczeństwie.

Corocznym, cyklicznym wydarzeniem, które czynnie swoim potencjałem intelektualnym wspierają zarówno pracownicy oraz studenci Instytutu jest: Bydgoski Festiwal Nauki. W czasie pandemii COVID-19 zakres Festiwalu uległ ograniczeniu a sam Festiwal odbył się w formie zdalnej. Jednak we wcześniejszych latach pracownicy Instytutu z powodzeniem brali w nim czynny udział przygotowując wykłady i warsztaty – m.in. z zakresu prawa karnego, prawa wykroczeń, własności intelektualnej czy prowadzenia działalności gospodarczej. Wstęp na te wydarzenia był wolny i powszechny, co umożliwiało nawiązanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Mnogość obszarów działalności Instytutu i szerokich kompetencji jego pracowników daje możliwość aktywnej współpracy w prowadzeniu szkoleń, warsztatów i wykładów otwartych poza murami uczeni. Ich realny wpływ na kształtowanie środowiska społeczno-gospodarczego i prawna ocena zmian gospodarczych cieszy się zainteresowaniem mediów lokalnych oraz ogólnokrajowych. Pracownicy Instytutu Prawa i Ekonomii udzielali wywiadów m. in. dla: Radia PiK, Telewizji Polskiej oraz TVN. (m.in. https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/42419, https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/61127/wypowiedz-dra-tomasza-bojara-fijalkowskiego-w-ogolnopolskich-mediach, https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/57795). Współpraca społeczno-gospodarcza prowadzona w ramach działalności Instytutu Prawa i Ekonomii z założenia jest wielowymiarowa oraz kompleksowa i skutkuje przede wszystkim: dobrą integracją studentów ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, zacieśnianiem kontaktów z różnego typu instytucjami, wymiernymi efektami osiągania celów określonych w programach studiów oraz sprawnemu budowaniu realnych kompetencji studentów wymaganych przez przyszłych pracodawców.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Projekt ekspercki

Nieocenionym elementem ewaluacji współpracy oraz bezpośredniego wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji jest udział studentów w realizowanym w Instytucie projekcie „Nowoczesny Uniwersytet”, który ma zdecydowanie wymiar praktyczny. Projekt finansowany jest z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i objął studentów kierunków administracja, ekonomia i prawo w biznesie. W ramach projektu studenci mogli wziąć udział w spotkaniach projektowych z ekspertem z sektora biznesu (wraz z opiekunem ze strony Uczelni), szkoleniach, wizytach studyjnych i ostatecznie – płatnych stażach studenckich. Projekt realizowany

był w 4 edycjach (jedna edycja w jednym roku akademickim) i zakończył się w minionym roku 2021/2022. Celem tego przedsięwzięcia było przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy, wyposażenie ich w niezbędną wiedzę i wsparcie w zdobyciu ważnych z perspektywy rynku pracy kompetencji i umiejętności. Studenci Prawa w biznesie stanowili liczną grupę – ponad 20 osób, które odbywały staże w lokalnych przedsiębiorstwach, z którymi Instytut nawiązał współpracę. Zagadnienia i tematy projektów dotyczyły m.in.: stworzenia procedury rekrutacji ze szczególnym uwzględnieniem pokolenia Z, przygotowanie strategii rozwoju stowarzyszenia zrzeszającego przedsiębiorców, opracowanie strategii sprzedażowo-marketingowej aplikacji do zgłaszania naruszeń prawa. Jest to przykład kolejnej z aktywności, która w bardzo dużym stopniu upraktycznia kierunek i czyni go dopasowanym do aktualnych realiów gospodarczo-społecznych.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. roli umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów),
2. aspektów programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych,
3. stopnia przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny,
4. skali i zasięgu mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry,
5. udziału wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku,
6. sposobów, częstości i zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.

Wzrost umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej jako kluczowy kierunek rozwoju Instytutu Prawa i Ekonomii

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia odgrywa istotną rolę w tworzeniu koncepcji kształcenia oraz dalszego rozwoju kierunku studiów prawa w biznesie. W związku z tym Instytut Prawa i Ekonomii wraz z Biurem Współpracy Międzynarodowej UKW podejmuje stałe wysiłki zmierzające do pozyskiwania nowych partnerów zagranicznych, zarówno w ramach Programu Erasmus+, jak i w ramach współpracy nieformalnej pomiędzy uczelniami, co z kolei prowadzi do wzrostu mobilności pracowników akademickich i studentów Instytutu oraz do wzrostu umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej. Obecnie Instytut jest stroną 30 umów o współpracę z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Erasmus +, z czego 7 z nich zawarto w latach 2020 – 2022. Ponadto w roku 2019 Instytut nawiązał współpracę w ramach programu KA 107 z Uniwersytetem w Gori (Gruzja), zaś w roku 2020 - z Narodowym Uniwersytetem Handlowo- Ekonomicznym w Kijowie. Z kolei w roku 2020 Instytut nawiązał nieformalną współpracę z Wydziałem Prawa Uniwersytetów w Tarnopolu, Winnicy oraz Politechniki Lwowskiej.

W roku 2021 został przyjęty dokument: Strategia umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej Instytutu Prawa i Ekonomii UKW (ZAL_IPIE_08), w którym zostały określone ramy i kierunki działań Instytutu, mających na celu stały wzrost umiędzynarodowienia poszczególnych obszarów działalności Instytutu, a także mechanizmy wsparcia oraz optymalizacji tego rodzaju działań.

Poprawie umiędzynarodowienia służy działalność informacyjna kierowana do studentów przez Biuro Współpracy Międzynarodowej UKW, a także instytutowego koordynatora Erasmus+. Informacje o możliwych kierunkach dla wyjazdów w ramach Programu Erasmus+ umieszczane są na stronie Biura Współpracy Międzynarodowej (<http://www.bwm.ukw.edu.pl>), Informacje bardziej szczegółowe, dostosowane do specyfiki danego kierunku studiów, są natomiast przekazywane przez instytutowego koordynatora w ramach organizowanych specjalnych spotkań. Na życzenie zainteresowanych studentów możliwe są także indywidualne konsultacje z koordynatorem.

Umiejscowienie w zakresie procesu dydaktycznego

W ostatnich latach znacznie wzrosła liczba zajęć dydaktycznych w języku angielskim, realizowanych przez Instytut dla studentów programu Erasmus+. Obecnie oferowane są 22 przedmioty, zarówno z zakresu nauk prawnych (np. międzynarodowe prawo gospodarcze, prawo UE, wprowadzenie do prawa polskiego, prawo administracyjne, prawo ochrony środowiska, prawo konstytucyjne, prawo własności intelektualnej), nauk ekonomicznych (np. budowanie marki, service design, zachowania konsumentów, bankowość) oraz z zakresu innych nauk (np., public relations, komunikacja i negocjacje w biznesie, *human resources*, etyka, angielski język prawniczy), istotnych z punktu widzenia interdyscyplinarnego charakteru sylwetki absolwenta kierunku prawo w biznesie. Zgodnie ze strategią umiejscowienia UKW wskazane zajęcia adresowane są do wszystkich studentów zagranicznych studiujących na Uczelni w ramach programu Erasmus +. W konsekwencji określony przedmiot jest realizowany, gdy w danym semestrze wybierze go choćby jeden student, niezależnie od tego, na jakim kierunku na UKW studiuje.

W celu podniesienia kompetencji pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych UKW w zakresie prowadzenia zajęć w języku angielskim Biuro Współpracy Międzynarodowej oferuje zindywidualizowany tutoring (obecnie prowadzony jest nabór na III edycję projektu). W zajęciach tych uczestniczą także wykładowcy na kierunku prawo w biznesie (warunkiem wzięcia udziału w tutoringach jest zgłoszenie przez każdego uczestnika zajęć dla studentów zagranicznych przynajmniej z jednego przedmiotu). Indywidualne zajęcia z tutorem pozwalają na rozwijanie kompetencji językowych niezbędnych do prawidłowego prowadzenia zajęć w języku angielskim oraz na doskonalenie znajomości terminologii danej dziedziny nauki.

W związku z istotnym wzrostem liczby oferowanych zajęć w języku angielskim oraz częstotliwości ich faktycznej realizacji obecnie podejmowane są prace mające na celu umożliwienie uczestniczenia w tych zajęciach studentom polskim studiującym w Instytucie, w tym także na kierunku prawo w biznesie. W szczególności przedmiotem wskazanych jest sformułowanie zasad uznawania tych przedmiotów w ramach programów kierunków studiów prowadzonych w Instytucie oraz kwestia dostosowania oferty kursów w ramach Erasmus + do oferty dydaktycznej IPIE. Istotnym elementem umiejscowienia procesu dydaktycznego jest również włączenie w ten proces nauczycieli akademickich wizytujących z zagranicznych ośrodków akademickich.

W ostatnich 5 latach w ramach programu Erasmus + Instytut gościł 6 nauczycieli akademickich wizytujących zaś w ramach nieformalnej współpracy pomiędzy uczelniami – dwóch. Treści nauczania uzgadniane w umowach o przyjęcie wykładowcy zagranicznego (*Staff Mobility Agreements*), zawieranych w ramach programu Erasmus+, są kształtowane w taki sposób, aby w prowadzonych. W roku akademickim 2021/2022 W ramach Erasmus+ zorganizowano również zajęcia dr Moreny Boja z Uniwersytetu Śródziemnomorskiego w Tiranie oraz Profesora Antona Kwitka z Wydziału Ekonomii Uniwersytetu w Charkowie dedykowane aspektom prawno-ekonomicznym.

Od roku akademickiego 2020/2021 w Instytucie realizowane są wykłady otwarte prelegentów zagranicznych w formie zdalnej. W czasie pandemii wykłady te odbywały się około raz w miesiącu. Były one adresowane do studentów wszystkich kierunków studiów prowadzonych przez Instytut. Wskazana forma umiejscowienia dydaktyki stanowiła inicjatywę mającą na celu umożliwienie realizacji współpracy międzynarodowej w warunkach ograniczeń w funkcjonowaniu uczelni wprowadzonych w związku z pandemią Covid-19. Niemniej jednak ze względu na pozytywne doświadczenia poczynione przez Instytut w omawianym zakresie zajęcia zdalne z udziałem

prelegentów zagranicznych są nadal organizowane, aczkolwiek z uwagi na fakt, iż w ostatnim roku akademickim w Instytucie gościliśmy 5 wykładowców zagranicznych, zajęcia w formie zdalnej, o których mowa, odbywają się z mniejszą częstotliwością. Podczas ograniczeń wynikających z pandemii Covid-19, Instytut zapewniał wsparcie techniczne i organizacyjne w zakresie stworzenia odpowiednich warunków mobilności wirtualnej kadry akademickiej oraz studentów kierunku Prawo w biznesie.

Od roku akademickiego 2020/2021 w Instytucie realizowane były wykłady otwarte prelegentów zagranicznych w formie zdalnej. Wykłady te adresowane są do studentów wszystkich kierunków studiów prowadzonych przez Instytut. W semestrze zimowym 2020/2021 odbyło się 5 wykładów gościnnych wygłoszonych przez pracowników naukowych uczelni zagranicznych. Wskazana forma umiędzynarodowienia dydaktyki stanowi inicjatywę mającą na celu umożliwienie realizacji współpracy międzynarodowej w warunkach ograniczeń w funkcjonowaniu uczelni wprowadzonych w związku z pandemią Covid-19. Niemniej jednak ze względu na pozytywne doświadczenia w zakresie realizacji zajęć zdalnych z udziałem prelegentów zagranicznych poczynione przez Instytut, zajęcia tego rodzaju będą organizowane także po ustaniu pandemii.

Umiędzynarodowienie w zakresie mobilności

Za realizację mobilności pracowników oraz studentów UKW odpowiedzialne jest Biuro Współpracy Międzynarodowej, mające charakter administracyjny oraz informacyjno-doradczy. Biuro rozwija kontakty zagraniczne a tym samym przyczynia się do budowania polityki międzynarodowej Uczelni. Wyjazdy zagraniczne pracowników Instytutu realizowane są zarówno w ramach programu Erasmus+, jak i w ramach innych programów oraz staży dydaktycznych, a także nieformalnej współpracy między uczelniami. Wyjazdy te są łatwo dostępne dla wszystkich pracowników naukowo- dydaktycznych Instytutu i cieszą się z ich strony coraz większym zainteresowaniem. W latach 2017-2022 zrealizowano 15 wyjazdów zagranicznych nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus +. Umożliwiają one nie tylko rozwinięcie umiejętności wykładania w językach obcych, ale również zapoznanie się z metodami dydaktycznymi stosowanymi w uczelniach zagranicznych, które następnie mogą zostać wykorzystane na miejscu. Mimo działań promujących mobilność podejmowanych przez Biuro Współpracy Międzynarodowej oraz instytutowego Koordynatora ds. Programu Erasmus+, takich jak: spotkania informacyjne, informacje przekazywane za pośrednictwem mediów elektronicznych, a także istniejących ułatwień, w tym zwłaszcza możliwości dofinansowania kursów językowych mających na celu przygotowanie studentów do wyjazdu zagranicznego, korzystanie z oferty programu Erasmus+ nie jest zbyt popularne wśród studentów. W ciągu czterech lat prowadzenia przez Instytut kierunku studiów prawo w biznesie z możliwości wyjazdu nie skorzystał żaden student tego kierunku (dwa wyjazdy zostały odwołane w związku z pandemią). Wynika to stąd, iż wielu studentów Instytutu łączy studiowanie z wykonywaniem pracy zawodowej, z której nie chce rezygnować. Na początku października 2022 jedna z pracowników będzie również wygłaszać wykłady oraz prowadzić seminarium doktoranckie jako *guest lecture* na zaproszenie Uniwersytetu w Perugii.

Umiędzynarodowienie w zakresie działalności naukowej

Ważny aspekt umiędzynarodowienia Instytutu stanowi także współpraca z partnerami zagranicznymi w płaszczyźnie naukowej. W ramach tej współpracy w roku akademickim 2022-2023 wykładowcy naszego Instytutu wraz z partnerami z uczelni z Grecji, Litwy i Rumunii będą realizowali projekt *Blended Intensive Program*, dotyczący bankowości międzynarodowej oraz aktualnych problemów gospodarczych.

Pracownicy Instytutu pełnią funkcję recenzentów w zagranicznych czasopismach naukowych jak „Visual Studies” (100 punktów na liście czasopism punktowanych MNiSW), „The Age of Human Rights” (40 punktów na liście czasopism punktowanych MNiSW), „International Journal of Law and Society” oraz „Foreign Trade: Economics, Finance, Law”, a także w czasopismach obcojęzycznych wydawanych w Polsce, takich jak.: The Polish Political Science Yearbook, Polish Yearbook of Environmental Law oraz Review of European and Comparative Law. Ponadto pracownik Instytutu jest jednym z redaktorów naczelnych czasopisma „Santander Art & Culture Law Review (indeksowanego m.in. w bazach: CEEOL, CEJSH, ERIH Plus, ICI Journals Master List 2018, SCOPUS, SCImago). Pracownik Instytutu jest redaktorem naukowym czasopisma Agora International Journal of Juridical Sciences. Pracownik Instytutu jest członkiem kolegium redakcyjnego międzynarodowego czasopisma ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, wydawanego przez Międzynarodowy Uniwersytet w Kijowie.

Pracownicy Instytutu są też członkami międzynarodowych towarzystw naukowych oraz grup badawczych: International Law Association oraz Grupo de Investigación de Derecho, Hiszpania). Pracownik Instytutu jest jednym z realizatorów grantu: Modernisierungsblockaden in Wirtschaft und Wissenschaft der DDR. Entstehung und Folgen im innerdeutschen Vergleich und im Vergleich mit Nachbarländern in Ostmitteleuropa (2018-2022), wraz z partnerami z uczelni w Berlinie, Bremie, Jenie, Halle oraz Frankfurcie nad Odrą.

Pracownicy instytutu byli również w ostatnim czasie członkami lub przewodniczącymi komitetów naukowych i organizacyjnych w ramach komitetów międzynarodowych konferencji naukowych:

- Czesko-polsko-słowacka międzynarodowa konferencja prawa ochrony środowiska „Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska”, Chełmno 19-21 września 2018 r, dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. uczelni - przewodniczący komitetu naukowego,
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Ochrona ekosystemów wodnych z ich udostępnianie”, Słowiński Park Narodowy, 22-24.09.2022 r. dr hab. Tomasz Bojar-Fijałkowski, prof. uczelni – członek komitetu naukowego,
- Czesko-polsko-słowacka międzynarodowa konferencja prawa ochrony środowiska „Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska”, Chełmno 19-21 września 2018 r, dr hab. Tomasz Bojar-Fijałkowski, prof. uczelni – członek komitetu naukowego,
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa i II Międzynarodowa Konferencja Studenckiej pn. "Sektor ochrony zdrowia w obliczu pandemii koronawirusa SARS-COV-2", Powiślańska Szkoła Wyższa w Kwidzynie, 15-16. 05.2021 r., dr hab. Tomasz Bojar-Fijałkowski, prof. uczelni,
- Central European Congress of Economic History. Modernization Processes in "Younger Europe", Rzeszów, 28-29 listopada 2022 r. dr hab. Sławomir Kamosiński, prof. uczelni – członek komitetu organizacyjnego,
- Child in Migration: Status and Identity – Zielona Góra, 19-21 maja 2021 r. - dr Dagmara Jaroszevska-Choraś - członek komitetu organizacyjnego,
- Child in Migration: Status and Identity – Zielona Góra, 19-21 maja 2021 r - dr Agnieszka Wedeł-Domaradzka jako za-ca przewodniczącej komitetu organizacyjnego.

Ponadto od 2018 roku Instytut Prawa i Ekonomii organizuje wraz z Wydziałem Prawa Narodowego Uniwersytetu Handlowo-Ekonomicznego w Kijowie coroczną konferencję międzynarodowej “Global

Imperatives for Business and Law Development”. Instytut był także współorganizatorem I Porównawczej Konferencji Naukowej Prawa Publicznego, która odbyła się w Costa Calma (Hiszpania) 20-27 marca 2017 r. Ponadto pracownicy Instytutu biorą udział w międzynarodowych konferencjach naukowych, organizowanych w kraju i zagranicą (np. New Delhi, Colombo, Dubaju, Neapolu, Lizbonie). W ramach współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauki Instytut publikuje prace naukowe pracowników zagranicznych uczelni partnerskich w wydawanych przez siebie monografiach. W proces umiędzynarodowienia wpisują się również publikacje obcojęzyczne pracowników Instytutu w czasopismach naukowych i monografiach wydawanych w Polsce. W sierpniu i wrześniu 2022 jedna z pracowników odbyła również kwerendę w ramach grantu NCN w British Library. W okresie

Ewaluacja umiędzynarodowienia

Koordinator uczelniany programu Erasmus+ co roku analizuje ankiety stypendystów, w szczególności raporty studentów, nauczycieli i pracowników administracji wyjeżdżających z UKW. Wnioski z ankiet szczegółowo opisywane są w dorocznych raportach końcowych przedkładanych Agencji Narodowej Programu Erasmus+ oraz przedstawiane koordynatorom programu Erasmus + poszczególnych jednostek Uczelni, w tym koordynatorowi Instytutu Prawa i Ekonomii. Kwestie dotyczące umiędzynarodowienia prezentowane są także w dorocznych sprawozdaniach z działalności: pełnomocników Rektora, jednostek (w tym IPIE, BWM) oraz (zbiorczo) w sprawozdaniu z działalności Rektora. Analiza danych objętych zakresem wskazanych sprawozdań pozwala określać wytyczne dotyczące doskonalenia działań sprzyjających internacjonalizacji uczelni, np. zachęcanie do zwiększenia skali mobilności na kierunkach słabo reprezentowanych w programie Erasmus+, pomoc BWM w zwiększeniu liczby umów dwustronnych, spotkania informacyjne i szkoleniowe, rozpowszechnianie informacji o programie poprzez różnorodne media.

Ponadto UKW co roku składa raport w bazie POLon, w którym wykazywane są m.in. dane dotyczące skali mobilności międzynarodowych. Wnioski płynące z tego raportu pozwalają obserwować ogólne trendy dotyczące mobilności międzynarodowej studentów i nauczycieli akademickich na uczelni (malejąca liczba wyjazdów studentów, zwłaszcza w czasie zaostrzenia się sytuacji migracyjnej w Europie i w dobie pandemii, rosnąca liczba przyjazdów na studia na UKW, zwiększony ruch nauczycieli akademickich). Trendy te odzwierciedlone są w mobilności w IPIE.

Na ręce rektora składane jest doroczne sprawozdanie z działalności Instytutu Prawa i Ekonomii, w którym opisywane są także zagadnienia dotyczące umiędzynarodowienia, m.in. współpraca naukowa i dydaktyczna z zagranicznymi jednostkami, udział, referaty w zagranicznych konferencjach naukowych, udział zagranicznych naukowców w seminariach naukowych Instytutu, szczegółowe dane nt. Erasmus+ w IPIE. Instytut ściśle współpracuje z BWM (poprzez koordynatora instytutowego i uczelnianego), prowadzi działalność informacyjną i promocyjną kierunku i jego potencjału anglojęzycznego. Monitoring rezultatów umiędzynarodowienia UKW i spójnych z nim rezultatów w IPIE ma realny wpływ na działania dyrekcji Instytutu związane z odnawianiem oferty dydaktycznej jednostki.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

.....

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością,
2. zakresu i form wspierania studentów w procesie uczenia się,
3. form wsparcia:
 - a) krajowej i międzynarodowej mobilności studentów,
 - b) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,
 - c) aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości,
4. systemu motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych,
5. sposobów informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej,
6. sposobu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności,
7. zakresu, poziomu i skuteczności systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia,
8. działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom,
9. współpracy z samorządem studentów i organizacjami studenckimi,
10. sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów

W Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zwraca się szczególną uwagę na zapewnienie studentom odpowiedniego wsparcia w zakresie kształcenia, działalności naukowej, warunków społeczno-bytowych, a także rozwoju różnorodnych zainteresowań i aktywności. System wsparcia realizowany w Instytucie Prawa i Ekonomii jest dostosowany do potrzeb poszczególnych grup studentów, w szczególności takich jak: studenci z niepełnosprawnościami, studenci rozpoczynający studia na kierunku prawo w biznesie, studenci mający trudną sytuację materialną lub życiową, studenci wykonujący pracę w trakcie studiów, studenci szczególnie uzdolnieni, studenci wykazujący zainteresowania naukowe, czy studenci uprawiający sport na poziomie wyczynowym.

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego podejmuje szereg działań ukierunkowanych na umożliwienie osobom niepełnosprawnym podjęcie studiów niezależnie od stopnia niepełnosprawności oraz zapewnienie im odpowiednich warunków ich odbywania. Zadania w zakresie dostosowania systemu wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami w skali Uczelni realizuje specjalnie do tego powołany Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami (informacje na temat działalności tego Działu można znaleźć na stronie: <https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/jednostka/niepelnosprawni>).

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego oferuje studentom z niepełnosprawnościami wiele różnych form wsparcia, między innymi pomoc asystentów osób niepełnosprawnych, pomoc finansową (w postaci stypendium dla osób niepełnosprawnych), organizacyjną (np. indywidualną organizację studiów), psychologiczną, usługi ułatwiające studiowanie (np. digitalizację materiałów dydaktycznych dla osób

niewidomych), pokoje dla osób niepełnosprawnych w domach studenckich, o czym w dalszej części Raportu.

W Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego działa Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych, którego celem jest dbanie o dobro niepełnosprawnych studentów, doktorantów i absolwentów szkół wyższych na płaszczyźnie uczelnianej, lokalnej, regionalnej, ogólnopolskiej oraz międzynarodowej. Zrzeszenie prowadzi działalność mającą na celu integrację studentów i doktorantów UKW z niepełnosprawnościami, aktywizację społeczną i zawodową, naukową, kulturową, sportową, turystyczną oraz gospodarczą (szczegółowo cele i zadania zrzeszenia określa jego statut: [https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/download/21338/Statut-Zrzeszenia-Studentów-Niepełnosprawnych-UKW- 15.04.2015.pdf](https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/download/21338/Statut-Zrzeszenia-Studentów-Niepełnosprawnych-UKW-15.04.2015.pdf)).

Obiekty dydaktyczne, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne i pokoje nauczycieli akademickich, są wyposażone we wszystkie niezbędne urządzenia wspomagające osoby z niepełnosprawnościami (windy, podjazdy, specjalne nagłośnienie dla osób niedosłyszących, toalety, specjalnie oznakowane miejsca parkingowe).

W ciągu ostatnich lat Uniwersytet Kazimierza Wielkiego pozytywnie wyróżnia się wśród szkół wyższych, gdy chodzi o podejmowanie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, czego potwierdzeniem jest uzyskanie nagrody w kategorii specjalnej „SUPER LODOŁAMACZ 2020” – dla najlepszego z najlepszych. W 2022 Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zajął drugie miejsce XVII edycji konkursu Lodołamacze 2022 w kategorii Instytucja.

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy jest pierwszą uczelnią w Polsce, która utworzyła sekcję sportową goalball dla osób niewidomych. Przy Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego funkcjonuje Stowarzyszenie Bydgoski Klub Goalball, którego drużyna juniorska jest Mistrzem Polski do lat 21.

Podkreślić należy, że Uniwersytet Kazimierza Wielkiego uzyskał w ramach konkursu „Uczelnia dostępna” ponad 3,5 mln zł dotacji na projekt „Uniwersytet Równych Szans”, który od 2019 r. jest realizowany na Uniwersytecie (więcej na temat tego projektu: <https://uniwersytetrownychszans.ukw.edu.pl/jednostka/uniwersytet-rownych-szans/o-projekcie>).

Od 2 lat (nadal) prowadzone są w ramach projektu „Uniwersytet Równych Szans” sesje tutorskie, skierowane do osób z niepełnosprawnościami. Celem całego projektu jest poprawa dostępności uczelni dla osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie zmian organizacyjnych, podniesienie świadomości i kompetencji kadry UKW z zakresu niepełnosprawności oraz poprawa dostępności uczelni dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Projekt jest realizowany od 1 czerwca 2020 r. do 30 września 2023 r. Celem tutoringów jest wsparcie w ramach sesji studentów Instytutu Prawa i Ekonomii UKW. Certyfikowani tutorzy, będący pracownikami Instytutu Prawa i Ekonomii, pracują tą techniką z podopiecznymi – zrekrutowanymi przez Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami studentami, wymagającymi wsparcia. Dodatkowo, w ramach omawianego projektu, pracownicy Instytutu wzięli udział w szkoleniach, które miały zwiększyć ich wiedzę na temat niepełnosprawności, najczęstszych jednostek chorobowych i mechanizmów postępowania z osobami z niepełnosprawnością.

W Instytucie Prawa i Ekonomii szczególną troską otacza się studentów, którzy rozpoczynają naukę. Dla tej grupy przygotowana jest corocznie immatrykulacja połączona ze spotkaniem informacyjnym. W roku akademickim 2020/21, w związku z trwającą epidemią COVID-19, inauguracja

roku odbyła się przy wykorzystaniu platformy Microsoft Teams. W ten sam sposób zostało przeprowadzone spotkanie Zastępcy Dyrektora Instytutu Prawa i Ekonomii do spraw Kształcenia ze studentami pierwszego roku, na którym zostały przedstawione informacje istotne dla osób rozpoczynających naukę. Informacje te ponadto opublikowano na stronach internetowych IPIE, na profilach w *social mediach* oraz na kanale YouTube Instytutu – celem zwiększenia dostępności tych informacji:

- https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/64651/inauguracja-roku-akademickiego-20212022
- https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/61610/inauguracja-roku-akademickiego-20202021-w-ipie-dla-i-rocznikow
- https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/61631/informacje-dla-i-rocznikow---studia-stacjonarne-i-niestacjonarne
- https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/61707/instrukcja-i-harmonogram-odbioru-legitymacji-studenckich-dla-studentow-stacjonarnych

Studenci pierwszych roczników odbywają również spotkania z opiekunami roku, podczas których opiekunowie omawiają strukturę organizacyjną Uniwersytetu, strategię i historię Instytutu oraz jego organizację, źródła i rodzaj informacji, jakie studenci mogą znaleźć w kanałach komunikacji. Zapoznają także studentów z osobami pełniącymi określone funkcje w Instytucie, w tym Pełnomocnikami. Przekazywane są im też informacje na temat pomocy psychologicznej czy materialnej. Spotkania te są niezwykle ważne z perspektywy wsparcia studentów pierwszych roczników, budowania ich świadomości i zniwelowania barier wynikających z adaptacji. Opiekun wspomaga również proces wyłonienia starosty i utrzymuje z nim ścisły kontakt, aby na bieżąco monitorować sytuację na roku. Spotkania te mają wymiar wprowadzający studentów, ale dzięki kontynuacji i cykliczności stanowią stałą formę wsparcia studentów. Analogiczną opieką otacza się studentów, którzy realizują praktyki studenckie. Osobą odpowiedzialną za ten obszar jest opiekun praktyk. Więcej informacji w kryterium 2.

System wsparcia realizowany w UKW obejmuje również studentów mających trudną sytuację materialną lub życiową. Ta grupa studentów może ubiegać się o pomoc materialną w postaci stypendiów socjalnych oraz stypendiów specjalnych (zasady przyznawania stypendiów reguluje Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego” Zarządzenie Nr 95/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 20 września 2021 r. w sprawie Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego rozpoczynających studia przed rokiem akademickim 2021/2022 (ze zmianą: Zarządzenie Nr 34/2021/2022 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 25 lutego 2022 r.); regulamin dostępny na stronie:

- <https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12474/Regulamin-%C5%9Bwiadcze%C5%84-wrzesie%C5%84-2021.pdf>,

- zmiana: https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12727/34_Regulamin_%C5%9Bwiadcz%C5%84_-zmiany.pdf.

Formą wsparcia niematerialnego w trudnych sytuacjach życiowych jest możliwość skorzystania przez studentów z pomocy psychologicznej - świadczonej przez pracowników Uczelni (<https://pomocpsychologiczna.ukw.edu.pl/jednostka/pomoc-psychologiczna>) jak również pomocy ogólnopolskiej, o której studenci mogą dowiedzieć się ze strony www Uczelni (<https://pomocpsychologiczna.ukw.edu.pl/jednostka/pomoc-psychologiczna/telefon-zaufania>). W Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego został ustanowiony Pełnomocnik ds. Pomocy Psychologicznej (obecnie dr Kamilla Komorowska), który pełni dyżury i świadczy pomoc psychologiczną.

Studenci mający trudną sytuację rodzinną, a także studenci pracujący podczas trwania nauki, mogą studiować w trybie indywidualnej organizacji studiów (o tej formie wsparcia będzie mowa dalszej części raportu).

Formy wsparcia studentów realizowane w Instytucie Prawa i Ekonomii dostosowane są również do potrzeb studentów szczególnie uzdolnionych oraz wykazujących zainteresowania naukowe. Mogą oni ubiegać się o stypendia Rektora UKW dla najlepszych studentów oraz o stypendia ministra. Ponadto, studenci Ci mają możliwość uczestniczenia w konferencjach naukowych organizowanych w Instytucie oraz poza nim, korzystania z pomocy pracowników Instytutu przy opracowywaniu i publikowaniu referatów, rozpraw i artykułów naukowych. Więcej informacji o konferencjach w dalszej części kryterium 8.

Swoje zainteresowania naukowe studenci kierunku prawo w biznesie mogą realizować w ramach kół naukowych działających w Instytucie (wykaz kół naukowych: <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/kola-naukowe-w-ipie>).

Więcej informacji o aktywnościach Kół w dalszej części raportu. Rozwijaniu zainteresowań naukowych służy też przewidziana Regulaminem Studiów indywidualizacja kształcenia polegająca na umożliwianiu studentom wyboru przedmiotów w ramach modułu, wybory kształcenia językowego, a także wyboru promotora, pod kierunkiem którego powstaje praca dyplomowa.

Wsparciem objęci są również studenci podejmujący aktywność sportową. Mogą oni ubiegać się o stypendia za wybitne osiągnięcia sportowe oraz korzystać z innych form wsparcia ich rozwoju, o których mowa w dalszej części tego Kryterium. Na poziomie Uczelni wszechstronnego wsparcia studentom w zakresie rozwoju ich aktywności sportowej udziela Pełnomocnik ds. Sportu. Beneficjentką wsparcia jest m.in. jedna ze studentek (obecnie absolwentek) kierunku prawo w biznesie – Monika Przybył. Więcej informacji o jej osiągnięciach sportowych w dalszej części kryterium 8.

Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Strategia nauczania na kierunku prawo w biznesie nastawiona jest na kompleksowe i trwałe przyswojenie przez studentów przekazywanej im wiedzy, a także na nabywanie umiejętności praktycznego wykorzystania pozyskanego wykształcenia. Dla zwiększenia efektywności procesu dydaktycznego prowadzona jest świadoma polityka doboru form i metod dydaktycznych. Te z kolei uzależnione są od rodzaju prowadzonych zajęć, ujętych w planie studiów. Zgodnie z zasadami dydaktyki praca ze studentami przyjmuje różne formy. Metody i środki dydaktyczne dostosowane są do specyfiki każdego z przedmiotów oraz uwarunkowane bazą materialną, w tym wyposażeniem sal wykładowych, ćwiczeniowych i laboratoryjnych w środki multimedialne. Ofertę

dydaktyczną stanowią zajęcia realizowane w zróżnicowanych formach, takich jak wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, jak i e-learning.

Zajęcia dydaktyczne niebędące wykładami prowadzone są w małych grupach, których liczebność dostosowana jest do formy zajęć. Najmniejsze grupy tworzy się do prowadzenia zajęć laboratoryjnych. W okresie pandemii COVID-19 nauczyciele akademicy sprawnie wdrożyli system pracy zdalnej, przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informatycznych oraz dostępnych środków łączności. W celu ujednoczenia sposobów prowadzenia działalności dydaktycznej od roku akademickiego 2020/2021 w UKW wykorzystuje się wyłącznie dwie platformy: Microsoft Teams oraz Moodle.

Zarówno w przypadku prowadzenia zajęć dydaktycznych w formie bezpośredniej, jak i zdalnej, dużą wagę przywiązuje się do wykorzystywania nowoczesnych środków dydaktycznych (prezentacje multimedialne, komputerowe symulacje i wspomaganie eksperymentów myślowych). Większość wykładów, konwersatoriów i laboratoriów prowadzonych jest z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego realizowany był Projekt „Innowacyjny Dydaktyk UKW” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020; Działanie 3.4. Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego; Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest podniesienie poziomu kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej, co z pewnością przyczyniło się do podwyższenia jakości, skuteczności i atrakcyjności prowadzonych przez pracowników zajęć dydaktycznych. W ramach projektu realizowane były m.in. następujące szkolenia dla nauczycieli akademickich, w których wzięło udział ... osób z Instytutu. Zakres szkoleń obejmował:

- Szkolenia z zakresu innowacyjnych umiejętności dydaktycznych: Desing Thinking, Coaching w edukacji, Tutoring, Zwinne zarządzanie zespołem projektowym,
- Szkolenia z zakresu umiejętności informatycznych, Analiza danych ilościowych z wykorzystaniem pakietu Statistica, Metodyka kształcenia zdalnego, Narzędzia informatyczne wspierające proces dydaktyczny na przykładzie systemu obsługi studentów, Szkolenie z zakresu arkusza kalkulacyjnego Excel – poziom podstawowy i zaawansowany, Zastosowanie nowoczesnych narzędzi edytorskich i technologicznych w dydaktyce szkoły wyższej,
- Szkolenia z zakresu prowadzenia dydaktyki w języku obcym: szkolenia z języka angielskiego na poziomie C1, szkolenia z języka niemieckiego na poziomie C1,
- Szkolenia z zakresu zarządzania informacją: Zarządzanie informacją i wiedzą w procesie dydaktycznym, Wykorzystanie cyfrowych źródeł informacji w procesie dydaktycznym. Szczegółowe dane w kryterium 4.

Wspieraniu studentów w procesie uczenia się służy również aktywność pracowników Instytutu w zakresie przygotowania podręczników akademickich, komentarzy do ustaw, artykułów naukowych oraz innych opracowań, które stanowią pomoc dydaktyczną dla studentów kierunku prawo w biznesie. Cenną pomocą dydaktyczną są publikacje:

- monografia "Gospodarka i społeczeństwo wobec zagrożeń pandemią covid-19" pod red. dr hab. Mirosław Geise, prof. uczelni, dr hab. Marcin Skinder, prof. uczelni oraz dr Agnieszka Szczepkowska- Flis,

- monografia „Prawne aspekty cyberprzestrzeni” pod red. dr Dagmary Jaroszewskiej – Choraś, dr Agnieszki Kilińskiej – Pękacz oraz dra Adama Bułata.
- monografia "Przedsiębiorstwo i jego otoczenie - wyzwania współczesnej ekonomii, finansów i prawa" pod red. dr Aldony Uziębło i dr Anity Kubanek,
- monografia "PRAWO - sprzymierzeniec czy wróg przedsiębiorcy?" pod red. dr hab. Marek Mrówczyński, prof. uczelni oraz dr Anita Kubanek – na końcowym etapie procesu wydawniczego.

Ważną formą wsparcia studentów w procesie uczenia się są konsultacje indywidualne z których studenci mogą korzystać zarówno podczas zajęć dydaktycznych, jak i w godzinach dyżurów pełnionych przez pracowników Instytutu, podanych do wiadomości na stronie internetowej instytutu (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/materialy_dydaktyczne).

W okresie pandemii Covid-19 dyżury odbywają się na platformach Microsoft Teams oraz Moodle w terminach podanych na stronach internetowych Instytutu. Poza dyżurami studenci mogą kontaktować się z pracownikami Instytutu za pomocą poczty elektronicznej, także na platformach: Microsoft Teams oraz Moodle. Co warto podkreślić, na stronie Instytutu zamieszczone zostały „sylwetki” Pracowników Instytutu, co ma na celu przybliżenie studentom ich życiorysu naukowo-zawodowego, przekazanie danych kontaktowych oraz obszarów zainteresowań naukowych. Zamysłem Dyrekcji Instytutu było należyte doinformowanie studentów oraz zwiększenie przystępności kadry (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/pracownicy-instytutu>). Studenci dzięki temu mają możliwość przed spotkaniem z wykładowcą poznać go bliżej zapoznając się z informacjami na stronie www. Wiedza ta ma również na celu świadomy wybór promotora pracy dyplomowej i jest kluczowa z perspektywy dopasowania obszaru badawczego promotora i zainteresowań studenta.

Istotne wsparcie w procesie uczenia się zapewnia studentom Biblioteka Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, w skład której wchodzi Biblioteka Główna oraz dwie biblioteki specjalistyczne. Zbiory mają charakter uniwersalny i obejmują obecnie ponad 800 tys. jednostek. Biblioteka zapewnia również szeroki dostęp do zasobów cyfrowych, zarówno stacjonarnie, jak i online, co jest szczególnie istotne w przypadku kształcenia zdalnego. Dodatkowo, studenci mogą korzystać z usługi skanowania materiałów bibliotecznych (instrukcja dostępna na stronie: <https://biblioteka.ukw.edu.pl/wydarzenia/97/pobierz-plik/47>). Dla podniesienia jakości usług biblioteka UKW współpracuje z bibliotekami i instytucjami regionalnymi oraz prowadzi działalność naukową, szkoleniową oraz wystawienniczą (więcej na temat działalności oraz usług Biblioteki UKW: <https://biblioteka.ukw.edu.pl>).

Ważną formą wsparcia studentów oraz motywowania ich do osiągania lepszych wyników w nauce są także formy Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Ta forma organizacji procesu kształcenia pozwala na kontynuowanie toku studiów przez studenta, którego trudna sytuacja rodzinna bądź zawodowa uniemożliwia kontynuowanie toku studiów na ogólnych zasadach. Wnioskując o przyznanie IOS, student ma możliwość zindywidualizowania planu studiów lub trybu i terminu zaliczenia przedmiotów. Szczegółowe zasady w tym zakresie określa Procedura IOS Kolegium IV (procedura IOS na stronie: https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/procedury).

Formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Poza swoim kierunkiem podstawowym, studenci mogą podejmować studia na innych kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego lub w innych uczelniach krajowych i zagranicznych, np. w ramach programu MOST, ERASMUS+. W ramach programu ERASMUS+ studenci kierunku prawo w biznesie mogą wyjeżdżać do następujących państw: Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Francja, Grecja, Hiszpania, Teneryfa, Łotwa, Niemcy, Portugalia, Słowacja, Węgry, Turcja.

Studenci prawa w biznesie mogą liczyć na indywidualne wsparcie finansowe w programie Erasmus+, na pokrycie kosztów związanych z podróżą i pobytem za granicą. Studenci studiów niestacjonarnych mają ponadto możliwość ubiegania się o zwolnienie z opłaty czesnego bądź zredukowania jego wysokości na czas pobytu w uczelni zagranicznej. Więcej informacji na temat wsparcia mobilności studentów w ramach programu ERASMUS+ odnaleźć można na stronie: <http://www.bwm.ukw.edu.pl/index.php?m=2&id=117>. Pandemia COVID-19 w znacznym stopniu determinowała lub nawet uniemożliwiała skorzystanie przez studentów z programu Erasmus +. Jednocześnie należy stwierdzić, że sytuacja w tym zakresie uległa poprawie w związku z czym prognozuje się większą aktywność studentów w tym zakresie.

Oprócz programu ERASMUS+ studenci Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy mogą korzystać w trakcie studiów, z uczestnictwa w Programie MOST (więcej informacji na ten temat: https://most.ukw.edu.pl/jednostka/most_ukw).

Prowadzenie przez studentów działalności naukowej oraz publikowanie lub prezentacja jej wyników

Studenci mają możliwość prowadzenia działalności naukowej w ramach kół naukowych działających w Instytucie (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/kola-naukowe-w-ipie>), jak również poza tymi kołami, uczestnicząc w zespołach badawczych tworzonych w Instytucie. Formą wsparcia działalności naukowej studentów jest opieka sprawowana przez pracowników Instytutu nad wspomnianymi kołami naukowymi i zespołami badawczymi. Inspiracje dla inicjatyw naukowych mają podłoże praktyczne, takie też są ich efekty.

Koła naukowe działające w Instytucie skupione są w dużej mierze wokół obszarów odpowiadających kierunkom, np. Koło Naukowe Kryminologii, Koło Naukowe Aktywnych Studentów Administracji, Koło Naukowe Ekonomii. Koła organizują wydarzenia zarówno dla swoich członków jak i otwarte dla innych studentów, co jest z pewnością przejawem ich aktywności, w tym naukowej. Poniżej znajduje się wykaz ostatnich aktywności kół. Zwrócono szczególną uwagę na aktywność Koła Naukowego „Prawo&Biznes”.

Koło Naukowe Prawa Karnego; opiekun Koła: dr Agnieszka Kilińska-Pękacz

publikacja naukowa Norberta Michalak - Przepiękstwa przeciwko wierzycielom wynikające z art. 302 Kodeksu karnego, [w:] Przepiękczość gospodarcza w perspektywie zmieniających się realiów obrotu gospodarczego, red. A. Kilińska-Pekacz, A. Kubanek, Bydgoszcz,

Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa pt. „Przepiękczość gospodarcza” - udział brali studenci IPIE (03.04.2019),

- badania naukowe w zakresie zagrożenia przepiękczością w Bydgoszczy - <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/aktywnosc->

Koło Naukowe Ekonomii, opiekun Koła: dr Paweł Antoszak

- webinar Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Grudziądzu - Koło Naukowe Ekonomii wraz z dr Marylą Bieniek-Majką zaprosiło studentów na webinar "Wystartuj z Funduszami do nowej firmy" zorganizowany, w ramach rozpoczętej współpracy, przez specjalistów Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich z Grudziądza (23.10.2020),
- warsztaty dla studentów pt. "Pieniądze ze świata całego". Warsztaty poprowadził mgr inż. Grzegorz Grosskreutz. Program obejmował: pokaz banknotów z różnych państw świata, porównanie zabezpieczeń w banknotach, banknoty Państw z wysoką inflacją (10.03.2020),
- wykład dr Katarzyny Białyckiej z Collegium Medicum na temat: "Stres zawodowy w korporacjach". Podczas wykładu studenci mogli uzyskać informacje na temat pojęcia i przyczyn stresu zawodowego, wypalenia zawodowego oraz cech temperamentnych (22.10.2019).

Koło Naukowe Prawo&Biznes, opiekun koła: dr Anita Kubanek

- Instytutowe Forum Kół Naukowych (01.06.2022) – informacja poniżej,
- współorganizator Konferencji "Ekonomiczne i prawne aspekty pandemii COVID-19" (17.06.2022.),
- współorganizator Konferencji "PRAWO - sprzymierzeniec czy wróg przedsiębiorcy?" (18.05.2022.),
- szkolenie z programu graficznego „Canva”, które przeprowadził opiekun Koła - dr Anita Kubanek (20.11.2022.),
- „Legalne rozmówki” – rozmowy ze specjalistami. Sabina Libera - pośrednik nieruchomości na temat umowy najmu (27.05.2021.),
- organizacja debaty studenckiej "Czy chcę prowadzić działalność gospodarczą?", której celem było pochylenie się nad realiami prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce z perspektywy młodych ludzi (8.11.2021.),
- wsparcie w organizacji Konferencję BiznesTrendy 2021 (23.09.2021.),
- udział w szkoleniu z zakresu wystąpień publicznych z Leną Wachowiak (16.03.2021.),
- organizacja wykładu otwartego "Dlaczego wybrałem markę McDonald's" z Wojciechem Szpila, który jest franczyzobiorcą restauracji McDonald's (19.01.2021.),
- udział w szkoleniu realizowanym w ramach unijnego projektu "Sektorowa Rada ds. Kompetencji Nowoczesnych Usług Biznesowych" przez Syntea S.A., dotyczącym pracy w sektorze usług dla biznesu (20.01.2021 r.),
- udział w Konferencji „Media Experience” – „Media Experience Business and Educational Workshops” (05.06.2019.),
- wizyta studyjna w firmie GLS Poland Sp. z o.o. – (07.06.2019.)

- współpraca KN” P&B” z Organizatorem Międzynarodowego Dnia Kajakarza „KAYAKMANIA 2019”,
- udział w Konferencji "BiznesTrendy 2019" – (22.11.2019),
- udział w warsztatach "Rejestrowanie działalności gospodarczej" (09.12.2019.).
- udział w warsztatach „Media Experience” pod hasłem: customer experience – (28.11.2019.)
- organizacja przez KN” P&B” cyklicznych „Spotkań czwartkowych” –
 - Monika Sławecka – „Porwania. O zjawisku, które wypieramy, że może spotkać każdego z nas”,
 - Ewa Wilmanowicz - "Osobista reputacja - jak pomaga w życiu i karierze?",
 - Lena Wachowiak - "Jak zaważyć z prokrastynacją i wygrać?",
 - Adrian Gorzycki - "Dlaczego YouTube może być paliwem rakietowym dla Twojej kariery?"

Koło Naukowe Kryminologii, opiekun koła: dr Jarosław Janikowski

- Instytutowe Forum Kół Naukowych – informacja poniżej (01.06.2022.),
- Badania naukowe w zakresie świadomości prawa wykroczeń wśród mieszkańców Bydgoszczy - <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/aktywnosc-naukowa-studentow-ip/61320/badania-naukowe-w-zakresie-swiadomosci-prawa-wykroczen-wsrod-mieszkanow-bydgoszczy>

Koło Naukowe Inwestycji i Rynku Finansowego, opiekun koła: dr Ewa Dziawgo

- Instytutowe Forum Kół Naukowych – informacja poniżej (01.06.2022.),
- Studenci Koła - Natalia Woźnica oraz Kacper Hnatowicz wystąpili na Seminarium Studenckie NZB „Szanse i zagrożenia w finansach i gospodarce w aktualnej sytuacji ekonomiczno-politycznej w Polsce, Europie i na świecie” z referatem pt. „Istota inwestycji w realiach dwucyfrowej inflacji” (31.05.2022.),
- prelekcja na Platformie MS Teams Dyrektora Programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem Pana Krzysztofa Ostafińskiego. Dyrektor wygłosił wykład: „Oszczędzanie oraz inwestowanie długoterminowe” (22.04.2021.),
- udział w wykładach na temat rynku gier hazardowych. Wykłady wygłosili Rachmistrz SCS Artur Urbański, Młodszy Aspirant SCS Robert Sadowski oraz dr Ewa Dziawgo. Poruszane były m.in. zagadnienia dotyczące zagrożeń i konsekwencji związanych z uzależnieniem od hazardu, wielkości rynku gier hazardowych, wirtualnych kasyn, szarej strefy (15.01.2020.).

Koło Naukowe New Generation of Financiers, opiekun koła: dr Aldona Uziębło, dr Tatiana Walkowiak

- udział Koła Naukowego NFG w ogólnopolskim seminarium w Programie Nowoczesne Zarządzanie Biznesem na temat Szans i zagrożeń w finansach i gospodarce w aktualnej sytuacji politycznej w Polsce, Europie i na świecie,

- organizacja wydarzenia „Dzień z Programem Nowoczesne Zarządzanie Biznesem” (1.06.2022 r.),
- Instytutowe Forum Kół Naukowych – informacja poniżej (01.06.2022.).

Instytutowe Forum Kół Naukowych

Debata studencka Przedstawicieli Kół Naukowych Instytutu Prawa i Ekonomii UKW. Dyskusja toczyła się wokół czterech też zgłoszonych przez Studentów poszczególnych kół:

- Przyzwolenie społeczne na niewielkie przestępstwa korupcyjne zamazuje granicę etycznych i nieetycznych zachowań (Koło Naukowe Inwestycji i Rynku Finansowego),
- Zwyczajowe dowody wdzięczności są rodzajem łapówki (Koło Naukowe Kryminologii),
- Drobne zachowania korupcyjne nie godzą w interesy przedsiębiorców, a jedynie dają im szansę rozwoju (Koło Naukowe Prawo&Biznes),
- Korupcja ma zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki (Koło Naukowe New Generation of Financiers).

Debatę ocenił skład sędziowski reprezentowany przez Przedstawicieli Wydziału do Walki z Korupcją Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

Studenci organizują, przy wsparciu opiekunów, debaty studenckie i fora dyskusyjne. W roku akademickim 2021/2022 zorganizowane zostały: debata studencka "Czy chcę prowadzić działalność gospodarczą?" (w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości), której celem było pochylenie się nad realiami prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce z perspektywy młodych ludzi oraz Instytutowe Forum Kół Naukowych (o którym mowa wcześniej).

W Instytucie tworzone są celowe zespoły badawcze, w skład których wchodzi studenci oraz opiekunowie, którzy wspierają proces pozyskiwania danych, ich analizy i opracowania. Studenci, w tym kierunku prawa w biznesie, brali udział m.in. w badaniach naukowych inspirowanych czy też mających wpływ na praktykę:

- SMART CITY,
- Wpływ epidemii COVID-19 na zmianę sposobu świadczenia pracy wśród studentów i osób z ich otoczenia wykonujących pracę zawodową,
- Poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych w urzędach miast i gmin województwa kujawsko-pomorskiego.

Co ważne, aktywność naukowa studentów kierunku prawo w biznesie jest w dużym stopniu determinowana praktyką i zdobywaniem doświadczenia w tym zakresie. Wyniki swoich badań studenci prezentują na licznych konferencjach naukowych organizowanych w Instytucie wspólnie przez studentów i pracowników Instytutu, przygotowują raporty z badań (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/aktywnosc-naukowa-studentow-ip>), a także publikują w monografiach pokonferencyjnych. Jako przykład można wskazać monografię naukową „Przedsiębiorstwo i jego otoczenie. Wyzwania współczesnej ekonomii finansów i prawa” pod red. A. Uziębło oraz dr A. Kubanek, będącej pokłosiem konferencji naukowej zorganizowanej w Instytucie przez studentów Koła Naukowego „Prawo&Biznes” oraz Koła Naukowego „New Generation of Financiers” i pracowników.

Monografie: „Prawne aspekty cyberprzestrzeni” pod redakcją dr D. Jaroszewskiej- Choraś, dr A. Kilińskiej-Pękacz oraz dra A. Bułata czy "Przestępczość gospodarcza w perspektywie zmieniających się realiów obrotu gospodarczego" pod red. dr Agnieszki Kilińskiej-Pękacz ora dr Anity Kubanek. 18 maja 2021 roku odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Prawo - sprzymierzeniec czy wróg przedsiębiorcy” współorganizowana przez Koło Naukowe „Prawo&Biznes”, której studenci brali również aktywny udział jako prelegenci. Konferencja miała charakter interdyscyplinarny, celem organizatorów było rozważenie statusu przedsiębiorcy w różnych gałęziach prawa. Monografia pod red. dra hab. Marka Mrówczyńskiego oraz dr Anity Kubanek jest na końcowym etapie procesu wydawniczego.

Studenci prawa w biznesie swoją aktywność lokują również w wydarzeniach poza Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego afiliując wystąpienia Instytutem Prawa i Ekonomii. Do takich aktywności należą m.in. udział w:

- Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Prawa i Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni”, temat prelekcji studenta: „Cyberprzestępczość w ujęciu prawnym i ogólnym”,
- Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Przestępczość wobec dzieci w Polsce i na świecie”, temat prelekcji: „Handel dziećmi w ujęciu ogólnym i globalnym”, „Wykorzystywanie dzieci w celach komercyjnych”
- Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Miasto- kultura, historia, społeczeństwo”, temat prelekcji: „Prawo do miasta- spojrzenie w przyszłość i teraźniejszość”,
- Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Stosunki międzynarodowe i prawo międzynarodowe”, temat prelekcji: „Prawo a cyberbezpieczeństwo w dzisiejszych czasach”,
- Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Prawo własności intelektualnej. Polska-Europa-Świat”, temat prelekcji: „Prawo własności intelektualnej w social mediach”.

Szczegółowe informacje dotyczące aktywności naukowej Studentów Instytutu Prawa i Ekonomii znajdują się na stronie: https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/61317/aktywnosc-naukowa-studentow-instytutu-prawa-i-ekonomii-ukw

Formy wsparcia wchodzenia na rynek pracy lub kontynuowania edukacji

Instytut Prawa i Ekonomii współpracuje z Biurem Karier działającym w ramach Uniwersytetu, które zajmuje się szkoleniami, doradztwem zawodowym, w tym także w zakresie wchodzenia absolwentów Uniwersytetu na rynek pracy. Kluczowy projekt, który realizowało biuro to program „Biuro Karier pomostem do kariery”, na który Uczelnia otrzymała ponad 1,1 mln zł. (więcej informacji na temat działalności Biura Karier odnaleźć można na stronie: http://www.biurokarier.ukw.edu.pl/cms/studenci_i_absolwenci). Na stronie znajdują się również oferty pracy, staży czy praktyk od lokalnych podmiotów jak również bieżące informacje o inicjatywach i wydarzeniach stanowiących wsparcie dla studentów (np. Światowy Tydzień Przedsiębiorczości – prelekcje).

Istotnym elementem wsparcia studentów prawa w biznesie we wchodzeniu na rynek pracy oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych jest kierowanie ich na praktyki realizowane przez Biuro Karier lub w ramach współpracy Instytutu z interesariuszami. Kluczową rolę pełni w tym zakresie również

opiekun kierunkowy praktyk oraz Pełnomocnik Dyrektora IPIE ds. praktyk studenckich. Znaczenie w tym zakresie mają podpisanie porozumienia i listy intencyjne, do których można zaliczyć m.in.:

- umowę o współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- list intencyjny ze Stowarzyszeniem Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza,
- list intencyjny z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Rozwoju.

Dzięki podpisaniu tych deklaracji możliwa jest szeroka współpraca obejmująca m.in.: organizację konferencji i seminariów, realizację wspólnych projektów badawczo-rozwojowych, organizację praktyk i staży dla studentów i absolwentów UKW czy możliwość publikacji dla pracowników UKW w branżowych wydawnictwach. Z uwagi na obostrzenia związane z epidemią realizacja tych działań była mocno utrudniona.

Ważną formą wsparcia studentów prawa w biznesie we wchodzeniu na rynek pracy jest organizowanie w Instytucie spotkań, paneli, seminariów, odczytów z udziałem praktyków z sektora biznesu i organów ochrony prawa – przedsiębiorców, pracowników, adwokatów, radców prawnych, radnych itp. (więcej informacji na temat tych wydarzeń zamieszczono w kryterium 6.)

Warto podkreślić, że studenci kierunków ekonomia, administracja i prawo w biznesie brali również udział w projekcie „Nowoczesny Uniwersytet”. Projekt obejmuje: zajęcia projektowe z ekspertami z Uczelni oraz ekspertami z sektora biznesu (przedstawiciele regionalnych przedsiębiorstw), wizyty studyjne w firmach, szkolenia podnoszące kompetencje, płatne staże. Opis tego projektu i udziału studentów znajduje się w informacji dodatkowej w kryterium 6. Udział studentów w tym projekcie jest niezwykle istotny z perspektywy uprzątnienia kierunku, czego przejawem są np.:

- wyróżnienie studentów z projektu przez firmę Media System (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/65216/studenci-naszego-instytutu-wyroznieni-podczas-gali-media-system-sp-z-oo),
- przedstawienie wyników badań studentów w projekcie podczas warsztatów „Media Experience” – „Media Experience Business and Educational Workshops”

Instytut oferuje absolwentom prawa w biznesie możliwość kontynuowania edukacji na studiach magisterskich na kierunkach ekonomia i administracja (moduł: administracja gospodarcza) oraz studiach podyplomowych umożliwiających zdobycie wiedzy specjalistycznej. Instytut prowadzi następujące studia podyplomowe: Administracja i Zarządzanie oraz Ekonomia i Zarządzanie, Finanse publiczne w praktyce, Kadry i Płace.

Aktywność studentów

Studenci prawo w biznesie są aktywni na polu sportowym, artystycznym, organizacyjnym. Powyższe możliwe jest dzięki zapewnieniu im perspektyw rozwoju swoich zainteresowań. Wskazać należy na poszczególne elementy aktywności studentów, w tym:

- aktywność sportowa – obok zajęć wpisanych w do planu studiów, studenci mogą swoje pasje sportowe rozwijać w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Klubie Uniwersyteckim AZS UKW. Jednostki te oferują wiele sekcji sportowych, a co za tym idzie każdy ze studentów znajdzie w jego ofercie coś dla siebie (więcej: https://azs.ukw.edu.pl/jednostka/azs_ukw). Studenci korzystają również z oferty sportowej klubów miasta, trenując tam w wybranych

sekcjach. Studenci kierunku prawo w biznesie odnoszą sukcesy sportowe, czego przykładem są osiągnięcia studentki Moniki Przybył. Studentka trenuje skok wzwyż w Klubie Sportowym Zawisza Bydgoszcz od 10 lat. Wielokrotnie reprezentowała Polskę na arenie międzynarodowej (m.in. na Mistrzostwach Europy i Meczach Międzypaństwowych). Na swoim koncie ma wiele medali Mistrzostw Polski, a także Akademickich Mistrzostw Polski. W zeszłym roku zdobyła wicemistrzostwo kraju w kategorii u23. Trenowanie godziła z nauką dzięki Indywidualnej Organizacji Studiów, co wyraźnie akcentuje.

- aktywność artystyczna – rozwój studentów w ramach działalności artystycznej jest realizowany w głównej mierze przez Chór Akademicki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, do którego permanentnie prowadzony jest nabór studentów, którzy mają odpowiednie predyspozycje (<https://chor.ukw.edu.pl/jednostka/chor>). Dodatkowo, studenci zainteresowani pracą w radiu mogą aplikować do radia uniwersyteckiego (więcej: <https://www.radiouniwersytet.pl>).
- aktywność organizacyjna – oprócz działalności w kołach naukowych studenci mogą również korzystać z oferty innych struktur uczelnianych w tym Akademickiego Centrum Wolontariatu (więcej: https://acw.ukw.edu.pl/jednostka/akademickie_centrum_wolontariatu)

Poza działalnością sportową, artystyczną, organizacyjną i naukową studenci aktywni są również w zakresie działalności popularyzatorskiej i społecznej. W ostatnim czasie włączyli się w:

- obchody Międzynarodowego Dnia Własności Intelektualnej organizowanego pod auspicjami Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (21 kwietnia) https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/66870/wyklad-z-zakresu-prawa-autorskiego-w-internecie-w-ramach-swiatowego-dnia-wlasnosci-intelektualnej, https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/63548/udzial-ipse-w-world-intellectual-property-day-2021,
- popularyzację idei Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka (20 listopada) https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/65309/wyklad-otwarty-z-okazji-miedzynarodowego-dnia-praw-dziecka,
- Dzień z Programem Nowoczesne Zarządzanie Biznesem (01.06.2022.) https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/67260/dzien-z-programem-nowoczesne-zarzadzanie-biznesem---1-czerwca-2022r,
- spotkanie z przedsiębiorczynią Małgorzatą Bieniaszewską (25.05.2022.) https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/67082/spotkanie-z-przedsioborczyinia-malgorzata-bieniaszewska,
- wirtualną wizytę studyjną w firmie rodzinnej w Niemczech oraz dyskusję na temat energetyki jądrowej https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/63526/wirtualna-wizyta-studyjna-w-firmie-rodzinnej-w-niemczech-oraz-dyskusja-na-temat-energetyki-jadrowej,

- warsztaty z zakresu nowoczesnych usług realizowanym w ramach projektu Sektorowa Rada ds. Kompetencji Nowoczesnych Usług Biznesowych
https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/62793/udzial-studentow-ipie-w-warsztatach-z-zakresu-nowoczesnych-uslug,
- maraton pisania listów pod patronatem Amnesty International (10 grudnia)
https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/65566/maraton-pisania-listow-ipie-ukw--slova-maja-moc-10-14122021,
https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/62334/maraton-pisania-listow-ipie-ukw--slova-maja-moc-4-11122020.

Pozytywny odbiór tych inicjatyw zadecydował o włączeniu się w niecyklicznie.

Formy wsparcia postaw przedsiębiorczych wśród studentów

Jedną z kluczowych form wsparcia studentów w zakresie przedsiębiorczości i kreowania postaw przedsiębiorczych jest aktywna działalność Koła Naukowego „Prawo&Biznes”, które organizuje różnego rodzaju wydarzenia z przeznaczeniem dla wszystkich studentów IPIE. Misją Koła jest: podnoszenie poziomu działalności naukowej, wiedzy oraz doświadczenia studentów w obszarach na styku prawa i biznesu. Członkowie Koła interesują się zagadnieniami z zakresu szeroko pojętego prawa gospodarczego, prawa cywilnego i własności intelektualnej. Dodatkowo w kręgu zainteresowań umieszczamy zagadnienia związane bezpośrednio z prowadzeniem działalności gospodarczej, zarządzaniem przedsiębiorstwem i obszarami takimi jak PR, marketing oraz organizacja. Wszystko to chcemy realizować przy pomocy przedstawicieli sektora biznesu, którzy wesprą nas swoją wiedzą i doświadczeniem. Za cel członkowie Koła stawiają sobie rozwijanie zarówno teoretycznych jak i praktycznych umiejętności z zakresu prowadzenia biznesu. Koło w swojej działalności skupia się m.in. na:

- organizowaniu wykładów otwartych, seminariów, konferencji z udziałem przedstawicieli z sektora biznesu,
- organizacji wizyt studyjnych w firmach z regionu, dzięki którym studenci będą mogli poznać funkcjonowanie firm „od podszewki”,
- prowadzeniu badań naukowych z obszarów okołobiznesowych i prawa gospodarczego,
- współpracy z innymi środowiskami akademickimi oraz firmami z regionu,
- wspieraniu firm w różnorodnych projektach,
- rozwijaniu zainteresowań Członków Koła oraz poszerzania ich horyzontów naukowych,
- propagowaniu współpracy studentów Instytutu Prawa i Ekonomii ze studentami innych Wydziałów i promocja wspólnych przedsięwzięć.

Koło nie ogranicza swojej działalności wyłącznie do studentów Instytutu Prawa i Ekonomii. Jego członkiem może zostać każdy student Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, który interesuje się funkcjonowaniem przedsiębiorstw i obszarami okołobiznesowymi. Koło jest wspierane przez opiekuna, który jest jednocześnie praktykiem i prowadzi działalność gospodarczą. Działalność i

inicjatywy Koła stanowią wsparcie innych studentów w aktywności z zakresu przedsiębiorczości i poznawanie tego obszaru.

Warto po raz kolejny podkreślić, że aktywnością, która w bardzo dużym stopniu kreuje przedsiębiorcze postawy jest udział studentów we wspomnianym już projekcie „Nowoczesny Uniwersytet”, który ma zdecydowanie wymiar praktyczny. Zagadnienia i tematy projektów dotyczyły obszarów funkcjonowania przedsiębiorstw, bieżących ich aktywności i potrzeb m.in.: stworzenia procedury rekrutacji ze szczególnym uwzględnieniem pokolenia Z, przygotowanie strategii rozwoju stowarzyszenia zrzeszającego przedsiębiorców, opracowanie strategii sprzedażowo-marketingowej aplikacji do zgłaszania naruszeń prawa. Jest to przykład kolejnej z aktywności, która w bardzo dużym stopniu upraktycznia kierunek i czyni go dopasowanym do aktualnych realiów gospodarczo-społecznych. Aktywności koła zostały wskazane powyżej w części poświęconej kołom naukowym.

Pracownicy Instytutu podczas zajęć dydaktycznych bardzo często odwołują się do praktyki, aby przekazywane treści miały wymiar zarówno teoretyczny jak i praktyczny. Dzieje się tak również dzięki temu, że część kadry dydaktycznej to praktycy, którzy są aktywnymi przedsiębiorcami, radcami prawnym lub pracują w przedsiębiorstwach i ich wiedza jest najbardziej aktualna jak to możliwe. Są to specjaliści, których misją jest przekazywanie wiedzy studentom, ukazywanie im faktycznych realiów prowadzenia działalności gospodarczej oraz bazowanie na *case-study* przypadków, których doświadczyli. Studenci nie raz podkreślają, że bardzo ważny jest dla nich ten praktyczny wymiar zajęć dydaktycznych.

Wcześniej wielokrotnie wspomniane spotkania z praktykami (wykłady otwarte) w bardzo dużym stopniu determinują postawy przedsiębiorcze wśród studentów. Obszary tematyczne, które podejmują specjaliści zapraszani w roli prelegentów dotyczą kierunku prawo w biznesie, ale wychodzą znacznie szerzej czyniąc te wydarzenia interdyscyplinarnymi. Studenci poszukują w takich osobach wzorców do naśladowania i niekiedy wzorując się na nich wytyczają swoje ścieżki zawodowe. Kontakt z takimi ekspertami, możliwość zadania im pytań stanowi dla studentów bardzo dużą wartość i inspirację. Mogą poznać kulisty danego zawodu, specyfikę prowadzenia działalności gospodarczej czy ryzyka jakie niosą aktualne uwarunkowania gospodarcze. Jako przykład można wymienić prelekcję „Dlaczego wybrałem markę McDonald’s” z Wojciechem Szpila, który jest franczyzobiorcą restauracji McDonald’s. Wykład zebrał prawie 150 studentów i cieszył się ogromnym zainteresowaniem, czego wyrazem były niekończące się pytania do prelegenta. Studenci poznając poszczególne obszary zdobywali wiedzę praktyczną – tak istotną na kierunku prawo w biznesie.

System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Elementem systemu motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce jest możliwość otrzymania stypendiów: stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendium ministra za osiągnięcia w nauce. Ponadto organizowane są konferencje podczas których Studenci referują swoje osiągnięcia naukowe, które są publikowane w opracowaniach pokonferencyjnych.

Do Konferencji Studencko-Doktoranckich lub konferencji z udziałem studentów i doktorantów zorganizowanych ostatnim czasie w ramach Instytutu Prawa i Ekonomii zaliczyć należy w szczególności:

- Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa „Przestępczość gospodarcza”, 3 kwietnia 2019 r.,

- Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa „Cyberprzestępczość”, 20 października 2020 r.,
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Przedsiębiorstwo i jego otoczenie. Wyzwania współczesnej ekonomii, finansów i prawa”, 21 września 2020 r.,
- Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa pt. "Ekonomiczne i prawne aspekty pandemii COVID-19", 17 czerwca 2021 r.,
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa "PRAWO - sprzymierzeniec czy wróg przedsiębiorcy?", 18 maja 2021 r.,

Przykładem motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce ramach kół naukowych organizowane są wizyty studyjne, udział w konferencjach biznesowych czy spotkania z przedsiębiorcami.

Sposób informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Wszelkie informacje Studenci pozyskują z czytelnej strony internetowej <https://www.ukw.edu.pl> oraz od pracowników Uczelni (administracyjnych oraz dydaktycznych). Komunikacja odbywa się za pośrednictwem e-mail, telefonicznie lub w biurach pracowników. W zakresie przyznawania pomocy materialnej wszelkie informacje udostępnia Dział Rekrutacji i Spraw Studenckich (https://stypendia.ukw.edu.pl/strona/sprawy_socjalne/stypendia). Instytut włącza się w promocję informacji o aktualnych naborach wniosków poprzez swoje media społecznościowe.

Dodatkowo Instytut Prawa i Ekonomii korzysta z możliwości informowania studentów o systemie wsparcia za pomocą mediów społecznościowych, tj.:

- Facebook: <https://www.facebook.com/instytutprawaiekonomii>,
- Instagram: https://www.instagram.com/instytut_prawa_i_ekonomii_ukw,
- Strona internetowa IPiE: <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii>.
- Strona internetowa samorządu studenckiego <http://samorzad.bydgoszcz.pl/> oraz portal społecznościowy samorządu <https://www.facebook.com/samorzadukw> (na zasadzie udostępnienia informacji).

Takie sposoby komunikowania się ze studentami, zwłaszcza w dobie pandemii COVID-19, pozwalają na utrzymanie stałego kontaktu ze studentami oraz przekazywania im informacji istotnych dla wspólnoty akademickiej.

Sposób rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Studenci Instytutu mogą zgłaszać skargi i wnioski do Dyrekcji Instytutu, nauczycieli akademickich, opiekunów roku, jak również w sekretariacie Instytutu. Skargi i wnioski mogą być wnoszone w dowolny sposób, np. w formie pisemnej, ustnie, za pomocą poczty elektronicznej oraz mediów społecznościowych. W Instytucie pełnione były w semestrze zimowym 2021/2022 dyżury Dyrekcji, podczas których studenci mogli osobiście złożyć skargi i wnioski (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/skargi-i-wnioski---dyzury-dyre>).

Studenci mają możliwość osobistej rozmowy z Dyrektorem Instytutu, jego Zastępcą, nauczycielami akademickimi oraz pracownikami administracyjnymi Instytutu. W głównej mierze pierwszy kontakt dotyczący ewentualnego problemu ma miejsce na poziomie Opiekuna roku. Opiekun rozstrzyga sprawę samodzielnie lub w konsultacji z za-cą dyrektora ds. kształcenia. Na poziomie IV Kolegium studenci mogą składać skargi i wnioski do władz tego Kolegium, a na szczeblu uczelni – do Pełnomocnika Rektora ds. Praw Studenckich oraz Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia.

Dotychczasowy sposób wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków przyjęty w Instytucie można ocenić jak w pełni skuteczny. Studenci mają nieograniczoną możliwość wnoszenia skarg i wniosków. Są one bez zbędnej zwłoki rozpatrywane i załatwiane, doświadczenia wskazują, że są to zazwyczaj dość proste do rozpatrzenia skargi i wnioski. Jednakże z uwagi na możliwość wystąpienia poważniejszych problemów wzorem innych uczelni wprowadzono bardziej sformalizowaną procedurę wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków zgłaszanych do Dyrektora Instytutu Prawa i Ekonomii została ona uregulowana Zarządzeniem Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii nr 1/11/2020 z 16 listopada 2020 w sprawie skarg i wniosków (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/58592/16_11.2020_z_dnia_11.03.2020_ZD_Skargi_i_wnioski.pdf).

Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

Obsługą administracyjną studentów zajmuje się Biuro Obsługi Studenta Kolegium IV (BOS), znajdujące się przy ul. Ogińskiego 16. W BOS zatrudnione są kierownik BOS oraz trzy osoby zajmujące się bezpośrednią obsługą studentów. Osoby te dysponują odpowiednim wykształceniem, doświadczeniem zawodowym oraz umiejętnościami praktycznymi w zakresie obsługi administracyjnej studentów. Pracownicy BOS są dostępni dla studentów od wtorku do piątku oraz w soboty w ramach zjazdów studiów w trybie niestacjonarnym. Strona internetowa BOS, obok podstawowych informacji, numerów telefonów i maili do pracowników BOS, zwiiera także wzory dokumentów do pobrania (więcej: https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/biuro-obslugi-studentow).

Obsługę administracyjną studentów wspierają również pracownicy sekretariatu Instytutu. Istotne znaczenie dla zapewnienia sprawnej obsługi administracyjnej studentów ma Uniwersytecki System Obsługi Studentów (USOS).

Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Instytut prowadzi działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów. Informacje w tym zakresie przekazywane są studentom już w momencie rozpoczęcia studiów na spotkaniach inauguracyjnych oraz na bieżąco w ramach spotkań opiekuna roku. Ponadto na bieżąco podawane są do wiadomości studentów informacje o wszelkich zagrożeniach w formie ogłoszeń umieszczanych w budynku Instytutu, na stronach internetowych instytutu, w mediach społecznościowych, a w razie potrzeby za pomocą poczty elektronicznej. W ostatnim czasie przekazywane były studentom na bieżąco informacje dotyczące zagrożeń związanych z pandemią Covid-19. Dotychczas w ramach żadnej z procedur oraz sposobów komunikacji nie były zgłaszane sytuacje dotyczące dyskryminacji i przemocy. Jednakże, Uczelnia zapewnia pomoc psychologiczną dla Studentów, którzy przeżywają chwilowe trudności. Studenci mogą skorzystać z pomocy, która w

szczegółności polega na zapewnieniu im poczucia bezpieczeństwa. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie: <https://pomocpsychologiczna.ukw.edu.pl/jednostka/pomocpsychologiczna/informacje>. Dodatkowo, zgodnie z [Zarządzeniem Nr 96/2020/2021 Rektora UKW z dnia 20 września 2021 r. w sprawie organizacji zajęć wprowadzających dla studentów pierwszych roczników](#) wprowadzono obowiązkowe zajęcia wprowadzające dla studentów w wymiarze łącznym 15 godzin, obejmujące: zajęcia dotyczące organizacji uczelni i etykiety akademickiej (2 godz. – realizowane przez opiekuna rocznika); szkolenia: BHP (4 godz.), biblioteczne (1 godz. – realizowane przez nauczycieli akademickich Biblioteki UKW), z praw i obowiązków studenta (2 godz. – realizowane przez Samorząd studencki UKW), antydyskryminacyjnego (1 godz. – realizowane przez Pełnomocnika Rektora ds. pomocy psychologicznej) oraz z zakresu planowania kariery zawodowej (5 godz. – realizowane przez pracowników Biura Karier UKW). Wspominany powyżej sposób przyjmowania skarg i wniosków również stanowi jeden ze sposobów podnoszenia poziomu poczucia bezpieczeństwa studentów.

Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Samorząd studencki jest partnerem dla nauczycieli akademickich, jak i łącznikiem pomiędzy studentami a nauczycielami akademickimi. Samorząd studencki działa zarówno na poziomie Uczelni, a jego przedstawiciel wchodzi w skład Senatu oraz Uniwersyteckiej Rady Kształcenia jak również na poziomie samorządu (<https://www.facebook.com/samorzadukw>). Samorząd reprezentuje studentów podstawowej jednostki organizacyjnej UKW wobec organów podstawowej jednostki organizacyjnej UKW i podejmuje wszelkie decyzje dotyczące studentów podstawowej jednostki organizacyjnej. Ponadto do jego kompetencji należy wyrażenie pisemnej opinii kandydatury na Dyrektora Kolegium IV, czy delegowanie przedstawicieli studenckich do Uczelnianej Komisji Stypendialnej, wyrażanie opinii na temat programu kształcenia, współuczestnictwo w monitorowaniu zachodzących zmian w programach nauczania (więcej: <http://samorzad.bydgoszcz.pl>).

W UKW prowadzi działalność Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych oraz Niezależne Zrzeszenie Studentów

(https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/strona/niepelnosprawni/studenci_niepelnosprawni_ukw).

Sposoby, częstość i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Działania polegające na monitorowaniu i doskonaleniu systemu wsparcia, jak i motywowania studentów są permanentnie prowadzone przez Dyrektora Instytutu oraz jego zastępców. Na poziomie Kolegium IV działania te realizują władze Kolegium, a na szczeblu uczelni – władze rektorskie, komisje senackie oraz komisje samorządu studentów. Jednym z efektów tej działalności było cykliczne udoskonalenie planu studiów na kierunku prawo w biznesie.

Studenci Instytutu biorą udział w ocenie kadry prowadzącej proces kształcenia głównie przez wypełnianie ankiet po zakończeniu zajęć z danego przedmiotu, a także zgłaszając wnioski i uwagi dotyczące prowadzonych zajęć do władz Instytutu oraz Kolegium IV. Ponadto zajęcia prowadzone przez pracowników Instytutu są systematycznie hospitowane przez kierowników katedr lub osoby wyznaczone przez Dyrektora Instytutu. Zajęcia prowadzone w formie zdalnej w okresie pandemii Covid-19 są permanentnie monitorowane przez Dyrektora Instytutu, jego zastępcę oraz wyznaczonych pracowników.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Wsparcie studentów przez doskonalenie kadry

W ramach projektu „Innowacyjny Dydaktyk” pracownicy Instytutu wzięli udział w szkoleniu z tutoringu akademickiego i uzyskali certyfikat tutora II stopnia. Dzięki temu mogli wziąć udział w projekcie „Uniwersytet Równych Szans” i prowadzić sesje tutorskie z osobami z niepełnosprawnościami. Co warto podkreślić, tutoring rozwojowy prowadzony był również dla studentów w ramach oddolnej aktywności tutorów. Jedną z tutorek – dr Anita Kubanek – zrekrutowała dwóch studentów, z którymi przeprowadziła sesje tutorskie (rekrutacja: https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/62840). Ich celem było wsparcie studentów w ich rozwoju osobistym i ustalaniu celów zawodowo-naukowych.

Zarządzeniem Rektora UKW nr 31/2020/2021 z dnia 1 grudnia 2020 r. zostało powołane Centrum Dydaktyki Akademickiej, którego celem jest m.in. działalność szkoleniowa w zakresie wspierania kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich, tworzenie przestrzeni wymiany doświadczeń w zakresie działalności dydaktycznej, rozwoju kompetencji społecznych niezbędnych w edukacji akademickiej oraz rozwijanie programów pracy tutorskiej. W roku akademickim 2021/2022 realizowano następujące szkolenia rozwijające kompetencje dydaktyczne: Tutoring w pracy akademickiej- szkolenie akredytacyjne (dr Anita Kubanek), Szkoła Dydaktyki Akademickiej (dr A. Kubanek, dr K. Rybarczyk), Facylitacja i procesy grupowe (dr M. Chruściel, dr A. Kubanek, dr T. Walkowiak).

Celem lepszej odpowiedzi na potrzeby osób z niepełnosprawnościami UKW rozpoczęło realizację projektu „Uniwersytet Równych Szans” dofinansowanego w ramach konkursu POWR.03.05.00-IP.08-00-DOS/19 „Uczelnia Dostępna”, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Wśród szerokiego katalogu zadań zaplanowano ponadto szereg szkoleń dla kadry akademickiej podnoszących kompetencje w zakresie pracy ze studentami z niepełnosprawnościami (m.in.: szkolenia dot. pracy ze studentem z niepełnosprawnością: narządu ruchu, narządu wzroku, narządu słuchu i mowy, choroby psychicznej i autyzmu). Projekt realizowany jest od czerwca 2020 do września 2023 r. Realizacja szkoleń rozpoczęła się w roku akademickim 2020/2021 (<https://uniwersytetrownychszans.ukw.edu.pl/jednostka/uniwersytet-rownych-szans>). W ramach tego projektu prowadzone są także, wspomniane wcześniej, sesje tutorskie z osobami z niepełnosprawnością.

Innowacje dydaktyczne

Wartym podkreślenia elementem wsparcia studentów w procesie uczenia się i podniesienia jakości dydaktyki jest oddolna inicjatywa polegająca na stworzeniu nieformalnej grupy pracowników różnych jednostek Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego „Innowacyjni Dydaktycy UKW”. Inicjatorem grupy i jednocześnie jej administratorem jest pracownik Instytutu dr Anita Kubanek. Jest to nieformalne miejsce wymiany doświadczeń, dzielenia się pomysłami na temat kreatywnych form dydaktycznych, wsparcia w sytuacjach trudnych i problematycznych. Dla celów komunikacyjnych utworzona została grupa na Facebooku (<https://www.facebook.com/groups/445033436051605>). Członkami grupy są wykładowcy Uczelni, którzy brali udział w szkoleniach w ramach projektu „Innowacyjny Dydaktyk”.

Dodatkowo w ramach wsparcia studentów w procesie uczenia się pracownicy Instytutu przygotowali materiały dydaktyczne, które mają zwiększyć dostępność niezbędnych informacji dla studentów – zwłaszcza w czasie pandemii, w której dostęp ten był mocno ograniczony. Zostały one zamieszczone na platformie MS Teams, a studenci zostali o tym poinformowani i na bieżąco mogli wykorzystywać te materiały. Obejmowały one wiele gałęzi prawa, w tym prawo cywilne, prawo gospodarcze, prawo własności intelektualnej jak również komunikację interpersonalną.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. zakresu, sposobów zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach,
2. sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie.

Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców

Dostęp do informacji jest zapewniany dla publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców i różnych grup interesariuszy, zarówno kandydatów na studia, jak i studentów, absolwentów oraz pracowników. Informacje są prezentowane w sposób, który ma zapewnić łatwość zapoznania się z nimi, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie, także przez osoby z niepełnosprawnością.

Publiczny dostęp do informacji jest realizowany za pośrednictwem kilku ogólnodostępnych stron internetowych, niewymagających logowania, dostępnych w jednakowym stopniu z poziomu urządzeń stacjonarnych i mobilnych, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem oraz używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem tj.:

- strony internetowej Uczelni: www.ukw.edu.pl
- Biuletynu Informacji Publicznej: <https://bip.ukw.edu.pl/jednostka/biuletyn-informacji-publicznej>
- stronie internetowej Kolegium IV: https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv
- stronie internetowej Instytutu Prawa i Ekonomii: <https://prawoekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii>
- portalu rekrutacyjnego <https://rekrutacja.ukw.edu.pl>

Publiczny dostęp do wszelkich instytucyjnych procedur, regulaminów, harmonogramów oraz inicjatyw podejmowanych w Instytucie, informacje o zajęciach znajduje się na stronie głównej Instytutu Prawa i Ekonomii: <https://prawoekonomia.ukw.edu.pl>.

Publiczny dostęp do informacji realizowany jest także przez Dział Jakości i Organizacji Kształcenia, do którego zadań należy prowadzenie całokształtu spraw związanych z organizacją procesu dydaktycznego w Uniwersytecie. Informacje zawarte są pod adresem https://www.ukw.edu.pl/jednostka/dzial_jakosci_kształcenia%20/dzial_dydaktyki.

Publiczny dostęp do informacji dla przyszłych studentów Uczelnia zapewnia także za pomocą portalu rekrutacyjnego: <https://rekrutacja.ukw.edu.pl>. Na stronach internetowych tego portalu zawarte są kompleksowe informacje dotyczące studiów, kierunku i listę przedmiotów dla tego kierunku. Zainteresowani mogą znaleźć szczegółowe informacje o zasadach rekrutacji, w tym między innymi terminarze procesu przyjęcia na studia, wykaz wymaganych dokumentów, informacje o sposobie

naliczania punktów dla różnych typów matur, informacje dla niepełnosprawnych kandydatów na studia i niepełnosprawnych studentów, zasady przyjmowania na określone kierunki absolwentów studiów I i II stopnia, zasady przyjmowania cudzoziemców, dane o wysokości opłat za studia niestacjonarne i podyplomowe, odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania. Najważniejsze informacje dla obcokrajowców-kandydatów na studentów są udostępniane w języku angielskim.

W portalu rekrutacyjnym znajdują się także dane o przedmiotach prowadzonych na kierunku. Informacje tej samej treści znajdują się na stronie Instytutu w zakładce Oferta: https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_w_biznesie

Programy studiów oraz treści programowe znajdują się w BIP UKW w zakładce Publikacje/Studia i studenci/Programy studiów (nazwy od L do Z): https://bip.ukw.edu.pl/jednostka/biuletyn-informacji-publicznej/studia_studenci/56456/programy-studiow-2. W BIP UKW znajduje się także zakładka Akty prawne, w której odnaleźć można wewnętrzne akty prawne dotyczące organizacji kształcenia.

Regulamin studiów dostępny jest w j. polskim i obcych pod adresem: <https://www.ukw.edu.pl/jednostka/studenci/regulaminy>.

Dostęp do informacji realizuje również szereg pakietów systemu USOS (USOSweb, archiwum prac dyplomowych APD, system Ankieter, system rejestracji na zajęcia, portal rekrutacyjny, katalog przedmiotów, jednostek, pracowników, dorobku publikacyjnego itp.): <https://www.usosweb.ukw.edu.pl>. Studenci i pracownicy UKW mogą korzystać z aplikacji Mobilny USOS. Aplikacja jest darmowa i możliwa do pobrania za pośrednictwem Google Play i AppStore. Jest to usługa kompatybilna z serwisem USOSweb, uzupełniająca go oraz usprawniająca dotarcie do kluczowych danych. System USOSweb jest dostępny także w j. angielskim.

Informacje na temat bieżącej działalności Instytutu znajdują się na stronie internetowej Instytutu w zakładce Aktualności. Studenci znajdą tam informacje o bieżącej działalności Instytutu, osiągnięciach studentów i nauczycieli akademickich, konferencjach, spotkaniach kół naukowych, konkursach, dodatkowych wykładach. Tu znajdują się również informacje na temat bieżących, istotnych spraw dotyczących funkcjonowania Instytutu, listę opiekunów roczników, terminy i miejsca dyżurów kadry dydaktycznej.

Dużym ułatwieniem dla studentów i kandydatów na studia jest zamieszczenie na wymienionych stronach internetowych wszelkich formularzy, a także mapek obrazujących umiejscowienie poszczególnych obiektów Uczelni i danych kontaktowych pracowników, z którymi w razie potrzeby można się skonsultować.

Na wymienionych stronach udostępnione są również informacje takie jak wykaz przedmiotów realizowanych w danym cyklu kształcenia, informacje o możliwościach wyjazdów za granicę w ramach programu Erasmus+, dane o wsparciu finansowym dla studentów (w postaci stypendiów, dofinansowania do nauki, wsparcia dla studentów wyróżniających się szczególnymi osiągnięciami, dopłat do mieszkania, zapomóg), różnorodne inne informacje przydatne dla studentów i kandydatów na studia. Są to nie tylko informacje bezpośrednio związane ze studiami (jak opisy wszelkich procedur, w tym procedury dyplomowania czy procedury związanej z indywidualną organizacją studiów, terminy dyżurów pracowników, bieżące modyfikacje w planach zajęć, działalność kół naukowych, relacje i zdjęcia z aktualnych wydarzeń), ale również takie, które ułatwiają studentom, zwłaszcza nowym, bieżące funkcjonowanie na Uczelni, na przykład dotyczące możliwości zjedzenia posiłku.

Ponadto informacje te kandydaci i studenci mogą znaleźć na portalach społecznościowych:

- Facebook: <https://www.facebook.com/instytutprawaiekonomii>,
- YouTube: https://www.youtube.com/channel/UCOMNodUpoWqUwZBJDT_IMZg,
- Instagram: https://www.instagram.com/instytut_prawa_i_ekonomii_ukw

Niepełnosprawni kandydaci na studia mogą skorzystać z pomocy Działu ds. Osób z Niepełnosprawnościami UKW. Dział ten udziela wsparcia także studentom niepełnosprawnym w celu stworzenia im możliwości pełnego udziału w procesie kształcenia. Szczegółowe informacje o świadczonych przez ten Dział usługach i wsparciu znajdują się pod adresem: <https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/jednostka/niepelnosprawni>.

Uczelniane strony WWW przystosowane są dla osób słabowidzących i niedowidzących. Strona internetowa Instytutu posiada udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością takie jak np. zmiana kolorystyki, ustawienia wysokiego kontrastu).

Na stronach internetowych Uczelni zamieszczane są na bieżąco także informacje dotyczące wdrażanych działań i procedur związanych z epidemią Covid-19, w szczególności dotyczące kształcenia na odległość.

Do realizacji kształcenia zdalnego wykorzystywane są, zgodnie z okresowo aktualizowanym zarządzeniem Rektora w sprawie organizacji kształcenia (aktualnie obowiązujące zarządzenie Nr 30/2021/2022 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia w semestrze letnim roku akademickiego 2021/2022), Microsoft Office 365 Ms Teams oraz platformy Moodle UKW. Są one przyjęte na Uczelni jako aplikacje do odbywania zajęć zdalnych, przeprowadzania zaliczeń i komunikacji. Zostały przygotowane i udostępnione na stronie internetowej Instytutu tutoriale dotyczące korzystania z aplikacji MS Teams oraz Moodle, które przedstawiają podstawowe zasady ich działania i zawierają instrukcje dot. ich funkcjonalności. Studenci mają zapewnione wsparcie techniczne i merytoryczne dotyczące realizacji zajęć zdalnych w sposób wskazany w treści tych tutoriali. Przeprowadzane były szkolenia dot. korzystania z tych aplikacji. Skuteczność tego kształcenia była monitorowana przez Z-cę Dyr. ds. kształcenia (nauki prawne). W początkowym okresie do przedmiotów prowadzonych zdalnie dopisano jako monitorujących członków rad kierunków, a następnie przeprowadzano hospitacje zajęć zdalnych. Zapewniony został również tak dla wykładowców jak i studentów dostęp do sprzętu komputerowego dedykowanego nauce zdalnej. Nikt jednak nie wyraził chęci korzystania z tego sprzętu, choć niektórzy nauczyciele akademicy decydowali się na prowadzenie zajęć zdalnych z siedziby uczelni. Studenci nie notyfikowali problemów z dostępem do sprzętu umożliwiającego uczestniczenie w zajęciach zdalnych. Z ankiety prowadzonej przez samorząd wynika, że znakomita większość z nich miała dysponować własnymi, osobistymi komputerami. Wspomniana ankieta wskazuje również na pozytywną ocenę zajęć, dostępności prowadzących, transparentność realizacji zajęć i weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ogólnie pozytywną ocenę kształcenia zdalnego.

W trakcie studiów studenci i pracownicy mają zapewnione także wsparcie psychologiczne. Informacja o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej znajduje się na stronie: <https://pomocpsychologiczna.ukw.edu.pl/jednostka/pomoc-psychologiczna/informacje>.

Powyższe miejsca są stale monitorowane, jak i na bieżąco uaktualniane. Pojawiają się tutaj także informacje o zaplanowanych konferencjach czy innych wydarzeniach. Osoby odpowiedzialne reagują także w tych miejscach na interakcje studentów jak i kandydatów.

Dzięki takim formom udostępniania informacji mogą one być na bieżąco modyfikowane i uaktualniane, a adresaci mogą się z nimi zapoznać w dowolnym, dogodnym dla siebie czasie i miejscu, choćby tylko korzystając z telefonu komórkowego. Stopień zaangażowania oraz interakcji osób odwiedzających powyższe strony stale jest monitorowany z wykorzystaniem narzędzi Google Analytics oraz Google Trends.

Instytut przy współpracy z podmiotami zewnętrznymi, tworzy materiały promocyjne na potrzeby rekrutacji w postaci filmów (<https://www.youtube.com/watch?v=gO6XCaCDGx0>), które są szeroko dystrybuowane w sieci Internet m.in. przy udziale mediów społecznościowych.

Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji

Zakres udostępnianych informacji monitorowany i aktualizowany jest na bieżąco przez administratora strony UKW, IPIE oraz sekretariat IPIE. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia prowadzi weryfikację dostępności i aktualności informacji o programie i procesie kształcenia dla studentów i innych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

W zakresie sposobu przekazywania informacji brane pod uwagę jest to, że w celu uzyskania informacji studenci chętniej korzystają z mediów społecznościowych niż stron internetowych np. Biuletynu Informacji Publicznej. Wychodząc więc naprzeciw oczekiwaniom studentów, Instytut aktywnie w tej sferze i zamieszcza informacje np. dotyczące bieżącej działalności za pomocą portali społecznościowych (Facebook, Youtube, Instagram). Tym samym informacje stają się łatwiej dostępne i szybciej docierają do adresatów. Studenci nie zgłaszali problemów dotyczących dostępności informacji.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Identyfikacja wizualna Instytutu

W 2020 roku w ramach inicjatywy pracowników instytutu powołany został zespół ds. identyfikacji wizualnej. Celem zespołu było stworzenie jednolitych wzorów elementów graficznych oraz logo, które pozwalałyby jednoznacznie zidentyfikować Instytut oraz pochodzące od Instytutu materiały. Celem wprowadzenia elementów identyfikacji wizualnej była również promocja Instytutu realizowana chociażby za pośrednictwem mediów społecznościowych zawsze wtedy, gdy ktoś udostępnia treści opublikowane przez Instytut.

Opracowano również wzorzec prezentacji wykorzystywany przez pracowników na zajęciach, wykładach konferencyjnych, wykładach praktycznych i popularyzatorskich. Wzorzec wykorzystują również studenci wówczas, gdy, reprezentują Instytut na zewnątrz.

.....

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

.....
Warto rozważyć i w raporcie odnieść się do:

1. sposobów sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku,
2. zasad projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów,
3. sposobów i zakresu bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach,
4. sposobów oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów,
5. zakresu, form udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów,
6. sposobów wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.

Polityka jakości oraz nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów

Jakość kształcenia jest elementem misji Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Ukierunkowane na ten cel działania tworzą w sumie System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK). System ten jest składnikiem Strategii Rozwoju Uniwersytetu, a podejmowane w jego ramach działania mają dostarczać analiz i wniosków dotyczących funkcjonowania procesu kształcenia, w tym wskazywać kierunki ewentualnych działań naprawczych. Cel strategiczny systemu to realizacja uczelnianej polityki jakości. Polityka ta obejmuje doskonalenie jakości kształcenia i doskonalenie procesów organizacyjnych umożliwiających osiąganie wysokiej jakości kształcenia. W istocie zatem system ten obejmuje nie tylko doskonalenie jakości kształcenia, ale też doskonalenie organizacji kształcenia. W realizowaniu polityki jakości bierze udział cała społeczność uniwersytecka.

Natomiast w ujęciu organizacyjnym system ten tworzą na poziomie ogólnouczelnianym: Rektor, Senat, Prorektor ds. Studenckich i jakości Kształcenia, Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia. Na kolejnych poziomach są to równoległe jednostki organizacyjne odpowiadające za rozwój dyscyplin (w wypadku kierunku prawo w biznesie – Instytut Prawa i Ekonomii) i jednostki organizacyjne organizujące proces kształcenia (w tym wypadku kolegium IV). Konkretnie na poziomie kolegium zadania przypisane są dyrektorowi kolegium i radzie kolegium, a na poziomie jednostki, w której prowadzony jest dany kierunek studiów, zadania wykonują określone podmioty w ramach jej struktury. Zaangażowanych w ten system jest ponadto wiele innych podmiotów tworzących strukturę organizacyjną uczelni, których szczegółowe zadania wynikają ze Statutu uczelni i jej Regulaminu Organizacyjnego (Zarządzenie Nr 70/2018/2019 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 30 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy; <https://bip.ukw.edu.pl/jednostka/biuletyn-informacji-publicznej/akty-prawne-bip/56441/regulamin-organizacyjny>).

Wewnętrznym aktem prawnym określającym politykę jakości, zadania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz podmioty wykonujące te zadania jest Zarządzenie Nr 41/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 stycznia 2021 roku w sprawie funkcjonowania Systemu

Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego (SZJK) w UKW (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11943/41_Polityka_Jako%C5%9Bci_wersja_ostatnia.pdf). Wcześniej było to Zarządzenie Nr 60/2017/2018 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie funkcjonowania w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/991360_wewnetrzny_system_JK.pdf).

Szczególne role w tym systemie przypada Uniwersyteckiej Radzie ds. Kształcenia, albowiem koordynuje ona politykę jakości kształcenia w imieniu Rektora. Z postanowień regulaminu rady (wprowadzonego Zarządzeniem Nr 21/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11373/21_Regulamin_Rady_URK.pdf) wynika, że nadzoruje ona zgodność prowadzonych w Uczelni kierunków z wymogami określonymi w przepisach zewnętrznych i wewnętrznych, sposób potwierdzania efektów uczenia się, a także upowszechnianie wyników analiz jakości kształcenia; ponadto wykonuje szczegółowe zadania określone w regulaminie studiów (Uchwała Nr 24/2020/2021 Senatu UKW z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego; https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12344/24_uchwala_regulamin_studiow.pdf).

Nadzór nad realizacją zadań i funkcjonowaniem podmiotów Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia sprawuje Prorektor ds. Studenckich i jakości Kształcenia.

W Instytucie Prawa i Ekonomii podmiotami wykonującymi zadania w ramach Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia są: Dyrektor Instytutu, Zastępca Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne), Rada Kierunku Prawo w Biznesie. Dodatkowo – od roku akademickiego 2021/2022 - Dyrektor Instytutu ustanowił pełnomocnika ds. kierunku prawo w biznesie; jednym z podstawowych celów jego powołania było objęcie specjalną troską jakości kształcenia na tym kierunku.

Dyrektor Instytutu - zgodnie z Zarządzeniem Nr 39/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie organizacji procesu kształcenia (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11437>) - pełni nadzór nad przebiegiem organizacji procesu kształcenia. Szczegółowe zadania należą do Zastępcy Dyrektora ds. kształcenia.

W szczególności Zastępca Dyrektora w uzgodnieniu z kierownikami katedr określa obsadę zajęć z uwzględnieniem kompetencji kadry pracowników naukowo-badawczych i uwarunkowań profilu praktycznego studiów. Ponadto z § 8 regulaminu studiów wynikają inne jego zadania, takie jak np. określanie zasad zapisów na zajęcia, ustalanie różnic programowych, ustalanie harmonogramów egzaminów w sesji egzaminacyjnej, powoływanie opiekunów praktyk zawodowych, dbanie o terminowe podawanie do wiadomości studentów planów studiów, rozkładów zajęć, sylabusów, wyników sesji egzaminacyjnej i zaliczeń.

Rada Kierunku Prawo w Biznesie działa na podstawie Zarządzenia Nr 19/2019/2020 Rektora UKW z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Rady Kierunku w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/download/59272/Regulamin_Rady_kierunku_Zarz%C4%85dzenie_19-2019-2020.pdf). W skład Rady wchodzi, oprócz nauczycieli akademickich, przedstawiciel studentów oraz interesariusze zewnętrzni (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/rady-kierunkow>). Jej pracę nadzoruje Zastępca Dyrektora ds. kształcenia. Rada Kierunku

zgodnie z § 7 regulaminu studiów UKW projektuje zgodnie z wytycznymi Senatu i URK proces kształcenia, w tym m.in. przygotowuje propozycje zmian w programach studiów, określa zasady odbywania i zaliczania praktyk zawodowych (dotyczy kierunków praktycznych), szczegółowe zasady procesu dyplomowania, w tym przygotowania i oceny prac dyplomowych oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Ustanowienie pełnomocnika ds. kierunku prawo w biznesie wiązało się z wyznaczeniem mu szczegółowego zakresu zadań, wśród których najbardziej znaczące są takie, jak współpraca z pełnomocnikiem ds. praktyk, opiekunami praktyk, pełnomocnikiem ds. promocji i wizerunku, troska o właściwy poziom prac dyplomowych.

Obsługę procesu dydaktycznego dla kierunku prawo w biznesie zapewnia Kolegium IV. Zgodnie z regulaminem studiów dyrektor kolegium odpowiada za organizację kształcenia na poszczególnych kierunkach. Z kolei Rada Kolegium organizuje i monitoruje proces kształcenia na poszczególnych kierunkach zgodnie ze szczegółowymi postanowieniami §5 regulaminu studiów. Dalsze jej zadania wynikają z Regulaminu Rady Kolegium stanowiącego Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 20/2019/2020 Rektora UKW z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Rady Kolegium w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11372/20_Regulamin_Rady_Kolegium.pdf).

Wśród tych zadań znajduje się analiza i akceptacja zbiorczego sprawozdania z funkcjonowania SZJK w Kolegium za każdy rok akademicki, a także analiza wniosków naprawczych i doskonalących jakość kształcenia.

Tworzenie, zatwierdzanie i doskonalenie programów studiów

W czasie tworzenia kierunku prawo w biznesie obecny Instytut Prawa i Ekonomii stanowił część struktury organizacyjnej Wydziału Administracji i Nauk Społecznych. Tak więc uwarunkowania nie tylko prawne, ale też organizacyjne różniły się od obecnych. Prace nad programem studiów prowadziła rada programowa przyszłego kierunku prawo w biznesie. Jej skład był zatwierdzony uchwałą Rady Wydziału Administracji i Nauk Społecznych z dnia 9 maja 2017 r. Następnie uchwałą Rady Wydziału Nr 164/2016/2017 z dnia 13 czerwca 2017 r. zatwierdzono program studiów, w tym plan studiów. Uchwała Senatu Nr 111/2016/2017 w sprawie utworzenia na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych kierunku studiów pierwszego stopnia prawo w biznesie o praktycznym profilu kształcenia została podjęta 27 czerwca 2017 r. wraz z uchwałą Nr 112/2016/2017 w sprawie określenia zakładanych efektów kształcenia (obecnie uczenia się) dla kierunku studiów prawo w biznesie – studia pierwszego stopnia, praktyczny profil kształcenia. Plan studiów stacjonarnych i niestacjonarnych prawa w biznesie wraz z początkiem prowadzenia kierunku, tj. od roku akademickiego 2018/2019 został przyjęty w drodze uchwał Rady Wydziału Administracji i Nauk Społecznych Nr 81/2017/2018 i Nr 82/2017/2018 z dnia 8 maja 2018 r. Z kolei uchwałami Nr 56/2018/2019 i Nr 57/2018/2019 z dnia 14 maja 2019 r. Rada Wydziału przyjęła program, w tym plan studiów dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący od roku akademickiego 2019/2020. W związku z tym podjęta została uchwała Senatu nr 174/2018/2019 z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku prawo w biznesie – stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. W strukturach Wydziału program studiów podlegał zaopiniowaniu przez Wydziałową Komisję ds. Studenckich i Jakości Kształcenia.

Wraz z powstaniem Rady Kierunku Prawo w Biznesie proponowanie zmian w programach studiów stało się jej zadaniem. W programie uwzględnia się wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z

potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu, jak również ewentualne wnioski koordynatorów przedmiotów (np. co do zmiany efektów uczenia się, liczby godzin, punktów ECTS). W odniesieniu do praktyk za tworzenie i modyfikowanie opisu zajęć odpowiedzialny jest kierunkowy opiekun praktyk. Programy praktyk opracowywane są przez radę kierunku i kierunkowych opiekunów praktyk (§3 regulaminu praktyk). Zmiany zaproponowane przez Radę Kierunku podlegają zaopiniowaniu przez Uniwersytecką Radę Kształcenia. W wypadku kierunku prawo w biznesie projektowane modyfikacje każdorazowo były też opiniowane przez organ samorządu studenckiego, przedstawiciele studentów, interesariuszy wewnętrznych i interesariusza zewnętrznego. Zatwierdzenie programu należy do Senatu.

Obecne cykle kształcenia na kierunku objęte są Uchwałą Senatu Nr 64/2019/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2020/2021 zmian w programie studiów w zakresie modyfikacji planu studiów na kierunku prawo w biznesie – stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym oraz Uchwałą Senatu Nr 74/2021/2022 z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2022/2023 zmian w programie studiów na kierunku prawo w biznesie – stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12928/74_ustalenie_zmian_w_programie_studiow.pdf).

Zmiany w programie w kolejnych latach od początku powstania kierunku – oprócz zwiększenia liczby godzin praktyk – nie miały istotnego charakteru. Wzmianka o nich znajduje się w dalszej części opisu tego kryterium.

Konstruowanie programu, w tym planu studiów, jak również dokonywanie ich modyfikacji przebiegało – oprócz oparcia się na wymaganiach ustawowych - według wytycznych zawartych w aktach wewnętrznych. Akty te zawierają zarówno określenie zadań wraz z przebiegiem czynności, jak i wzory dokumentów wymagających przygotowania i sporządzenia. Kolejno w okresie od początków tworzenia kierunku prawo w biznesie przez poszczególne lata prowadzenia kierunku zastosowanie miały w tym zakresie:

- Uchwała Senatu Nr 45/2016/2017 z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich projektowanych zgodnie z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2017/2018 (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/7460/45_Wytyczne_dla_rad_kierunki_studiow.pdf);
- Uchwała Senatu Nr 52/2017/2018 z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich projektowanych zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U. 2017, poz. 2183 z późn. zm.) oraz rozporządzenia MNiSW w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6 – 8 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1594), a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2018/2019 (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9398/52_Wytyczne_dla_rad_kierunki_studiow.pdf);

- Uchwała Senatu Nr 62/2017/2018 z dnia 27 marca 2018 r. zmieniająca uchwałę Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 52/2017/2018 z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich projektowanych zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U. 2017, poz. 2183 z późn. zm.) oraz rozporządzenia MNiSW w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomym 6 – 8 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1594), a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2018/2019 (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9489/62_zmiany_do_Wytycznych.pdf).
- Uchwała Senatu Nr 6/2018/2019 z dnia 27 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wytycznych Senatu dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2019/2020 (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/10309>).

Do ostatnich zmian w planie studiów miało zastosowanie również Zarządzenie Nr 33/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia i stosowania w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego procedury powoływania/modyfikacji i przechowywania programów studiów (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11410/33_wytyczne.pdf),

przy czym obecnie w to miejsce obowiązuje Zarządzenie Nr 55/2021/2022 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie wprowadzenia i stosowania w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego procedury powoływania/modyfikacji i przechowywania programów studiów (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12837/55>).

Z § 7 Zarządzenia Nr 41/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 stycznia 2021 roku w sprawie funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego (SZJK) w UKW (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11943/41_Polityka_Jako%C5%9Bci_wersja_ostatnia.pdf) wynika, że modyfikacje w programach kształcenia mają prowadzić do doskonalenia procesu kształcenia.

Istotnym elementem jakości kształcenia jest jakość zajęć dydaktycznych. Rada Kierunku Prawo w Biznesie systematycznie nadzoruje proces kształcenia biorąc pod uwagę: dorobek badawczo-dydaktyczny pracowników (zgodnie z bieżącą aktualizacją danych), metodykę kształcenia (według planowej hospitacji zajęć i zgodnie z regulaminem hospitacji IPIE), wyniki ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez studentów po zakończeniu modułu; ich analizy dokonuje Zastępca Dyrektora ds. Kształcenia, a jej wyniki przedkładane są Radzie Kierunku; ankiety są anonimowe, realizowane w systemie USOSWeb, zgodnie z ogólnouczelnianą procedurą określoną w Zarządzeniu Nr 46/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11522/46_zarządzenie_ankietyzacja.pdf).

Rada Kierunku sprawuje również nadzór nad dokonywaną przez pracowników (zgodnie z regułami przydziału do weryfikacji) weryfikacją prawidłowości konstruowania sylabusów przedmiotów pod

względem opisu efektów uczenia się, adekwatności metod ich osiągnięcia i weryfikacji. Przegląd sylabusów należy też do zadań pełnomocnika ds. kierunku prawo w biznesie.

Pośredni wpływ na doskonalenie programów studiów ma działająca w Instytucie Rada Naukowa. Do kompetencji tego organu należy m.in. inicjowanie przedsięwzięć w sprawach naukowych Instytutu, opiniowanie wniosków Dyrektora Instytutu w sprawach naukowych, opiniowanie oceny aktywności naukowej pracowników Instytutu oraz perspektywicznych kierunków ich działalności naukowej. Rada Naukowa działa na podstawie Regulaminu Rady Naukowej Instytutu Prawa i Ekonomii. Rada ta spełnia również rolę komisji wydawniczej komisji oceniającej pracowników (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/57360/Regulamin_RN_.pdf).

Monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów oraz ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się

Monitorowanie i przeglądy odnoszą się zarówno do treści uczenia się, jak i weryfikacji efektów uczenia się. Pozwala to na doskonalenie procesu kształcenia. Monitorowanie realizacji programu kształcenia odbywa się w sposób ciągły i jest realizowane przez Radę Kierunku i Radę Kolegium. Wynika to z § 6 i 7 Zarządzenia Nr 41/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 stycznia 2021 roku w sprawie funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego (SZJK) w UKW (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11943/41_Polityka_Jako%C5%9Bci_wersja_ostatnia.pdf).

Ocena programu studiów i potrzeby wprowadzenia w nim zmian opiera się na analizie:

- uwag koordynatorów modułów przekazywanych Zastępcy Dyrektora w oparciu o raport koordynatora wprowadzony Zarządzeniem Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii nr 1/01/2021 z dnia 7 stycznia 2021 w sprawie monitorowania treści uczenia się - ZAL_IPIE_06),
- ankiet ewaluacyjnych przeprowadzanych na podstawie Zarządzenia Nr 46/2019/2020 Rektora UKW z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia. (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11522/46_zarz%C4%85dzenie_ankietyzacja.pdf),
- wyników hospitacji przeprowadzanych na podstawie Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych w IPIE z dnia 15 października 2020 r. (ZAL_IPIE_09).

Podstawą tej oceny są ponadto wyniki monitorowania losów absolwentów. Analizowane są również decyzje studentów w zakresie wyboru modułów, w tym seminariów dyplomowych, a także wnioski i postulaty interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

W ramach tych działań Rada Kierunku Prawo w Biznesie w roku 2022 zaproponowała modyfikację liczby punktów ECTS w odniesieniu do niektórych przedmiotów. Kierowano się tu doświadczeniem zebranych przez koordynatorów przedmiotów z całego okresu minionych lat prowadzenia studiów na tym kierunku. Zmodyfikowane wartości punktów ECTS lepiej odpowiadają rzeczywistemu stanowi rzeczy w zakresie nakładu pracy studenta. Zaproponowano też – w związku z raportem koordynatora jednego z przedmiotów – zmiany w macyzy efektów uczenia się w odniesieniu do tego przedmiotu. Zmiany te – zatwierdzone przez Senat – obowiązują od cyklu kształcenia 2022/2023.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się na podstawie procedur ogólnouczelnianych (Zarządzenie Nr 92/2012/2013 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 5 lipca 2013 r. w

sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego ogólnouczelnianej procedury weryfikacji efektów kształcenia) oraz procedur szczegółowych zatwierdzonych Uchwałą Rady Kolegium IV nr 3/2020/2021 z dnia 3 września 2021 r. w sprawie zasad i procedury dokumentowania efektów uczenia się (https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/uchwaly).

Za realizację zajęć z danego przedmiotu (modułu) odpowiedzialny jest koordynator przedmiotu. Zadaniem koordynatora jest również monitorowanie osiągania efektów uczenia się przewidzianych dla danego przedmiotu (§4 Zarządzenia Nr 57/2017/2018 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzania opisu modułu/przedmiotu do systemu USOS i USOSweb (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9878/57_Sylabus.pdf).

Prowadzący zajęcia powinien weryfikować efekty uczenia się zgodnie z zasadami określonymi w sylabusie. Bieżąca analiza opiera się na pracach i wytworach studentów w trakcie trwania przedmiotu (modułu) oraz wynikach zaliczeń i egzaminów. Dokonywana jest przez koordynatora przedmiotu oraz pozostałe osoby prowadzące przedmiot (moduł).

W ramach ostatniego etapu studiów, tj. dyplomowania, weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez pracę dyplomową oraz zakres zagadnień z toku studiów na egzamin dyplomowy opracowany przez Radę Kierunku. Zakres ten przed egzaminami dyplomowymi w roku akademickim 2021/2022 był przez Radę Kierunku weryfikowany, w wyniku czego wprowadzono kilka zmian.

Rola Rady Kierunku w związku z procesem dyplomowania i jego ewaluacją jest szczególna. Zgodnie z regulaminem studiów Rada określa szczegółowe zasady obowiązujące w tym zakresie, w tym dotyczące przygotowania oceny prac dyplomowych oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego, a zgodnie z regulaminem Rady nie tylko nadzoruje ona dobór promotorów i recenzentów i zatwierdza tematy prac, ale też kontroluje jakość tych prac. Tak więc zgodnie ze swoimi zadaniami Rada Kierunku Prawo w Biznesie na koniec roku akademickiego 2020/2021 skontrolowała jakość obronionych prac dyplomowych. Zapoznała się z treścią prac i w wyniku dyskusji sformułowała wnioski co do ich jakości, z których wynikało, iż istnieje potrzeba zwrócenia uwagi promotorów na bardziej intensywną pracę ze studentem. Ponieważ troska o właściwy poziom prac dyplomowych jest również jednym z zadań pełnomocnika ds. kierunku prawo w biznesie, pełnomocnik przygotował założenia rekomendacji mających na celu poprawę jakości kształcenia w tym zakresie. Rekomendacje zostały przez Radę uchwalone i rozesłane promotorom z zaleceniem ich stosowania. W rekomendacjach zwrócono uwagę przede wszystkim na sposób formułowania tematów i na konieczność uświadomienia studentowi, jaka jest istota i zasady przygotowywania pisemnej pracy naukowej. Szczególną troską zostali objęci ci pracownicy, którzy dopiero zdobywają doświadczenie w zakresie pełnienia funkcji promotora. Mianowicie Rada od tej pory na bieżąco zapoznaje się z planami prac dyplomowych i udziela wskazówek w zakresie konstruowania prac i doboru literatury. W tych samych rekomendacjach Rada uznała za potrzebne też inne działania, które mają na przyszłość poprawić jakość prac dyplomowych. Założono, że nastąpi to poprzez stopniowe wdrażanie studentów do pisania tekstów o charakterze naukowym już od pierwszego roku. Tak więc Rada zaleciła prowadzącym niektóre konwersatoria, by w toku zajęć studenci otrzymywali odpowiednie zadania w ramach, których opanują formułowanie wypowiedzi pisemnych z użyciem fachowej terminologii, jak również technikę wykorzystywania w pełni aparatu naukowego, tak, jak to się czyni w wypadku pisania pracy dyplomowej. Wyodrębniono w tym celu grupę modułów dotyczących podstawowych gałęzi prawa, które tym samym wyróżniają się większą liczbą przypisanych punktów ECTS. Przy tym zwrócono uwagę na potrzebę pomocniczego posłużenia się regulaminem

dyplomowania, który zawiera szczegółowe wytyczne co do pisania pracy łączącej s siebie elementy nauki i praktyki na kierunku prawo w biznesie. Po zakończeniu semestru Rada uzyskała od prowadzących wytypowane konwersatoria krótkie sprawozdania z realizacji tego zalecenia. Ze sprawozdań tych wynika, że prowadzący nie tylko potraktowali przychylnie to zalecenie, ale też stwierdzili, że zadanie to przyniosło już pierwsze rezultaty w zakresie nabycia przez studentów nowych umiejętności.

Zasady potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów zostały określone w drodze Uchwały Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 246/2018/2019 z dnia 24 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11339/246_Organizacja_potwierdzenia_efekt%C3%B3w_uczenia_si%C4%99.pdf).

Za sprawdzanie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na praktykach zawodowych odpowiada kierunkowy opiekun praktyk. Dokumentami potwierdzającymi realizację praktyk są: dziennik praktyk i opinia opiekuna z ramienia pracodawców. Oba dokumenty stanowią podstawę udokumentowania działań studenta na praktyce, a tym samym stanowią formę ewaluacji pod kątem liczby odbytych godzin praktyki w poszczególnych etapach, czasu jej trwania, ewentualnych wskazań lub uwag podmiotu przyjmującego na praktykę, a także realizacji efektów uczenia się podczas praktyki. W samym dzienniku praktyk znajduje się zestawienie czynności, które student wykonywał podczas praktyki.

Każdorazowo po zakończonym etapie praktyki zawodowej kierunkowy opiekun praktyk zobowiązany jest do złożenia do Studium Praktyk zbiorczego sprawozdania przebiegu praktyki. Sprawozdanie stanowi kolejny element ewaluacji praktyki z punktu widzenia kierunkowego opiekuna praktyk. W sprawozdaniu opiekun uwzględnia uwagi studentów oraz podmiotów przyjmujących na praktykę, a także może dokonać oceny procesu organizacji praktyki. Ocena ta odbywa się we współpracy opiekuna praktyk, pełnomocnika ds. praktyk i pełnomocnika ds. kierunku prawo w biznesie.

Studenci po odbytej praktyce również mają możliwość wyrażenia indywidualnej opinii na temat realizowanej praktyki. Dokonują tego w ankietach ewaluacyjnych w systemie USOS. Na ich podstawie po zakończonym semestrze Zastępca Dyrektora ds. kształcenia przedstawia wyniki ankiet Radzie Kierunku.

Nadto corocznie Rada Kierunku - na podstawie współpracy z interesariuszami i otoczeniem gospodarczym - rekomenduje właściwe dla kierunku instytucje do odbycia praktyk. Rada Kierunku dokonuje też systematycznej oceny czy miejsca praktyk odpowiadają zakładanym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na realizację i doskonalenie programu studiów

Wpływ na doskonalenie i realizację programu studiów na kierunku prawo w biznesie mają grupy interesariuszy wewnętrznych, w tym studenci i pracownicy oraz grupy interesariuszy zewnętrznych. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 46/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11522/46_zarz%C4%85dzenie_ankietyzacja.pdf)

prowadzona jest ewaluacja jakości kształcenia w oparciu o ankiety kierowane do studentów, interesariuszy zewnętrznych oraz nauczycieli akademickich. Przedmiotem procedury ankietyzacji jest

także przedkładanie informacji na temat jej wyników oraz podejmowanie działań służących poprawie jakości kształcenia w monitorowanym zakresie. Ankiety ewaluacyjne obejmujące ocenę zajęć dydaktycznych i ocenę środowiska kształcenia kierowane do studentów przeprowadzane są w systemie USOSWeb. Ankiety ewaluacyjne obejmujące ocenę zajęć dotyczą: organizacji zajęć, sposobu prowadzenia zajęć, klimatu społecznego zajęć, dostrzeganych korzyści z udziału w zajęciach oraz oceny efektów uczenia się. Na poziomie Uniwersytetu Prorektor ds. Studenckich i Jakości Kształcenia nadzoruje i wdraża zadania wynikające z procedury ankietyzacji oraz wykorzystuje wyniki tych badań do poprawy jakości kształcenia. Realizację procesu ankietyzacji koordynuje na poziomie Kolegium dyrektor, w tym wypadku - Dyrektor Kolegium IV. Dyrektor przedkłada Radzie Kolegium zbiorcze wyniki ankietyzacji i przekazuje je samorządowi studentów. Wyniki ankietyzacji są też publikowane na stronie Kolegium IV. Rada Kolegium uwzględnia wnioski z ewaluacji w doskonaleniu jakości kształcenia.

Zastępca Dyrektora ds. nauk prawnych przekazuje osobom prowadzącym zajęcia informacje o udostępnieniu w systemie USOSweb wyników ankietyzacji zajęć i przeprowadza analizę tych wyników, przekazywaną następnie Radzie Kierunku Prawo w Biznesie, a także na podstawie tych wyników prowadzi działania zmierzające do podnoszenia jakości pracy dydaktycznej i środowiska kształcenia. Wyniki ankiet ewaluacyjnych służą także podejmowaniu działań naprawczych. Szczegółowy harmonogram działań został zawarty w Załączniku nr 1 do wskazanej procedury (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11523/Za%C5%82%C4%85cznik_Nr_1_%20Ankietyzacja.pdf). Uwzględnia on nie tylko role i zadania wskazanych podmiotów, czas wykonywania poszczególnych działań, z podziałem przedmiotowym na trzy obszary, tj. przeprowadzanie ankiet, upowszechnianie zebranych wyników oraz doskonalenie jakości kształcenia w oparciu o wyniki ankietyzacji, ale także faktyczną możliwość realizacji poszczególnych etapów, z uwzględnieniem organizacji roku akademickiego i celu, jakim jest efektywne wykorzystanie wyników uzyskanych w procesie ankietyzacji.

Studenci wpływają na doskonalenie i realizację programu studiów poprzez selekcję modułów do wyboru, w tym seminariów dyplomowych, ocenę realizacji procesu kształcenia w ankietach, udział w pracach Rady Kierunku Prawo w Biznesie oraz Rady Kolegium IV, a także przez korzystanie z przewidzianego w § 18 ust. 2 pkt 2 – 4 Regulaminu studiów UKW prawa oceniania procesu kształcenia i zgłaszania do władz Uniwersytetu postulatów dotyczących m.in. programu i planu studiów.

Pracownicy wpływają na programy poprzez zgłaszanie uwag w raportach składanych przez koordynatorów modułów, tworzenie listy propozycji modułów do wyboru, w tym seminariów oraz udział w pracach Rady Kierunku.

Podmiotami mającymi wpływ na doskonalenie i realizację programu studiów na kierunku prawo w biznesie są członkowie Rady Kierunku oraz podmioty zrzeszone w Radzie Interesariuszy. Wykorzystują oni wiedzę z praktyki biznesowej podczas spotkań z Radą Kierunku, ale również są na bieżąco informowani o planowanych zmianach poprzez rozmowy telefoniczne i spotkania osobiste.

Z uwagi na fakt, że wytyczne ogólnouczelniane przewidują stosunkowo nieliczny skład interesariuszy w radach kierunku, Instytut podjął inicjatywę powołania Rady Interesariuszy, która jest wewnętrznym organem opiniotwórczo-doradczym składającym się z interesariuszy wchodzących w skład poszczególnych rad interesariuszy Instytutu oraz osób z zewnątrz prowadzących zajęcia na kierunku. Osoby te reprezentują istotne z punktu widzenia przyszłych miejsc pracy studentów jednostki

organizacyjne oraz stanowią grupę osób mającą wpływ na konieczne do osiągnięcia przez studentów kompetencje. Rada Interesariuszy rozpoczęła swoje funkcjonowanie od semestru letniego 2020/2021. Jej skład określa Zarządzenie Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii nr 1/12/2020 w sprawie Rady Interesariuszy Instytutu Prawa i Ekonomii (ZAL_IPIE_10).

Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia

Dokonyje się analizy raportów z kontroli podobnych kierunków w innych uczelniach oraz kontroli innych kierunków na UKW, sprawozdań z corocznej oceny funkcjonowania IPIE oraz Kolegium IV UKW, informacji na temat rozwiązań podejmowanych przez krajowe oraz zagraniczne instytucje szkolnictwa wyższego w dziedzinie jakości kształcenia pozyskiwanych z różnych źródeł, w tym ze stron internetowych, publikacji, spotkań i organizowanych szkoleń.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Organizacja procesu kształcenia została dostosowana do panujących warunków epidemicznych wynikających z rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2. Władze Uczelni podjęły w tym zakresie szereg inicjatyw mających na celu zapewnienie ciągłości i wysokiej jakości kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Z uwagi na dynamikę podejmowanych działań wprowadzane one były w drodze Zarządzeń Rektora UKW:

- Zarządzenie Nr 48/2019/2020 Rektora UKW z dnia 9 marca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11527/48_zapobieganie_rozprzestrzenianiu_si%C4%99_koronawirusa.pdf).
- Zarządzenie Nr 52/2019/2020 Rektora UKW z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11539/52_w_sprawie_zapobiegania_rozprzestrzeniania_si%C4%99_koronawirusa.pdf),
- Zarządzenie Nr 53/2019/2020 Rektora UKW z dnia 2 kwietnia 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 52/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11555/53_w_sprawie_zapobiegania_rozprzestrzeniania_si%C4%99_koronawirusa.pdf),
- Zarządzenie Nr 55/2019/2020 Rektora UKW z dnia 8 kwietnia 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11557/55_w_sprawie_zapobiegania_koronawirusa.pdf),
- Zarządzenie Nr 58/2019/2020 Rektora UKW z dnia 7 maja 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji roku akademickiego 2019/2020 w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19)

https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11576/58_dostosowanie_dydaktyka.pdf),

- Zarządzenie Nr 59/2019/2020 Rektora UKW z dnia 12 maja 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 55/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 kwietnia 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11577/59_przed%C5%82u%C5%BCenie_do_24_maja.pdf),
- Zarządzenie Nr 62/2019/2020 Rektora UKW z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11581/62_Zarz%C4%85dzenie_covid.pdf),
- Zarządzenie Nr 64/2019/2020 Rektora UKW z dnia 29 maja 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 62/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11583/64_Zarz%C4%85dzenie_covid.pdf),
- Zarządzenie Nr 65/2019/2020 Rektora UKW z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11584/65_Covid.pdf),
- Zarządzenie Nr 66/2019/2020 Rektora UKW z dnia 9 czerwca 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 65/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11585/66_Zarz%C4%85dzenie_covid.pdf),
- Zarządzenie Nr 71/2019/2020 Rektora UKW z dnia 16 czerwca 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 65/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11590/71_zmiana_covid.pdf),
- Zarządzenie Nr 84/2019/2020 Rektora UKW z dnia 8 września 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11747/84_Covid.pdf),
- Zarządzenie Nr 85/2019/2020 Rektora UKW z dnia 8 września 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021 i ogólnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego obowiązującego w Domach Studenta w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11748/85_dydaktyka.pdf),
- Zarządzenie Nr 8/2020/2021 Rektora UKW z dnia 21 października 2020 r. zmieniające

Zarządzenie nr 85/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021 i ogólnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego obowiązującego w Domach Studenta w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11824/Zarz%C4%85dzenie_Nr_8.pdf),

- Zarządzenie Nr 9/2020/2021 Rektora UKW z dnia 22 października 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 84/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy ([https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11825/Zarz%C4%85dzenie_Rektora Covid - 22.10.2020r..pdf](https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11825/Zarz%C4%85dzenie_Rektora_Covid_22.10.2020r..pdf)),
- Zarządzenie Nr 10/2020/2021 Rektora UKW z dnia 24 października 2020 r. zmieniające Zarządzenie nr 85/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021 i ogólnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego obowiązującego w Domach Studenta w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 8/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 21 października 2020 r. (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11826/Zarz%C4%85dzenie-Nr-10-v2.pdf>),
- Zarządzenie Nr 51/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 17 lutego 2021 r. zmieniające Zarządzenie nr 85/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021 i ogólnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego obowiązującego w Domach Studenta w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 8/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 21 października 2020 r. oraz Zarządzeniem Nr 10/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 24 października 2020 r.) (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11983/51_Zarz%C4%85dzenie-3.11.2020.pdf),
- Zarządzenie Nr 59/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 29 marca 2021 r. zmieniające Zarządzenie nr 84/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12119/59>),
- Zarządzenie Nr 63/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. zmieniające Zarządzenie nr 84/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12277/63>),

- Zarządzenie Nr 70/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 25 maja 2021 r. zmieniające Zarządzenie Nr 85 /2019/202 sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021 i ogólnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego obowiązującego w Domach Studenta w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12283/70>),
- Zarządzenie Nr 100/2020/2021 Rektora UKW z dnia 27 września 2021 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-Cov2 wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12492/100>),
- Zarządzenie Nr 13/2021/2022 Rektora UKW z dnia 7 grudnia 2021 r. w sprawie organizacji kształcenia w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 w dniach od 18 grudnia 2021 roku do 9 stycznia 2022 roku (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12586/13>),
- Zarządzenie Nr 28/2021/2022 Rektora UKW z dnia 25 stycznia 2022 r. zmieniające Zarządzenie Nr 100/2020/2021 Rektora UKW z dnia 27 września 2021 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-Cov2 wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12636>),
- Zarządzenie Nr 29/2021/2022 Rektora UKW z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 w dniach od 26 stycznia 2022 roku do 20 lutego 2022 roku (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12637/29-2021-2022.pdf>),
- Zarządzenie Nr 30/2021/2022 Rektora UKW z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia w semestrze letnim roku akademickiego 2021/2022 (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12638>).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

.....

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kompleksowy i nowoczesny program kształcenia dostosowany do wymogów rynku pracy dający studentom wybór atrakcyjnych bloków przedmiotów jak też dobrze zorganizowane i zdywersyfikowane praktyki zawodowe oraz liczne spotkania z praktykami wspierające proces kształcenia. 2. Kompetentna, liczna i rozwijająca się kadra prowadząca zajęcia zgodnie z kompetencjami związana z Uniwersytetem umowami o pracę dzięki prowadzeniu przez Instytut wielu kierunków studiów, w tym administracji, ekonomii i nowoutworzonego prawa. 3. Stabilna, utrzymująca się na dobrym poziomie liczba studentów studiów stacjonarnych. 4. Własna siedziba Instytutu w pełni odpowiadająca potrzebom studentom kierunku prawo w biznesie, która podlega modernizacji i remontom, dzięki którym powierzchnie dydaktyczne ulegają zwiększeniu oraz unowocześnieniu. 5. Przemysłana i konsekwentnie realizowana wizja rozwoju kierunku oraz jego relacji z innymi prowadzonymi w Instytucie kierunkami studiów pozwalająca na elastyczność kształcenia, jak też promocję kierunku poprzez rozbudowaną aktywność w mediach społecznościowych oraz na stronie Instytutu. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stosunkowo niewielka liczba studentów studiów niestacjonarnych z jednoczesnym brakiem efektów podejmowanych działań polepszenia tej sytuacji. 2. Relatywnie niska mobilność międzynarodowa pracowników naukowo-dydaktycznych oraz studentów, co wiązać trzeba z pandemią, a co do czego zakładać należy wzrost w najbliższej perspektywie czasowej. 3. Brak studiów drugiego stopnia na kierunku prawo w biznesie przy jednocześnie ograniczonych rezultatach zachęcania absolwentów tego kierunku do podejmowania studiów drugiego stopnia na innych kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie. 4. Niewystarczające możliwości finansowe promowania kierunku prawo w biznesie w mediach społecznościowych i poprzez inne działania marketingowe.

Czynniki zewnętrzne	Szanse	Zagrożenia
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój gospodarczy Bydgoszczy oraz regionu kujawsko-pomorskiego i szerzej, co istotnie zwiększa liczbę atrakcyjnych ofert pracy dla absolwentów prawa w biznesie. 2. Utrwalająca się renoma kierunku prawo w biznesie dzięki działaniom promocyjnym, współpracy z interesariuszami i podmiotami, w których studenci odbywają praktyki wpisujące się w taką renomę Instytutu i Uniwersytetu. 3. Oczekiwania kandydatów i absolwentów dotyczące dalszego rozwoju Instytutu w tym uruchomienia studiów drugiego stopnia na kierunku prawo w biznesie, zgodnie z oczekiwaniami studentów oraz potrzebami rynku pracy. 4. Brak bezpośredniej konkurencji w ramach uczelni publicznych regionu kujawsko-pomorskiego i szerzej, które nie proponują studiów na kierunku prawo w biznesie. 5. Zwiększenie zainteresowaniem nieodpłatnymi studiami o profilu praktycznym, a takimi są studia prawo w biznesie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niestabilne regulacje prawne dotyczące prowadzenia studiów, aktywności naukowej pracowników i innych obszarów dotyczących funkcjonowania szkolnictwa wyższego. 2. Zmniejszająca się w ogóle liczba chętnych do studiowania w trybie niestacjonarnym. 3. Trudna sytuacja gospodarcza kraju mogąca skutkować brakiem większej liczby nowych zatrudnień w biznesie, co z kolei w dłuższej perspektywie czasowej może przełożyć się na mniejsze zainteresowanie studiami z prawa w biznesie.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Bydgoszcz, dnia

(miejsce)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	66	40	15	7
	II	52	54	9	7
	III	-	44	-	7
Razem:		118	138	24	21

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w w danym roku
I stopnia	2020/2021	75	44	18	2
	2021/2022	66	21	15	-
Razem:		141	65	33	2

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6/180
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	1620 1025
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	98,3
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	125
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	8
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	57
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych ⁶	6 miesięcy - 720 godzin 6 miesięcy – 540 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./2340 30
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./1565 20

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Łączna liczba godzin zajęć niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Prawo gospodarcze publiczne	Wykład/konwersatorium	60	40	5
Makroekonomia	Wykład/konwersatorium	30	20	3
Internet i nowe technologie w biznesie	Laboratorium	60	40	4
Bezpieczeństwo i higiena w biznesie	Wykład	15	10	1
Prawo cywilne w biznesie	Wykład/konwersatorium	60	40	5
Prawo handlowe	Wykład/konwersatorium	60	40	4
Mikroekonomia	Wykład/konwersatorium	30	20	3
Marketing w biznesie	Wykład/konwersatorium	30	20	2
Prawo administracyjne w biznesie	Wykład/konwersatorium	60	40	4
Prawo podatkowe	Wykład/konwersatorium	60	40	4
Prawo karne gospodarcze	Wykład	30	20	2
Prawo ochrony konkurencji	Wykład/konwersatorium	30	20	2
Prawo pracy w biznesie	Wykład/konwersatorium	60	40	3
Prawo ubezpieczeń społecznych	Wykład/konwersatorium	30	20	2
Postępowanie administracyjne w biznesie	Wykład/konwersatorium	60	40	3
Prawo zamówień publicznych	Wykład/laboratorium	30	20	2
Gospodarcze prawo	Wykład/konwersatorium	30	20	2

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

ochrony środowiska				
Egzekucja sądowa i administracyjna	Wykład	15	10	2
Rejestry w działalności gospodarczej	konwersatorium	15	10	2
Współpraca biznesu z samorządem terytorialnym	Wykład	15	10	2
Umowy w biznesie	Laboratorium	15	10	2
Organizacja biznesu (zajęcia realizowane w ramach e-learningu) /moduł A	Wykład	15	10	3
E-biznes/moduł A	Laboratorium	15	10	2
Reklama i promocja w biznesie/moduł A	Konwersatorium	15	10	3
Psychologia biznesu/moduł A	Wykład	30	20	3
Leasing/moduł A	Konwersatorium	15	10	2
Komunikacja interpersonalna/moduł A	Laboratorium	15	10	2
Samochód w działalności gospodarczej/moduł A	Wykład	15	10	2
Ubezpieczenia w biznesie /moduł A	Konwersatorium	15	10	3
Prawo celne/moduł A	Konwersatorium	15	10	2
Promocja zatrudnienia i instytucje rynku pracy/moduł A	Wykład	15	10	2
Prawo mieszkaniowe/moduł A	Wykład	15	10	3
Transport i logistyka/moduł A	Konwersatorium	15	10	3
Prawo budowlane/moduł A	Konwersatorium	15	10	3

Prawo energetyczne/moduł A	Konwersatorium	15	10	3
Praktyki	Laboratorium	720	540	30
Biznesplan/moduł B	Laboratorium	15	10	3
Prezentacje publiczne/moduł B	Konwersatorium	15	10	2
Dostęp do informacji i ich ochrona w biznesie/moduł B	Wykład	15	10	3
Zarządzanie zasobami ludzkimi/moduł B	Wykład	30	20	3
Franchising/moduł B	Konwersatorium	15	10	2
Negocjacje w biznesie/moduł B	Laboratorium	15	10	2
Płace i świadczenia pozapłacowe/moduł B	Konwersatorium	15	10	2
Pozyskiwanie środków na rozwój biznesu/moduł B	Konwersatorium	15	10	2
Prawo i zarządzanie nieruchomościami/moduł B	Konwersatorium	15	10	3
Zatrudnianie osób niepełnosprawnych/moduł B	Konwersatorium	15	10	2
Wypadki przy pracy/moduł B	Wykład	15	10	3
Spółeczna odpowiedzialność biznesu/moduł B	Konwersatorium	15	10	3
Prawo gospodarki komunalnej/moduł B	Wykład	15	10	3
Prawo telekomunikacyjne/moduł B	Wykład	15	10	3
Razem:		1740	1220	125

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁸

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁹
Razem:				

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁰

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁹ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarstwa lub podstaw opieki położniczej, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:

Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:

Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.

Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w

uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

Opis doświadczenia zawodowego w powiązaniu z celami kształcenia, efektami uczenia się zakładanymi dla ocenianego kierunku oraz treściami programowymi (jeśli dotyczy).

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.

6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)[1]											
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy	Nazwisko opiekuna	Imię opiekuna	Tytuł/stopień naukowy	Nazwisko recenzenta	Imię recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)											
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy	Nazwisko opiekuna	Imię opiekuna	Tytuł/stopień naukowy	Nazwisko recenzenta	Imię recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

7. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
8. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
9. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz osiągnięć, których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom,
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa

w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również

udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje

studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

